

Burmistrz Pyrzyce

Plac Ratuszowy 1, 74-200

tel. 91 39 70 310, fax.: 91 39 70 314

e-mail: sekretariat@pyrzyce.um.gov.pl

www.pyrzyce.um.gov.pl

Druk Nr 24/24

Pan

Paweł Chyt

Przewodniczący Rady Miejskiej w Pyrzycach

znak: WO.0021.1.2024.

Pyrzyce, dnia 29 maja 2024 roku

Zgodnie z art. Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj.: Dz.U. z 2023 r., poz.40.572) składam „Raport o Stanie Gminy Pyrzyce za 2023 rok”.

BURMISTRZ

Marzena Podzińska

RAPORT O STANIE GMINY PYRZYCE ZA 2023 ROK

Pyrzyce, dnia 29 maja 2024 rok

Spis treści

I. Gmina Pyrzyce.....	5
I.2. Tło geograficzne.....	5
I.1. Demografia.....	6
I.2.1. Ludność gminy na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Szczecinie oraz danych z Głównego Urzędu Statystycznego.....	6
I.2.2. Dane statystyczne na podstawie rejestru mieszkańców i ewidencji ludności.....	8
II. Majątek i Budżet.....	10
II.1. Stan zasobu nieruchomości gminy.....	10
II.2. Majątek gminy.....	11
II.2.1. Dochody gminy z tytułu gospodarowania mieniem.....	11
II.2.2. Nabycie nieruchomości na rzecz gminy.....	11
II.3. Majątek Spółek z udziałem gminy.....	12
II.4. Wykonanie budżetu gminy.....	12
II.4.1. Dochody budżetu.....	12
II.4.2. Wydatki budżetu.....	12
II.4.3. Zadłużenie gminy.....	12
II.4.4. Nadwyżka operacyjna oraz wpływ planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych na finanse gminy.....	12
III. Ład przestrzenny.....	13
III.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	13
III.2. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego.....	14
IV. Gospodarka komunalna.....	14
IV.1. Ochrona środowiska i przyrody.....	14
IV.1.1. Stan środowiska naturalnego na terenie gminy.....	14
IV.1.2. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.....	15
IV.1.3. Działania podejmowane w celu ochrony powietrza.....	15
IV.1.4. Gospodarka odpadami.....	16
IV.1.5. Edukacja ekologiczna.....	20
IV.1.6. Zieleń miejska.....	21
IV.1.7. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi.....	21
IV.2. Transport.....	23
IV.2.1. Drogi, ścieżki rowerowe i parkingi na terenie gminy.....	23
IV.2.2. Komunikacja publiczna.....	30

IV.3. Wodociągi i zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, unieszkodliwianie odpadów komunalnych.....	32
IV.3.1. System zaopatrzenia w wodę.....	32
IV.3.2. Kanalizacja ogólnospławna i sanitarna, zbiorniki bezodpływowe na terenie gminy.....	33
IV.3.3. Unieszkodliwianie odpadów komunalnych.....	38
IV.4. Gminne budownictwo mieszkaniowe.....	38
IV.4.1. Zasób mieszkaniowy gminy w roku obejmującym raport.....	38
IV.4.2. Czynsze w budynkach komunalnych, zaległości i czynności windykacyjne.....	38
IV.4.3. Pomoc mieszkaniowa.....	39
IV.4.4. Inwestycje w budownictwo mieszkaniowe.....	39
IV.5. Targowiska.....	40
IV.5.1. Targowiska w gminie.....	40
IV.5.2. Główny inwestycje w sferze handlowo-usługowej zrealizowane lub rozpoczęte w roku obejmującym raport.....	40
IV.6. Cmentarze w gminie.....	40
IV.6.1. Informacja o ilości cmentarzy na terenie gminy.....	40
IV.6.2. Główny inwestycje w cmentarnictwie w roku obejmującym raport.....	40
IV.6.3. Informacja o zarządcach cmentarzy.....	41
V. Oświata i edukacja - przedszkola, szkoły, żłobki, kluby dziecięce.....	41
VI. Zdrowie i Pomoc społeczna.....	58
VI.1. Wspieranie rodziny i przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej.....	58
VI.1.1. Polityka prorodzinna.....	59
VI.1.2. Opieka nad dziećmi do lat 3 – żłobki, kluby dziecięce.....	63
VI.1.3. Placówki wsparcia dziennego.....	64
VI.1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	64
VI.2. Profilaktyka i promocja zdrowia.....	65
VI.2.1. Programy profilaktyczne realizowane przez gminę w roku obejmującym raport:.....	65
VI.3 Pomoc Społeczna.....	67
VI.3.1. Działania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez OPS, w tym udzielane świadczenia.....	67
VI.3.2. Rehabilitacja społeczna i zdrowotna osób niepełnosprawnych.....	70
VI.3.3. Wsparcie osób starszych.....	70
VI.4. Pomoc instytucjonalna świadczona w ramach pomocy społecznej.....	73
VI.4.1. Poradnictwo Rodzinne i terapia rodzin.....	73
VII. Bezpieczeństwo publiczne.....	75
VII.1. Zadania z zakresu bezpieczeństwa realizowane przez Burmistrza Pырzyc.....	75
VII.2. Straż Miejska.....	80
VIII. Kultura.....	83

VIII.1. Gminne instytucje kultury, w tym inwestycje realizowane w obszarze kultury i wydarzenia kulturalne i rozrywkowe w gminie w roku obejmującym raport.....	83
VIII.4. Mecenat Gminy Pырzyce.....	92
IX. Sport, kultura fizyczna i rekreacja.....	92
IX.1. Gminna baza sportowo-rekreacyjna i jej stan.....	92
IX.2. Gminne programy sportowo – rekreacyjne.....	94
IX.3. Organizacja imprez i wydarzeń sportowych.....	95
IX.4. Współpraca na rzecz pyrzyckiego sportu.....	97
X. Zarządzanie samorządowe.....	98
X.1. Władze Gminy Pырzyce.....	98
X.2. Realizacja uchwał Rady Miejskiej.....	100
X.3. Gminne jednostki organizacyjne.....	107
X.4. Udział mieszkańców w zarządzaniu gminą.....	109
X.4.1. Budżet obywatelski.....	110
X.4.2. Konsultacje społeczne.....	110
X.4.3. Lokalny program rewitalizacji.....	111
X.5. Współpraca międzynarodowa.....	117
X.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	117
X.7. Promocja gminy.....	119
X.8. Nagrody i wyróżnienia dla gminy przyznane w roku obejmującym raport.....	120
XI. Dziedzictwo historyczne.....	120
XI.1. Zabytki i miejsca o szczególnym znaczeniu historycznym na terenie Gminy Pырzyce.....	120
XI.2. Pozyskane środki i działania zmierzające do odrestaurowania, rekultywacji lub remontu w/w obiektów.....	121

I. Gmina Pyrzyce.

I.2. Tło geograficzne.

Gmina Pyrzyce, to gmina miejsko-wiejska położona w zachodniej części Województwa Zachodniopomorskiego w Powiecie Pyrzyckim na terenach równiny Pyrzycko–Stargardzkiej. Powierzchnia gminy wynosi 204,40 km², z czego 30 km² przypada na miasto Pyrzyce, będące siedzibą władz samorządowych gminy i powiatu. Miasto jest głównym ośrodkiem życia społecznego i gospodarczego. Gmina Pyrzyce w 2023 roku liczyła ogółem 17388 mieszkańców, w tym 11106 to mieszkańcy miasta. Położenie gminy w niewielkiej odległości od ważnych ośrodków miejskich tj.: Szczecina, Świnoujścia (w którym znajduje się terminal portowy), Goleniowa (międzynarodowego lotniska), Kołbaskowa (przejęcia granicznego) stanowi ważny atut dla jej rozwoju gospodarczego. Przez gminę przechodzą trzy drogi wojewódzkie będące alternatywą dla przebiegającej opodal drogi ekspresowej S3 a w niedalekiej przyszłości powstanie obwodnica Pyrzyc, będąca nowoczesną infrastrukturą drogową, która wyprowadzi uciążliwy ruch tranzytowy poza obszar zabudowy poprawiając jakość życia mieszkańców.

Ziemia Pyrzycka, to jeden z najstarszych ośrodków osadnictwa w kraju. Odwiedzając gminę, można zapoznać się z ciekawą historią okolic, zabytkową architekturą i pięknem przyrody. Zarówno w mieście jak i w niektórych wsiach zachowały się historyczne układy przestrzenne, liczne zabytki z przełomu XIII-XV wieku. Na szczególną uwagę zasługują obwarowania miejskie wraz z basztami.

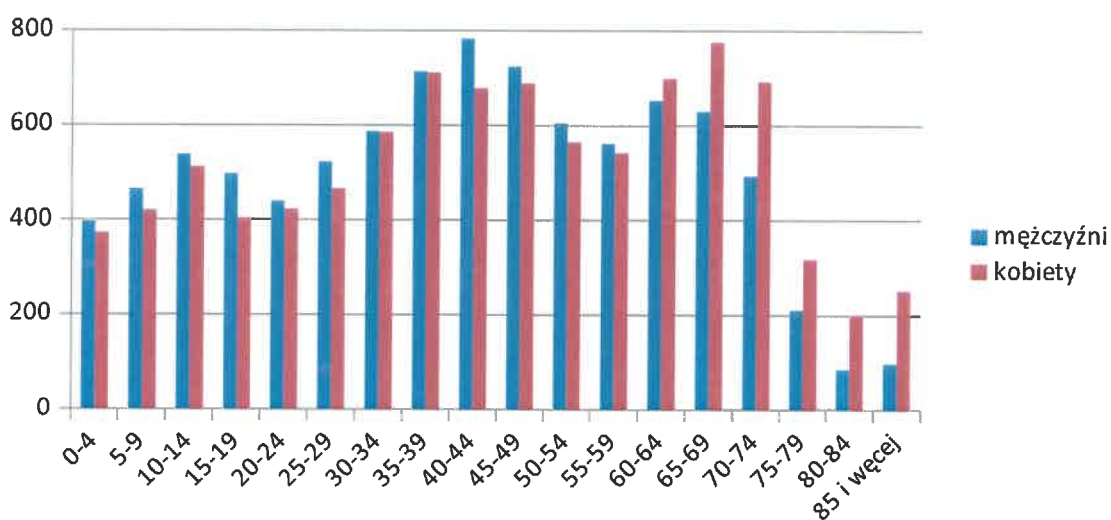
Rolnictwo w gminie Pyrzyce odgrywa najważniejszą rolę w tworzeniu struktury gospodarczej gminy ponieważ aż 87,53% tj.: 178,91 km² powierzchni gminy zajmują użytki rolne, 12,47% stanowią tereny osiedlowe, komunikacyjne, wody, lasy i zadrzewienia. Udział najlepszych gleb wg kompleksu przydatności rolniczej wynosi 64,9% - kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego oraz 18,2% żyniego bardzo dobrego i dobrego. Pozostała działalność gospodarcza opiera się na przemyśle lekkim i usługach dla ludności.

Bogactwa naturalne, to unikatowe w skali kraju złoża wody termalnej wykorzystywanej przede wszystkim do ogrzewania budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i zakładów produkcyjnych. Pyrzyckie źródła solankowe zasobne są w związku bromku, żelaza, jodku, manganu, kwasu metaborowego oraz złoża kruszywa żwirowo- piaszczystego, kredy jeziornej, gytii wapiennej. Gmina Pyrzyce, to również miejsce, w którym promuje się zdrowy styl życia – organizowane są m.in. imprezy biegowe, wyścig kolarski, promuje kulturę ludową - Międzynarodowe Pyrzyckie Spotkania z Folklorem oraz nowatorskie rozwiązania kulturalne realizowane przez lokalne instytucje kultury.

I.1. Demografia.

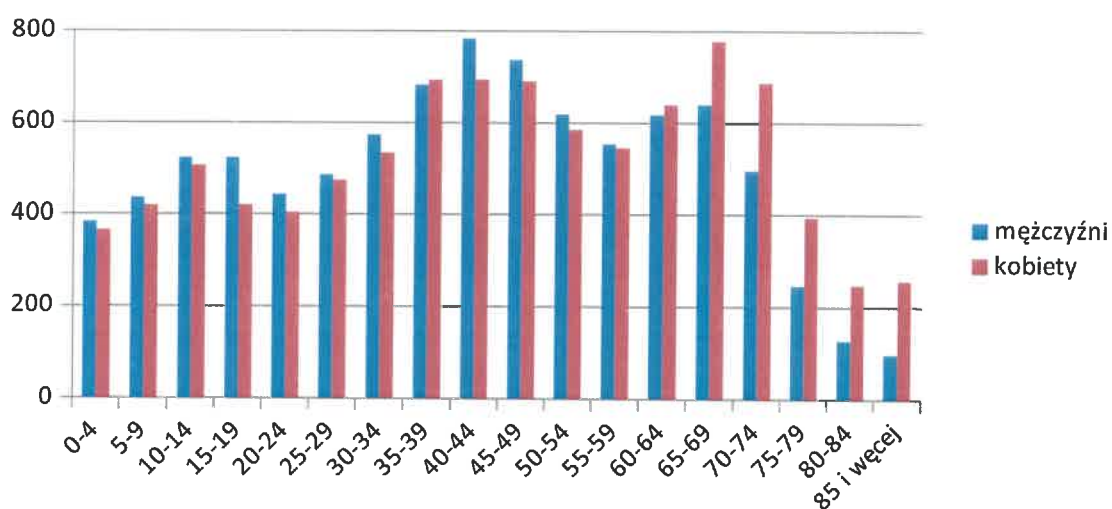
I.2.1. Ludność gminy na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Szczecinie oraz danych z Głównego Urzędu Statystycznego.

Struktura wieku i płci mieszkańców Gminy Pyrzyce w 2021 roku

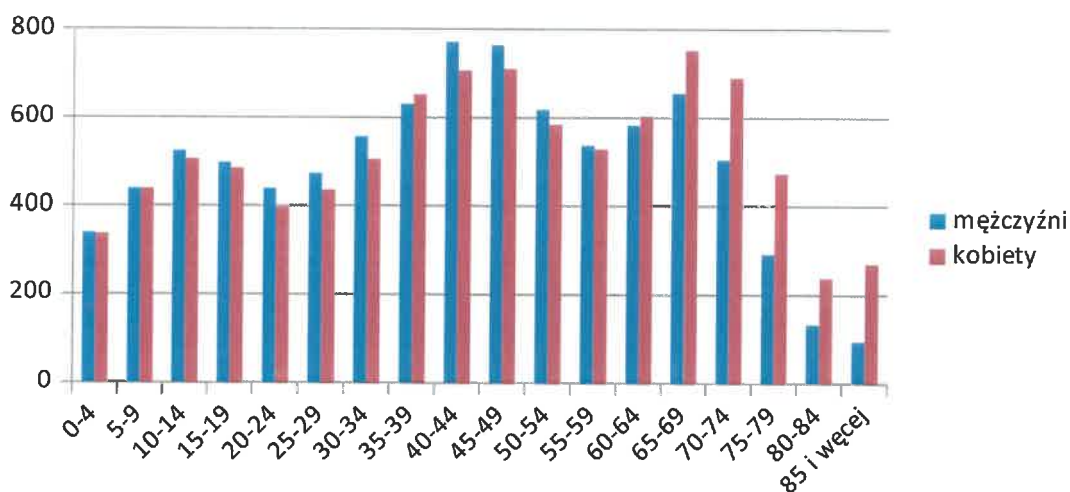
Źródło: GUS.

Struktura wieku i płci mieszkańców Gminy Pyrzyce w 2022 roku

Źródło: GUS.

Struktura wieku i płci mieszkańców Gminy Pyrzyce w 2023 roku

Źródło: GUS.

Prognozowana struktura wieku i płci mieszkańców Gminy Pyrzyce w latach 2023-2034

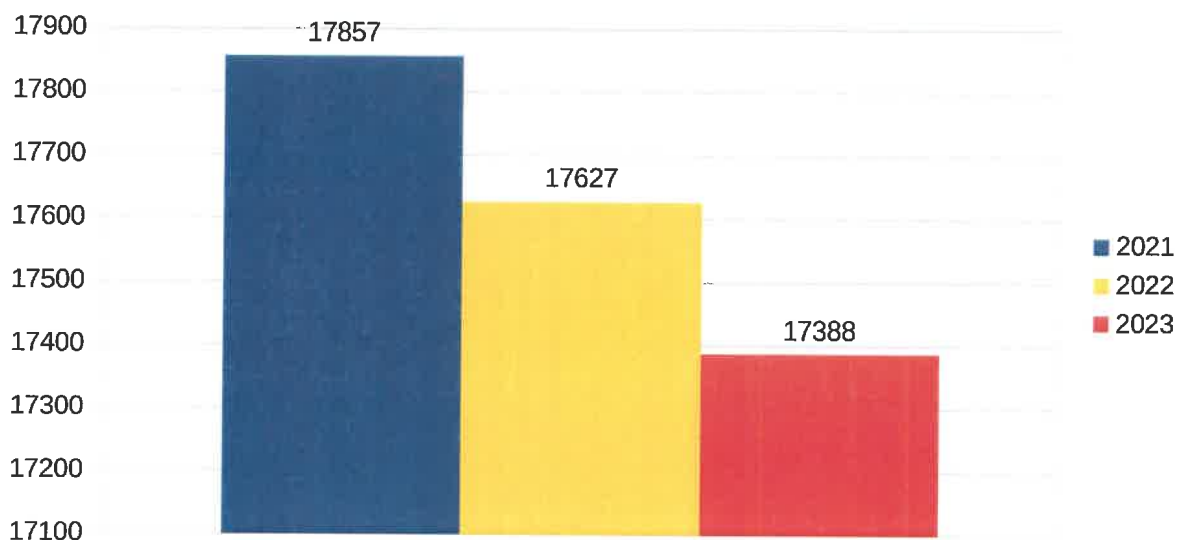
Płeć	wiek	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Ogółem	Ogółem	18 323	18 325	18 337	18 349	18 385	18 444	18 466	18 467	18 476	18 493	18 480	18 467
Ogółem	0-17	3 233	3 155	3 064	2 965	2 909	2 874	2 843	2 793	2 755	2 719	2 682	2 647
Ogółem	18-59/64	10 365	10 340	10 346	10 398	10 427	10 462	10 462	10 478	10 468	10 444	10 427	10 353
Ogółem	18-44	5 979	5 929	5 872	5 845	5 776	5 695	5 646	5 590	5 525	5 458	5 409	5 364
Ogółem	45-59/64	4 386	4 411	4 474	4 553	4 651	4 767	4 816	4 888	4 943	4 986	5 018	4 989
Ogółem	60+/65+	4 725	4 830	4 927	4 986	5 049	5 108	5 161	5 196	5 253	5 330	5 371	5 467
Ogółem	0-14	2 544	2 461	2 389	2 336	2 294	2 273	2 241	2 201	2 165	2 132	2 091	2 062
Ogółem	15-64	11 665	11 614	11 594	11 588	11 612	11 626	11 648	11 672	11 662	11 664	11 670	11 617
Ogółem	65+	4 114	4 250	4 354	4 425	4 479	4 545	4 577	4 594	4 649	4 697	4 719	4 788
Ogółem	80+	742	762	785	847	961	1 058	1 147	1 245	1 348	1 445	1 522	1 619
Mężczyźni	Ogółem	8 980	8 967	8 965	8 968	8 976	8 988	8 993	8 977	8 962	8 958	8 940	8 925
Mężczyźni	0-17	1 674	1 637	1 581	1 537	1 524	1 514	1 509	1 479	1 466	1 452	1 431	1 415
Mężczyźni	18-64	5 611	5 571	5 564	5 588	5 576	5 567	5 564	5 584	5 568	5 557	5 553	5 524
Mężczyźni	18-44	3 085	3 054	3 034	3 015	2 970	2 919	2 889	2 866	2 837	2 807	2 790	2 764
Mężczyźni	45-64	2 526	2 517	2 530	2 573	2 606	2 648	2 675	2 718	2 731	2 750	2 763	2 760
Mężczyźni	65+	1 695	1 759	1 820	1 843	1 876	1 907	1 920	1 914	1 928	1 949	1 956	1 986
Mężczyźni	0-14	1 302	1 272	1 244	1 231	1 212	1 211	1 203	1 181	1 163	1 150	1 120	1 112
Mężczyźni	15-64	5 983	5 936	5 901	5 894	5 888	5 870	5 870	5 882	5 871	5 859	5 864	5 827
Mężczyźni	65+	1 695	1 759	1 820	1 843	1 876	1 907	1 920	1 914	1 928	1 949	1 956	1 986
Mężczyźni	80+	233	232	244	269	315	346	378	421	457	495	521	558
Kobiety	Ogółem	9 343	9 358	9 372	9 381	9 409	9 456	9 473	9 490	9 514	9 535	9 540	9 542
Kobiety	0-17	1 559	1 518	1 483	1 428	1 385	1 360	1 334	1 314	1 289	1 267	1 251	1 232
Kobiety	18-59	4 754	4 769	4 782	4 810	4 851	4 895	4 898	4 894	4 900	4 887	4 874	4 829
Kobiety	18-44	2 894	2 875	2 838	2 830	2 806	2 776	2 757	2 724	2 688	2 651	2 619	2 600
Kobiety	45-59	1 860	1 894	1 944	1 980	2 045	2 119	2 141	2 170	2 212	2 236	2 255	2 229
Kobiety	60+	3 030	3 071	3 107	3 143	3 173	3 201	3 241	3 282	3 325	3 381	3 415	3 481
Kobiety	0-14	1 242	1 189	1 145	1 105	1 082	1 062	1 038	1 020	1 002	982	971	950
Kobiety	15-64	5 682	5 678	5 693	5 694	5 724	5 756	5 778	5 790	5 791	5 805	5 806	5 790
Kobiety	65+	2 419	2 491	2 534	2 582	2 603	2 638	2 657	2 680	2 721	2 748	2 763	2 802
Kobiety	80+	509	530	541	578	646	712	769	824	891	950	1 001	1 061

Źródło: GUS.

Powyższe dane statystyczne wg GUS wskazują jednoznacznie na spadek liczby mieszkańców Gminy Pyrzyce w każdym kolejnym roku, co jest zjawiskiem niepożądanym. Przyczyny spadku liczby mieszkańców należy upatrywać w szczególności w zmniejszającej się liczbie urodzeń w skali całego kraju oraz w migracji zarobkowej mieszkańców.

I.2.2. Dane statystyczne na podstawie rejestru mieszkańców i ewidencji ludności.

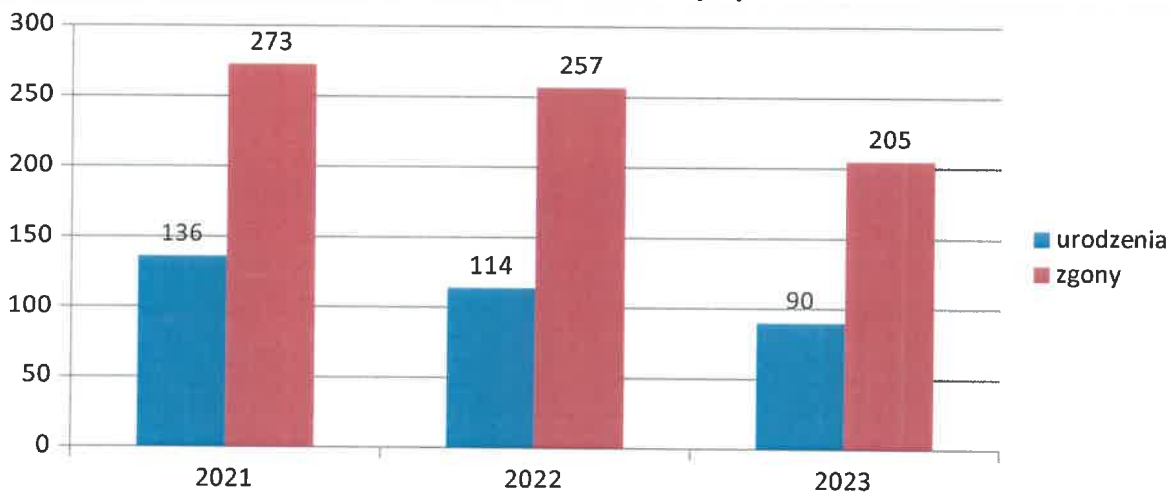
Stan ludności w Gminie Pyrzyce w latach 2021-2023

Źródło: Dane USCISO.

Analizując dane z powyższego wykresu obserwujemy spadek ludności w roku 2023 w stosunku do roku 2021 o 2,62%.

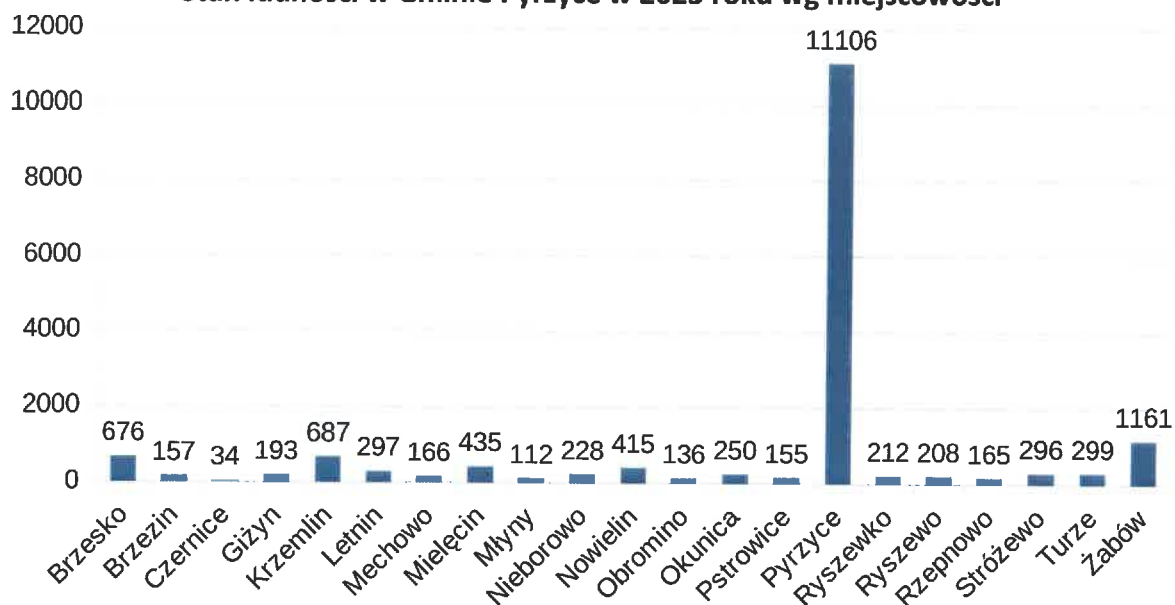
Statystyka urodzeń i zgonów w Gminie Pyrzyce w latach 2021-2023

Źródło: Dane USCISO.

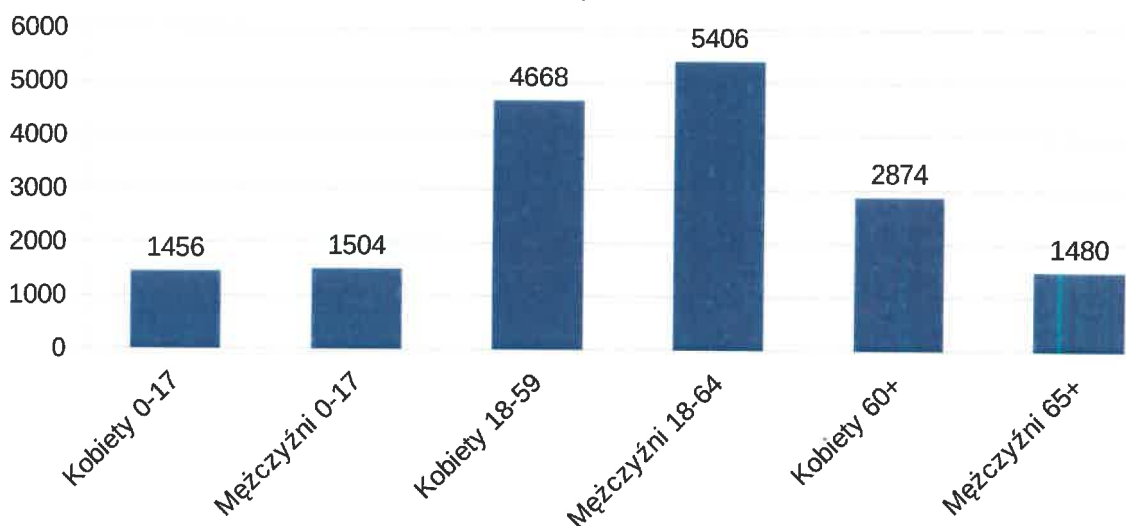
Powyższe dane potwierdzają tendencję spadkową ilości urodzeń. W roku objętym raportem liczba urodzin wynosiła 90 dzieci, natomiast zgony stanowiły 205 mieszkańców.

Stan ludności w Gminie Pyrzyce w 2023 roku wg miejscowości

Źródło: Dane USCISO.

Stan ludności w Gminie Pyrzyce w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym w 2023 roku

Źródło: Dane USCISO.

- Osoby w wieku przedprodukcyjnym (kobiety i mężczyźni 0-17) stanowiły 17,02% ogólnej liczby mieszkańców,
- Osoby w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59, mężczyźni 18-64) stanowiły 57,94% ogólnej liczby mieszkańców,
- Osoby w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60+, mężczyźni 65+) stanowiły 25,04% ogólnej liczby mieszkańców.

Bezrobocie

W 2023 roku liczba osób bezrobotnych w gminie Pyrzyce wynosiła 441 osób, w tym 223 kobiety. Bezrobotni mieszkańcy wsi stanowili 176 osób. Prawo do zasiłku otrzymało 90 osób, w tym 41 kobiet.

II. Majątek i Budżet.

II.1. Stan zasobu nieruchomości gminy.

Zestawienie powierzchni gruntów wraz z określeniem wartości księgowej wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w m ²		Wartość w zł
1	Własność gminy			
2	Oddane w użytkowanie wieczyste odpłatnie i nieodpłatnie	879 221,00		461 264,03
3	Oddane w trwały zarząd jednostkom organizacyjnym gminy Pyrzyce	1 327,00		16 985,00
4	Oddane jednostkom organizacyjnym na podstawie umów cywilnoprawnych	72 515,00		92 913,36
5	Oddane w użytkowanie/zarząd w ciągach dróg powiatowych i wojewódzkich	-		-
6	Grunty SP oddane gminie w użytkowanie wieczyste	11 941,00		407 300,00
7	Pozostałe nieruchomości stanowiące własność gminy Pyrzyce	6 691 698,00		7 666 063,84
		Krzemlin	Działka nr – 4/4 udział – 5/6 pow. 322 m	2 073,00
			Działka nr -4/6 udział – 1/4 pow. 418 m ²	214,00
		Nowielin	Działka nr - 61 udział – 1/2 pow. 500 m ²	800,00
		Turze	Działka nr - 225 udział – 34/100 pow. 627 m ²	250,00
			Działka nr - 227 udział – 7/100 pow. 308 m ²	924,00
		Żabów	Działka nr – 5/39 udział – 1/2 pow. 999 m ²	3 000,00
		Razem	5 174 m²	10 861,00
9	Nieruchomości znajdujące się w posiadaniu samoistnym/władaniu gminy	brak		brak

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miejski w Pyrzycach wydział BiF.

II.2. Majątek gminy.

Majątek Gminy ujęty w wartościach księgowych szczegółowo opisany został w „Informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Pyrzyce na dzień 31 grudnia 2023 roku” stanowiącej Załącznik 1 do Raportu.

II.2.1. Dochody gminy z tytułu gospodarowania mieniem.

II.2.1.1. Sprzedaż nieruchomości gminy.

Dochody majątkowe ze sprzedaży mienia komunalnego oraz przekształcenia prawa użytkowania wieczystego za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa	Dochód (w zł)
1.	Sprzedaż lokali mieszkalnych	17 667,93
2.	Sprzedaż nieruchomości zabudowanych	3 844,53
3.	Sprzedaż działek rolnych	76 060,00
4.	Sprzedaż działek budowlanych	182 270,00
5.	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności	138 337,32
Razem		418 179,78

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miejski w Pyrzycach wydział BiF.

W roku 2023 wpływy z tytułu dochodów majątkowych m.in. - gospodarowania mieniem komunalnym, były niższe o 23,76% w stosunku do roku 2022.

Bieżące dochody z mienia komunalnego za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa	Dochód (w zł)
1	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	2 233 767,05
2	Dochody z tytułu wieczystego użytkowania	300 563,15
3	Zajęcie pasa drogowego oraz umieszczenie urządzeń w pasie drogowym	91 095,45
4	Trwały zarząd i służebność	19 719,61
5	Opłata targowa	11 266,00
6	Opłata adiacencka	21 192,72
7	Szalet miejski	1 660,21
8	Przystanki komunikacyjne	2 038,05
Razem		2 681 302,24

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miejski w Pyrzycach wydział BiF.

W roku 2023 dochody bieżące z mienia komunalnego były wyższe 5,90 % w stosunku do roku 2022.

II.2.2. Nabycie nieruchomości na rzecz gminy.

Zwiększenia majątku trwałego w 2023 roku stanowią wartość księgową w kwocie **23 699 735,82 zł**:

- grunty - grupa 0 - **52 496,61 zł**: (nieodpłatne nabycie **51 738,11 zł**, odpłatne nabycie na mienie, zakup **758,50 zł**),
- budynki i lokale - grupa 1 - **1 363 003,19 zł**: (podwyższenie wartości budynków, remont budynków - **1 301 507,20 zł**, przyjęcie do ewidencji, zakup - **61 495,99 zł**),
- obiekty inżynierii lądowej - grupa 2 - **22 284 236,02 zł**: (przyjęcie do ewidencji, zakup **305 139,92 zł**, nieodpłatne nabycie na mienie - darowizna - **9 876,90 zł**, przyjęcie z inwestycji - **21 826 227,88 zł**, przyjęcie z nadwyżki inwentaryzacyjnej - **142 991,32 zł**).

II.3. Majątek Spółek z udziałem gminy.

Lp.	Nazwa	Jednostka udziałowa	Wartość na 01.01.2023	Wartość na 31.12.2023
1.	Udziały w Geotermii Pyrzyce Sp.z.o.o.	7 715 po 1 000,00 zł każda	7 715 000,00	7 715 000,00
2.	Udziały w Pyrzyckim Przedsiębiorstwie Komunalnym Sp.z o.o.	305 028 po 50,00 zł każda	14 891 250,00	15 251 350,00
3.	Udziały w Krajowym Zasobie Nieruchomości	60 000 po 50,00 zł każda	3 000 000,00	3 000 000,00
Razem			25 606 250,00	25 966 350,00

Źródło: Urząd Miejski w Pyrzycach.

II.4. Wykonanie budżetu gminy.

Budżet Gminy Pyrzyce w 2023 roku został wykonany po stronie dochodów w kwocie **112 984 940,62 zł**, a po stronie wydatków w kwocie **117 491 478,91 zł**. Uzyskana różnica między dochodami, a wydatkami budżetowymi w kwocie **4 506 538,29 zł** stanowi deficyt budżetu za 2023 rok.

II.4.1. Dochody budżetu.

Dochody ogółem:

- plan - **115 231 986,21 zł**
- wykonanie - **112 984 940,62 zł**

W odniesieniu do planu zrealizowano dochody w 98,05 %.

II.4.2. Wydatki budżetu.

Wydatki ogółem:

- plan - **125 170 205,83 zł**
- wykonanie - **117 491 478,91 zł**

W odniesieniu do planu zrealizowano wydatki w 93,86%.

II.4.3. Zadłużenie gminy.

Zobowiązania gminy na 31 grudnia 2023 roku wyniosły **11 112 007,41 zł**, w tym:

- obligacje **9 600 000,00 zł**,
- pożyczka **1 377 843,91 zł**,
- zobowiązanie z tytułu umowy wieloletniej **134 163,50 zł**.
- Zobowiązania wymagalne nie występują.

II.4.4 Nadwyżka operacyjna oraz wpływ planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych na finanse gminy.

Nadwyżka operacyjna w roku 2023 wyniosła **4 226 496,39 zł** (jest to strumień wolnych środków w ujęciu bilansowym), określa ona, jaka część dochodów bieżących pozostaje do dyspozycji po sfinansowaniu obligatoryjnych wydatków bieżących łącznie z kosztami obsługi długu. Jest pozycją, która obrazuje sytuację finansową gminy i zdolność do spłaty zobowiązań oraz możliwości samodzielnego finansowania inwestycji.

III. Ład przestrzenny.

III.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Pyrzyce na bieżąco dokonuje aktualizacji dokumentów planistycznych dostosowując je do obowiązujących przepisów prawa realizując jednocześnie oczekiwania mieszkańców oraz przedsiębiorców. W 2023 roku podjęte zostały dwie uchwały dot. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które to wyznaczają tereny przeznaczone pod posadowienie farm wiatrowych.

- Uchwała Nr LXI/474/23 Rady Miejskiej w Pyrzycach w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów: Brzezin, Młyny, Pyrzyce 1, Ryszewko, Ryszewo, Rzepnowo, Turze, Żabów w Gminie Pyrzyce, wyznacza teren na północy gminy Pyrzyce. Zgodnie z uzasadnieniem maksymalna całkowita wysokość elektrowni wiatrowej wyniesie 300 m, maksymalna średnica wirnika wraz z łopatami wyniesie 200 m, natomiast liczba elektrowni wiatrowych wyniesie 5 szt. Odległość od zabudowy mieszkaniowej, będzie zgodna z zapisami studium i wynosić będzie nie mniej niż 1000 m.
- Uchwała Rady Miejskiej Nr LXI/475/23 z dnia 25 maja 2023 roku w sprawie sporządzenia mpzp części obrębów: Brzesko, Krzemlin, Letnin, Mielęcín, Nowielin, Obromino, Pstrowice w Gminie Pyrzyce, wyznacza teren na południu Gminy Pyrzyce. Zgodnie z uzasadnieniem maksymalna całkowita wysokość elektrowni wiatrowej wyniesie 300 m, maksymalna średnica wirnika wraz z łopatami wyniesie 200 m, natomiast liczba elektrowni wiatrowych wyniesie 15 szt. Odległość od zabudowy mieszkaniowej, będzie zgodna z zapisami studium i wynosić będzie nie mniej niż 800 m.

Plany zagospodarowania przestrzennego gminy Pyrzyce łącznie obejmują obszar 512,4 ha, uchwalenie nowych planów w 2023 roku nie wpłynęło znacząco na zmianę udziału procentowego 2,51 % w ogólnej powierzchni gminy, która pozostała do opracowania tj.: 97,49 %. Na terenie gminy Pyrzyce aktualnie obowiązuje 18 planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują obszar miasta i gminy. Szczegółowy wykaz obowiązujących planów dostępny jest na stronie <http://Pyrzyce.e-mapa.net>.

W 2023 roku w zakresie planowania przestrzennego podjęto poniższe działania:

- Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Pyrzyce terenu działek o numerach ewidencyjnych 152 i 153/2 obręb nr 8 w mieście Pyrzyce, w zakresie wprowadzenia odpowiednich rozwiązań inwestycyjnych dla wprowadzenia nowej zabudowy lub remontu istniejących budynków objętych ochroną konserwatorską pod zabudowę usługową, zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową oraz zieleni urządzonej-Uchwała nr LIX/459/23 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 30 marca 2023 roku (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 24.04.23 poz. 2476).
- Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w części obrębów geodezyjnych nr 4, nr 7 i nr 12 m. Pyrzyce, w zakresie sytuowania nowej zabudowy, uwzględniania ładu przestrzennego oraz usprawnienia układu komunikacyjnego

na danym terenie- Uchwała nr LXII/483/23 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 29 czerwca 2023 roku (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 21.07.23 poz. 4188).

- Uchwalono nowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Nr LXV/499/23 z dnia 26 października 2023 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Pyrzyce.

Koszty poniesione w 2023 r. na aktualizację planów i studium uwarunkowań łącznie wyniosły **99 213,00 zł**.

III.2. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Decydujący wpływ na kształtowanie przestrzeni publicznej mają również decyzje o warunkach zabudowy. W roku 2023 wydano 101 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 12 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Koszt opracowania decyzji o warunkach zabudowy wyniósł **26 292,80 zł**.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczyły:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 56 decyzje,
- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - 4 decyzje,
- zabudowy usługowej - 8 decyzje,
- pozostała zabudowa - 33 decyzji,
- decyzje celu publicznego - 12 decyzje.

Łączna powierzchnia terenów objętych decyzjami o warunkach zabudowy wyniosła 63,6 ha natomiast decyzjami celu publicznego - 31,7 ha. W roku 2023 odnotowano spadek powierzchni objętej decyzjami celu publicznego w stosunku do roku 2022 o 27,8 ha oraz spadek powierzchni gruntów objętych decyzjami o warunkach zabudowy o 57 ha.

IV. Gospodarka komunalna.

IV.1. Ochrona środowiska i przyrody.

IV.1.1. Stan środowiska naturalnego na terenie gminy.

IV.1.1.1. Jakość powietrza atmosferycznego.

Jakość powietrza atmosferycznego w mieście Pyrzyce analizowana jest w ramach stacji pomiaru zanieczyszczeń zamontowanej na budynku Urzędu Miejskiego w Pyrzycach od listopada 2021 roku. Średnie wskaźniki w okresie 01.01-31.12.2023 roku (raport średniodobowy) przedstawia poniższa tabela:

temperatura	wilgotność	ciśnienie	pyły zawieszone o średnicy mniejszej niż 1 mikrometr
4,10°C	82,75%	1002 hPa	11,05 µg/m ³

Źródło: Urząd Miejski w Pyrzycach.

Pomiary zanieczyszczeń

	Pyły zawieszone o średnicy mniejszej 2.5 mikrometrów	Ilość dni	Pyły zawieszone o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów	Ilość dni
bardzo dobry	7,40 µg/m ³	16	12,35 µg/m ³	17
dobry	21,20 µg/m ³	17	35,10 µg/m ³	22
umiarkowany	44,25 µg/m ³	16	62,36 µg/m ³	10
dostateczny	60,95 µg/m ³	3	83,42 µg/m ³	3
zły	86,05 µg/m ³	0	0,00 µg/m ³	0
bardzo zły	0,00 µg/m ³	0	0,00 µg/m ³	0

Źródło: Urząd Miejski w Pyrzycach.

Z powyższych danych wynika, że w 2023 roku wskaźnik pyłów zawieszonych o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra był na tyle niski, że jakość powietrza przez 49 dni była na poziomie bardzo dobrym do umiarkowanego a jedynie przez 3 dni poziom pyłów był znacznie podwyższony, co wskazywało, że jakość powietrza była dostateczna lub zła. Natomiast poziom pyłów o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów świadczył, że powietrze było na poziomie bardzo dobrym do umiarkowanego przez 49 dni, a jedynie przez 3 dni na poziomie dostatecznym. Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że stan powietrza nie osiągnął poziomu złego lub bardzo złego. Pozostałe substancje na obszarze gminy Pyrzyce były na niskim poziomie i nie przekraczały obowiązujących norm oraz nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia ludzi i roślin.

IV.1.2. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

W 2023 roku kontynuowane były działania określone w uchwale Nr XLIV/400/09 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 25 czerwca 2009r. w sprawie uchwalenia o "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Pyrzyce na lata 2009-2032". Od 2009 roku w gminie Pyrzyce prowadzona jest ewidencja wyrobów azbestowych, która podlega corocznej aktualizacji. Od początku działania programu tj. od 2009 roku do 31 grudnia 2023 roku usunięto łącznie 800,80 Mg azbestu.

Gmina Pyrzyce w 2023 roku pozyskała dofinansowanie w wysokości **4 636,80 zł** na realizację zadania „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Pyrzyce – 2023”, która pochodziła w 50% z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz 50% ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Koszt całkowity zadania wyniósł **13 487,04 zł**, w tym środki własne gminy **8 850,24 zł**. W 2023 usunięto 15,42 Mg wyrobów zawierających azbest, tj. o 42,53 Mg mniej niż w roku 2022.

IV.1.3. Działania podejmowane w celu ochrony powietrza.

- Realizacja Programu „Czyste Powietrze”- kontynuacja działań przyjętych w 2021 roku. W roku objętym raportem w Gminnym Punkcie konsultacyjno - informacyjnym Programu „Czyste Powietrze” przyjęto: 19 wniosków o dofinansowanie, 19 wniosków o płatność w ramach programu „Czyste Powietrze”. W celu promocji programu zorganizowano dwa spotkania konsultacyjno- informacyjne z doradcami WFOŚiGW.

- Akcja „Sprzątanie Świata” - w miesiącu wrześniu w 2023 roku, Gmina Pyrzyce zapewniła worki oraz rękawice dla uczniów szkół podstawowych w Pyrzycach, którzy podjęli się sprzątania terenów komunalnych zarówno na terenie miasta jak i gminy a także zapewniła odbiór zebranych odpadów.
- Rozwój instalacji fotowoltaicznych- budowa farm fotowoltaicznych to alternatywa dla gospodarstw domowych korzystających z tradycyjnych źródeł ciepła i obniżenia kosztów utrzymania. Na terenie gminy funkcjonują instalacje fotowoltaiczne zamontowane m.in. na budynkach jednorodzinnych oraz jedna farma fotowoltaiczna na dz. 91/3 i 91/4 położonych w obr. 3 miasta Pyrzyce o łącznej powierzchni 1,98 ha (każda o powierzchni 0,99 ha) i łącznej mocy do 1 040 kW (każda do 520 kW).

IV.1.4. Gospodarka odpadami.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jednym z zadań gminy jest gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz dokonywanie corocznej analizy stanu tej gospodarki, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

W 2023 roku Rada Miejska w Pyrzycach podjęła następujące uchwały z zakresu gospodarki odpadami:

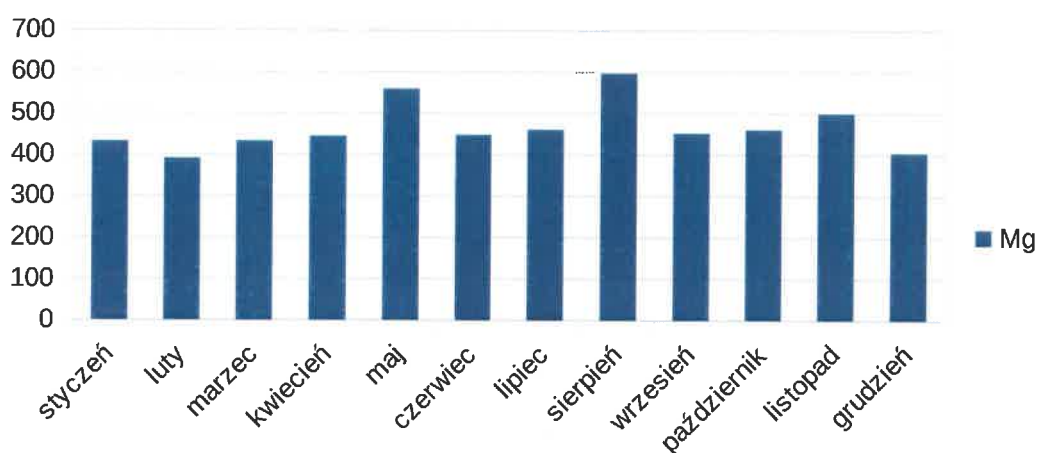
- Uchwała w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na obszarze Gminy Pyrzyce.
- Uchwała w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Określono górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy w zakresie:
 - odbioru odpadów komunalnych zbieranych i odbieranych w sposób selektywny - **150,00 zł** brutto za 1 m³;
 - odbioru odpadów komunalnych jeżeli odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny - **185,00 zł** brutto za 1 m³;
 - górna stawka opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługę w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych **50,00 zł** brutto za 1 m³;
 - górna stawka opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługę w zakresie opróżniania osadników w przydomowych oczyszczalniach ścieków i transportu nieczystości ciekłych.
- Uchwała w sprawie świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów tj. zmieniono odbiór odpadów komunalnych, frakcji niesegregowanej raz na dwa tygodnie w mieście Pyrzyce oraz wydłużono częstotliwość odbioru odpadów biodegradowalnych w miesiącu listopadzie o jeden raz w tygodniu, a nie jak było dotychczas, jeden raz na dwa tygodnie.

System gospodarki odpadami

Zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych na dzień 31.12.2023 r. objęto 14 867 osób. W roku 2023 w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Pырzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o w Pырzycach jako wykonawca usługi zebrało od 14 867 mieszkańców 5 587,2920 Mg odpadów z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości niezamieszkałych - 431 podmiotów 1 214,6500 Mg odpadów. Łącznie 6 801,9420 Mg. W porównaniu do roku 2022 w roku objętym Raportem zebrano 777,6020 Mg mniej odpadów.

Poniższy wykres przedstawia ilość odebranych odpadów od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych w gminie Pырzyce w Mg w roku 2023, z podziałem na poszczególne miesiące. W miesiącu sierpniu odbiór odpadów był na najwyższym poziomie tj.: 597,1000 Mg, najmniejszy w lutym w wysokości 391,4000 Mg. Różnica pomiędzy miesiącem, w którym odebrano największą ilość odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych a miesiącem, w którym odebrano najmniejszą ilość odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych wynosi 205,7000 Mg.

Ilość odebranych odpadów od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Pырzyce w 2023 roku

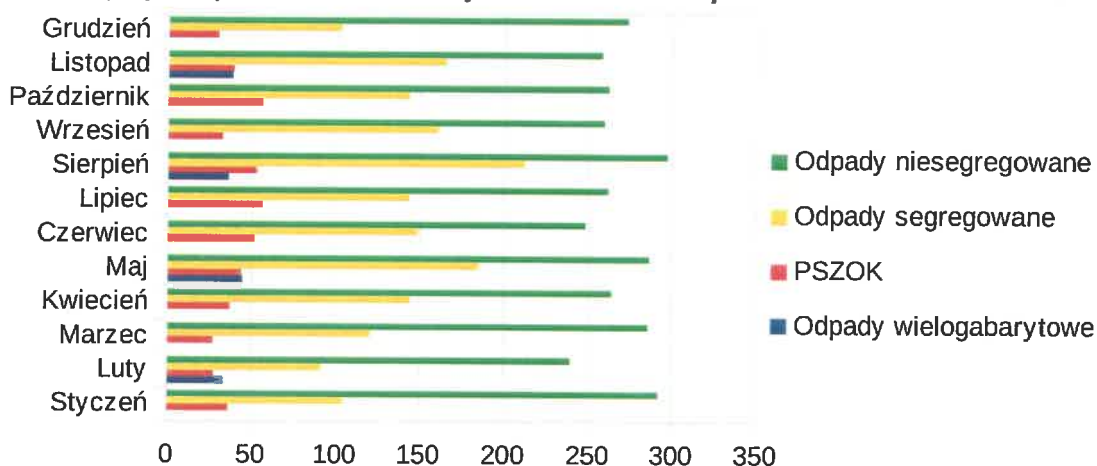
Źródło: Opracowanie Urząd Miejski w Pырzycach.

Na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli można stwierdzić, że w 2023 roku frakcja odpady niesegregowane stanowiła 57,72 % odebranych odpadów od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Porównując do roku poprzedniego właściciele nieruchomości więcej sortowali odpadów komunalnych. Nastąpiło zmniejszenie frakcji niesegregowanej w stosunku do frakcji segregowanej rok do roku.

Rok 2023				Rok 2022	
Lp.	Frakcja	Ilość (Mg)	Udział %	Ilość (Mg)	Udział %
1.	niesegregowana	3225,26	57,72	3848,04	60,46
2.	segregowana	1722,36	30,83	1611,06	25,31
3.	PSZOK	487,952	8,73	773,294	12,15
4.	wielogabarytowa	151,72	2,72	132,5	2,08
	Razem	5587,292	100,00%	6364,894	100,00%

Źródło: Opracowanie Urząd Miejski w Pырzycach.

Ilość odebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Pyrzyce z podziałem na frakcje oraz dostarczonych do PSZOK w 2023 roku

Źródło: Opracowanie UM w Pyrzycach.

Obecnie obowiązuje podział na pięć frakcji:

- metale i tworzywa sztuczne, kolor żółty, oznaczenie: „metale i tworzywa sztuczne”,
- papier, kolor niebieski, oznaczenie „papier”,
- szkło, kolor zielony, oznaczenie „szkło”,
- odpady biodegradowalne, kolor brązowy, oznaczenie „bio”,
- odpady zmieszane, kolor czarny, oznaczenie „zmieszane”.

Stawka za wywóz odpadów komunalnych oraz dochody i koszty utrzymania systemu.

W roku 2023 obowiązywała jedna stawka opłaty za wywóz i zagospodarowanie odpadów. Stawka wynosi 33,50 zł/os. I jest taka sama, jak w roku 2022. Koszt utrzymania systemu: **6 106 668,92 zł** za 2023 rok (wraz z zobowiązaniem za miesiąc grudzień). Łączne dochody gminy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2023 wyniosły na dzień 31.12.2023 r. - **6 005 763,67 zł**. Strata wyniosła **100 905,25 zł**. Dochody pokryły w 98,35 % wydatki.

Na podstawie Uchwały Nr XLVII/364/22 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 31 marca 2022 r. zmieniającej Uchwałę Nr XXIII/170/20 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów wprowadzono limity przyjmowanych odpadów do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów. Ograniczenia dotyczą:

- zużytych opon samochodowych (bez felg) do 8 szt., w ciągu roku kalendarzowego z jednego gospodarstwa domowego;
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych w tym papy, stanowiących odpady komunalne:
 - do 500 kg z jednego gospodarstwa domowego w danym roku kalendarzowym w zabudowie jednorodzinnej;
 - do 200 kg z jednego gospodarstwa domowego w danym roku kalendarzowym w zabudowie wielorodzinnej.
- mebli i odpadów wielkogabarytowych:
 - do 200 kg z jednego gospodarstwa domowego w danym roku kalendarzowym w zabudowie jednorodzinnej;
 - do 100 kg z jednego gospodarstwa domowego w danym roku kalendarzowym w zabudowie wielorodzinnej.

Limitowanie odpadów w PSZOK spowodowane zostało wysokimi kosztami zagospodarowania tych odpadów oraz potrzebą ograniczenia rosnących kosztów funkcjonowania systemu odbioru odpadów komunalnych. W przypadku przekazania odpadów powyżej limitów, odpady są przyjęte i naliczana jest opłata w wysokości zgodnej z Uchwałą Nr XLVII/365/22 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie określenia rodzajów dodatkowych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz wysokości cen za te usługi. W 2023 r. za odpady dostarczone ponad limit do PSZOK wystawiono 254 not obciążeniowych na łączną kwotę **19 838,50 zł**.

Gmina Pyrzyce zobowiązała również podmiot wykonujący zadania w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych do wprowadzenia elektronicznego systemu PSZOK i kart identyfikacyjnych mieszkańców. System służy do ewidencjonowania dostarczanych odpadów do PSZOK przez mieszkańców Gminy Pyrzyce, jak również pełni funkcję kontrolną. W 2023 r. na wniosek mieszkańców wydano 946 szt. kart identyfikacyjnych mieszkańców (kart PSZOK).

Unieszkodliwianie odpadów komunalnych

Odbiorem odpadów komunalnych na terenie Gminy Pyrzyce w 2023 r. zajmowało się Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. w Pyrzycach. Odbiór odpadów odbywał się zgodnie z zawartą umową i bezpośrednio z nieruchomości oraz za pośrednictwem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. System zbierania odpadów obejmował segregację wstępną odpadów na 5 frakcji. Docelowo odpady trafiły do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w miejscowości Dalsze, gm. Myślibórz.

W roku 2023 gmina Pyrzyce nie osiągnęła wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych. Wartość wyniosła 19,28 % na wymagane 35 %. Poziom składowania odpadów komunalnych wyniósł 64,54 %. Natomiast poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wyniósł 22,12%. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wyniósł 3,41 %.

Szczegółowe informacje dotyczące docelowej instalacji, procesu oraz ilości odpadów oraz kodu przekazywane są w ustawowym terminie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie w formie sprawozdania w systemie BDO z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Kontrole

Straż Miejska w Pyrzycach w 2023 r. przyjęła 311 zgłoszeń od mieszkańców miasta i gminy dotyczących szeroko pojętej gospodarki odpadami, z tego 289 zgłoszeń dotyczyło nieprzestrzegania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a 22 zgłoszenia dotyczyły nieprzestrzegania przepisów z ustawy o odpadach.

W 2023 r. Straż Miejska dzięki wyposażeniu w 2 kamery mobilne ujawniła z nagrań 6 wykroczeń dotyczących dzikich wysypisk, zaśmiecania miejsc publicznych itp.

W przypadku naruszania przepisów Ustawy o odpadach, podobnie jak w latach poprzednich, interwencje Straży Miejskiej w zdecydowanej większości dotyczyły zgłoszeń o nieprawidłowościach związanych z termicznym przekształcaniu odpadów, a więc spalaniu niedozwolonych substancji w kotłach grzewczych. Mniej niż w latach poprzednich zanotowano zgłoszeń o nieprawidłowym składowaniu odpadów na terenach nieruchomości.

W 2023 r. Straż Miejska dokonała 85 kontroli w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach nie przeznaczonych do tego. W wyniku kontroli ujawniono 75 wykroczenia zakończonych pouczeniem, 4 wykroczenia zakończyły się mandatem karnym. Ponadto dokonano również 127 kontroli, które dotyczyły nieprzestrzegania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie przestrzegania zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi.

Na podstawie informacji uzyskanych z wydziału Budżetu i Finansów dokonano 363 kontrole nieruchomości na terenie miasta i gminy pod kątem prawidłowości gospodarowania odpadami art. 10 ust. 2b niezłożenie wbrew obowiązкови deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz art. 10 ust. 2c nieposiadanie kompostownika przydomowego lub niekompostowanie w nim odpadów stanowiących odpady komunalne. W wyniku kontroli ujawniono 29 wykroczeń zakończonych pouczeniem, 5 wykroczenia zakończyły się mandatem karnym oraz 1 skierowanym wnioskiem do Sądy o ukaranie.

IV.1.5. Edukacja ekologiczna.

W Pyrzycach ustawione są w miejscach publicznych trzy kontenery - serduszka na odbiór plastikowych nakrętek (ul. Rejtana, Pl. Ratuszowym oraz przy ul. Rolnej). Tak, jak w latach poprzednich takie pojemniki mają za zadanie m. in. podnoszenie świadomości mieszkańców gminy w zakresie wykorzystywania surowców wtórnych. W 2023 r. zebrano łącznie 820 kg nakrętek, które zostały przekazane na zbiórkę dla potrzebującego dziecka.

Burmistrz Pyrzyc podejmuje działania mające wpływ na podniesie świadomość społeczeństwa, poprzez edukację zobowiązując Podmiot odbierający odpady - Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o zgodnie z zawartą umową, do zorganizowania na terenie Gminy Pyrzyce, co najmniej jednej akcji promującej selektywną zbiórkę odpadów komunalnych w formie konkursów, festynów wraz z materiałami informacyjnymi i takie czynności były realizowane.

Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. w 2023 roku przeprowadziło 3 akcje edukacyjne:

- 10.07.2023 r. wspólnie z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji zorganizowało warsztaty „Eko Będę-Świat Zdobęde” Warsztaty polegały na promocji segregacji odpadów poprzez nakręcenie filmików promujących segregację odpadów w naszej Gminie.
- 26.08.2023 r. na Dożynkach Gminnych w Brzesku odbyła się akcja ekologiczna organizowana wspólnie z firmą Asekol pod nazwą „Zbierzmy razem Plony i Elektrośmieci”. Wydarzenie, które połączyło ekologię i wspólną troskę o środowisko ze zbiórką elektrośmieci. Zebrane elektrośmieci można było wymienić na sadzonki roślin.
- 26.09.2023 r. uczniowie klas czwartych uczestniczyli w warsztatach segregacji odpadów w ramach realizacji projektu "Zero Waste oszukać przeznaczenie" w Pyrzyckim Przedsiębiorstwie Komunalnym. Celem zajęć było rozwijanie świadomości ekologicznej naszych uczniów. Czwartoklasiści poznali zasady segregacji śmieci, a także dowiedzieli się, jak wygląda proces przetwarzania odpadów.

IV.1.6. Zielen miejska.

Powierzchnia parków, skwerów i zieleńców w roku 2023 nie uległa zmianie w stosunku do roku 2022 i wynosi 58,31 ha. Gmina Pyrzyce kontynuuje podjęte działania mające na celu ich sukcesywną poprawę poprzez zakup małej infrastruktury, montaż i wymianę oświetlenia, wykonanie dodatkowych nasadzeń drzew i krzewów, przeprowadzenie zabiegów korekcyjnych itp.

W 2023 roku wykonano:

- zgodnie z zaleceniami zawartymi w Uproszczonym Planie Urządzenia Lasu, w miejscowości Turze, oczyszczono teren z samosiejek, posuszu i wywrotu,
- zgodnie z Zarządzeniem 686/2021 Burmistrza Pyrzyc z dnia 31 maja 2021 roku w sprawie określenia zasad gospodarowania drewnem pozyskanym z wycinki drzew oraz usuwania złomów i wywrotów z nieruchomości będących własnością lub w zarządzie Gminy Pyrzyce, podpisano 36 umów na nieodpłatne przekazanie drewna pozyskanego kosztem nabywcy/przejmującego, w zamian za poniesione nakłady pracy i uprzątnięcie terenu,
- wykonano 106 nowych nasadzeń m.in. w parku im. M. Matysiaka, przy ul. Akacyjowej oraz przy Stawie „Złotej Rybki”.
- Wymiana elementów zabawowych na placu zabaw w Letninie - zadanie dofinansowane w ramach konkursu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego „Granty Sołeckie 2023” w kwocie **14 041,32 zł**.
- Wymiana elementów zabawowych na placu zabaw w Pstrowicach - wartość projektu **25 785,00 zł**, w tym dofinansowanie w ramach konkursu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego „Granty Sołeckie 2023” w kwocie 15 000,00 zł.

W 2023 roku wydano 68 decyzji dla osób prawnych i 30 zezwoleń dla osób fizycznych na wycinkę drzew i krzewów. W wykazie drzew przeznaczonych do cięć korekcyjno - sanitarnych uwzględniono 10 wniosków. Pomimo przyjętego na 2023 r. planu wycinki i cięć korekcyjno - sanitarnych drzew, na które gmina Pyrzyce posiada decyzje, zadanie nie zostało w pełni zrealizowane z uwagi na ograniczone środki finansowe.

Budowa Pyrzyckich Minitężni Solankowych

Inwestycja została podzielona na dwa etapy. W pierwszym etapie powstał obiekt miniteżni wraz infrastrukturą towarzyszącą. Koszt inwestycji wyniósł **298 500,00 zł** - środki własne Gminy Pyrzyce. W listopadzie 2023 r. Gmina Pyrzyce podpisała z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie umowę dotacji na realizację II etapu inwestycji, który został zakończony w maju 2024 r. W ramach zadania został wykonany ciąg pieszo-jezdny oraz oświetlenie z zasilaniem solarnym (7 szt. lamp). Aby uatrakcyjnić teren wokół teżni dokonano nasadzeń drzew tlenowych, drzew szepionych na pniu oraz krzewów. Zamontowane zostały również na terenie Pyrzyc trzy tablice kierunkowo-informacyjne, które ułatwiają odwiedzającym dojazd do mini teżni. Koszt zadania wyniósł **134 864,58 zł** i został w całości pokryty z dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

IV.1.7. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi.

Zgodnie z art. 11a ustawy o ochronie zwierząt, rada gminy zobowiązana jest corocznie w terminie do 31 marca, przyjąć w drodze uchwały, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. W gminie Pyrzyc plan został przyjęty Uchwałą Nr LIX/465/23 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 30 marca 2023 roku.

W 2023 r. w celu realizacji programu zawarto umowę ze schroniskiem dla bezdomnych zwierząt "Po drugiej Stronie Choszczna" z siedzibą w Choszcznie przy ul. Komunalnej 14 oraz z gabinetem weterynaryjnym w Przelewicach, w którym dokonano sterylizacji 10 kotek.

Ewidencja przyjęć i wydań zwierząt w schronisku dla bezdomnych zwierząt „Po drugiej stronie Choszczna” za 2023 r.

Ogólna liczba przyjęć zwierząt	45
Przyjęcie z interwencji	45
Ogólna liczba wydań zwierząt	38
Adopcja zwierzęcia	19
Zejsście zwierzęcia	8
Powrót do środowiska	2
Odbiór przez właściciela	9

Źródło: Urząd Miejski w Pyrzycach.

Podsumowanie liczby przyjęć i wydań zwierząt według gatunków w schronisku dla bezdomnych zwierząt „Po drugiej stronie Choszczna” za 2023 r.

Kot	Ogólna liczba przyjęć zwierząt	21
	Przyjęcie z interwencji	21
	Ogólna liczba wydań zwierząt	20
	Adopcja zwierzęcia	11
	Zejsście zwierzęcia	7
	Powrót do środowiska	2
Pies	Ogólna liczba przyjęć zwierząt	24
	Przyjęcie z interwencji	24
	Ogólna liczba wydań zwierząt	18
	Adopcja zwierzęcia	8
	Zejsście zwierzęcia	1
	Odbiór przez właściciela	9

Źródło: Urząd Miejski w Pyrzycach.

Koszt realizacji Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2023 r. wraz ze zbiorem i utylizacją zwłok bezdomnych zwierząt wyniósł **109 213,00 zł**. Kwota ta została przeznaczona na:

- **98 756,28 zł** - odławianie bezdomnych zwierząt wraz z transportem i przetrzymywaniem zwierząt w schronisku zgodnie z zawartą umową,
- **500,00 zł** - zabezpieczenie miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- **498,49 zł** - na zakup karmy dla kotów wolno żyjących,
- **2 200,00 zł** - wykonanie sterylizacji/kastracji kotów wolno żyjących,
- **7 258,23 zł** - odławianie i utylizacja zwłok dzikich zwierząt.

IV.2. Transport.

IV.2.1. Drogi, ścieżki rowerowe i parkingi na terenie gminy.

W 2023 roku nie uległa zmianie struktura własnościowa infrastruktury drogowej w stosunku do roku 2022. W związku z powyższym Gmina Pyrzyce jest właścicielem 34 dróg publicznych z czego 24 drogi znajdują się na terenie miasta Pyrzyce, a 10 poza miastem. Struktura własnościowa infrastruktury drogowej obejmuje drogi gminne, powiatowe wojewódzkie i krajowe o łącznej długości 175,083 km o zróżnicowanym stanie technicznym, z tego:

- Gminy Pyrzyce: drogi gminne publiczne 38,083 km, w tym 12,841 km dróg miejskich,
- Starostwa Powiatowego w Pyrzycach: drogi powiatowe 91,580 km, w tym 22,938 km dróg miejskich,
- Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Koszalinie: 42,4 km,
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Szczecinie: 3,020 km (droga S-3).

Wykaz dróg gminnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku

Nazwa drogi	Nr działki	Długość drogi	Szerokość jezdni	Rodzaj nawierzchni	Klasa techniczna	Numer i data Uchwały w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg publicznych
Pyrzyce – Ryszewko Nr drogi 616001Z	Pyrzyce dz. 69 Ryszewko 118	4,500 km	4,0 m	Tłuczniowa - 4,500 km	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r..
Stróżewo wieś - kierunek Okunica Nr drogi 616002Z	22/1, 96 Stróżewo	2,500 km	5,0 m	Bitumiczna - 1,287 km Gruntowa - 1,213 km	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XIX/163/07 z dn. 27.12.2007 r.
Brzesko - łąki w kierunku Zaborska Nr drogi 616003Z	860 Brzesko	2,500 km	4,0 m	Tłuczniowa - 1,2 km Gruntowa - 1,3 km	L	Decyzja kom. Nr GKN.3-7211/991/99 z dn. 08.11.1999 r.
Giżyn od drogi powiatowej nr 1558Z (Młyny-Giżyn) - drogi wewnątrz wsi Giżyn Nr drogi 616004Z	131,119,1 32,175 Giżyn	2,63 km	5,00 m	Kostka betonowa - polbruk - 1,76 km Asfalt - 0,88 km	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XIX/163/07 z dn. 27.12.2007 r.
		2,027 km	4,00 m	Betonowa płyty Jombo - 2,183 km Bruk lokalizacja most - 0,006 km	L	
Nieborowo wieś - do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1351Z (Gardno- Pyrzyce) Nr drogi 616005Z	Nieborowo dz. 337/1 i 339,116 Żabów dz. 4	5,075 km	4,0-5,0 m	Bitumiczna - 2,18 km Brukowcowa - 0,20 ha Tłuczniowa z powierzchniowym utwardzeniem - 2,69 km	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XIX/163/07 z dn. 27.12.2007 r.
Rzepnowo - okólnik wiejski Nr drogi 616006Z	131/2, 140/1, 107 Rzepnowo	1,348 km	3,0-4,0 m	Kostka betonowa Polbruk – 0,964 km Gruntowa - 0,384 km	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XIX/163/07 z dn. 27.12.2007 r.
Okunica od drogi wojewódzkiej nr 106 (Stargard - Pyrzyce) do przejazdu kolejowego	84 i 187 Okunica	0,830 km	4,50-5,0 m	Bitumiczna	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XIX/163/07 z dn. 27.12.2007 r.

Nr drogi 616007Z						
Pyrzyce (ul. Lipiańska) - Nowielin (dr powiatowa nr 1583Z) Nr drogi 616008Z	Pyrzyce 4 dz. 175 Pyrzyce 12 dz. 9 i 10 Nowielin dz. 229/1, 229/2, 230/1, 230/2, 230/3	2,258 km	4,0 m	Gruntowa - 2,038 km Bitumiczna - 0,220 km	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XIX/163/07 z dn. 27.12.2007 r.
Obromino - okólnik wiejski Nr drogi 616009Z	53, 47/1, 208 Obromino	0,915 km	3,0-4,0 m	Gruntowa - 0,11 km	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XIX/163/07 z dn. 27.12.2007 r.
			4,5m	Kostka betonowa - polbruk - 0,805 km	D	
Letnin od drogi powiatowej nr 1561Z - drogi wewnętrznej wsi Letnin Nr drogi 616010Z	536/4, 536/5, 536/9, 537, 536/7, 555 Letnin	0,659 km	3,0-4,0 m	Bitumiczna - 0,659 km	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XIX/163/07 z dn. 27.12.2007 r.
Ul. 2-go Marca, Pyrzyce Nr drogi 620001Z	175 i 179 Pyrzyce 8	0,316 km	6,0 m	Kostka betonowa	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Basenowa, Pyrzyce Nr drogi 620002Z	48/3 Pyrzyce 7	0,727 km	3,5-4,00 m	Bitumiczna - 0,350 km Trylinka - 0,377	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Lipowa, Pyrzyce Nr drogi 620003Z	30 Pyrzyce 12	0,463 km	3,0m	Gruntowa	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dnia 27.09.2001 r.
Magazynowa, Pyrzyce Nr drogi 620004Z	115/2 Pyrzyce 5	0,237 km	3,0-6,0 m	Kostka betonowa - polbruk - 0,126 Gruntowa - 0,111	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Młyńska, Pyrzyce Nr drogi 620005Z	154 Pyrzyce 8	0,089 km	3,0-5,0 m	Bitumiczna - 0,038 km Gruntowa - 0,051 km	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Gabriela Narutowicza, Pyrzyce Nr drogi 620006Z	184/4 Pyrzyce 6	0,228 km	6,0 m	Bitumiczna	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXVIII/206/04 z dn. 28.10.2004 r.
Podgrodzie, Pyrzyce Nr drogi 620007Z	536/2 566/18, 376/7, 391/6 Pyrzyce 10	1,106 km	3,0-5,0 m	Kostka betonowa - 1,106 km	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Pod Lipami, Pyrzyce Nr drogi 620008Z	197/1, 197/2, 197/3 Pyrzyce 6	0,175 km	4,0 m	Bitumiczna	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXVIII/206/04 z dn. 28.10.2004 r.

Podmiejska, Pyrzyce Nr drogi 620009Z	111 Pyrzyce 4	0,750 km	3,5 m	Bitumiczna - 0,590 km Gruntowa - 0,160 km	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Polna, Pyrzyce Nr drogi 620010Z	105 Pyrzyce 10	0,426 km	6 m	Kostka betonowa Polbruk - 0,426 km	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Przyszłości, Pyrzyce Nr drogi 620011Z	5 i 14 Pyrzyce 6	1,201 km	3,0-4,0 m	Bitumiczna - 0,200 km Gruntowa - 1,001 km	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Plac Ratuszowy, Pyrzyce Nr drogi 620012Z	158/6 Pyrzyce 8	0,077 km	5,50 m	Trylinka - 0,022 km Kostka - 0,055 km	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Rolna, Pyrzyce Nr drogi 620013Z	11/5, 11/7, 25, 10/3, 13/4, 26, 27/1, 27/2 Pyrzyce 10	0,358 km	4,0-5,0 m	Kostka betonowa - polbruk - 0,358 km	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Różana, Pyrzyce Nr drogi 620014Z	301 Pyrzyce 9	0,432 km	4,0-5,0 m	Bitumiczna - 0,376 km trylinka - 0,054 km Kostka betonowa - polbruk - 0,056 km	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Juliusza Słowackiego, Pyrzyce Nr drogi 620015Z	1, 15/16 Pyrzyce 12	0,920 km	5,0 m	Kostka betonowa Polbruk - 0,669 km Gruntowa - 0,251 km	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Willowa, Pyrzyce Nr drogi 620016Z	266 Pyrzyce 9	0,357 km	6,0 m	Bitumiczna	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/390/01 z dn. 27.09.2001 r.
Do Lidla, Pyrzyce Nr drogi 620021Z	126/20 Pyrzyce 10	0,051 km	6,0 m	Kostka betonowa	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr LXII/514/10 z dn. 29.04.2010 r.
Tadeusza Rejtana, Pyrzyce Nr drogi 620020Z	188/2 Pyrzyce 6	0,296 km	6,2 m	Bitumiczna	L	k.w. SZ2T/00030944/8
Owocowa, Pyrzyce Nr drogi 620018Z	9 Pyrzyce 10	0,407 km	4,0-6,0 m	Kostka betonowa polbruk - 0,407 km	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XLIII/390/09 z dn. 28.05.2009 r.
Dworcowa, Pyrzyce Nr drogi 620017Z	180/2 Pyrzyce 6	0,475 km	6,0-20,0 m	Bitumiczna	L	k.w. SZ2T/00030947/9
Wojciecha Bartosza Głowackiego, Pyrzyce Nr drogi 620019Z	Pyrzyce 5 dz.116 Pyrzyce 6 dz.189, 33/1	1,351 km	6 m	Bitumiczna - 0,872 km Gruntowa - 0,479 km	D	Uchwała Rady Miejskiej Nr XLIII/390/09 z dn. 28.05.2009 r.
Adama Mickiewicza, Pyrzyce Nr drogi 620022Z	105, 191/22, 191/21, 192, 193, 200, 201,	1,690 km	5,0-6,0	Kostka betonowa	D	Uchwała Rady Miejskiej NrXXXVII/268/21 Z dn. 27 maja 2021r.

	206					
Jana Kilińskiego, Pyrzyce Nr drogi 620023Z	Pyrzyce 8 dz.150/1	0,578 km	11,0	Bitumiczna	L	Uchwała Rady Miejskiej Nr XL/298/21 z dn. 06 sierpnia 2021 r.
Plac Wolności, Pyrzyce Nr drogi 620024Z	Pyrzyce 9, dz.321	0,131	12,0	Bitumiczna	Z	Uchwała Rady Miejskiej Nr XL/298/21 z dn. 06 sierpnia 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miejski w Pyrzycach.

Gmina Pyrzyce jest również właścicielem 789 dróg wewnętrznych o łącznej powierzchni 325,5587 ha położonych na terenie 21 sołectwach. W większości są to drogi gruntowe, utwardzone gruzem, tłuczniem itp., nie spełniające parametrów technicznych o zróżnicowanym stopniu zużycia technicznego. W każdym roku budżetowym Gmina Pyrzyce przeznacza środki finansowe na bieżące utrzymanie dróg, Realizacja zgłaszanych przez mieszkańców wniosków o naprawę/remont dróg wykonywana jest systematycznie w miarę posiadanych funduszy. Gmina Pyrzyce nieustannie podejmuje działania zmierzające do trwałej poprawy gminnej infrastruktury drogowej, poprzez pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na remonty/budowę/przebudowę dróg. Pomimo, iż nadal pozostaje wiele do zrobienia w dziedzinie drogownictwa, to systematycznie poprawia się stan infrastruktury drogowej w Gminie Pyrzyce.

Zadania inwestycyjne wykonane w zakresie drogownictwa w 2023 roku:

- „Rewitalizacja popegeerowskiej miejscowości Nowielin”. Zadanie prowadzone w trybie zaprojektuj i wybuduj. Zadanie realizowane jest w ramach trzeciej Edycji Naboru Wniosków o dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych „Edycja trzecia - PGR”. Całkowity koszt zadania (robót budowlanych) **4 059 000,00 zł**. Kwota dofinansowania **1 960 000,00 zł**.
- „Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Mielęcín, gmina Pyrzyce - etap 1”. Zadanie z dofinansowaniem na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020. Całkowity koszt zadania (robót budowlanych) **1 768 411,68 zł**. Kwota dofinansowania **1 318 940,00 zł**.
- „Budowa dojścia pieszego wraz z oświetleniem na działce 335 obręb 9 m. Pyrzyce – Etap II.” Całkowity koszt zadania **70 540,50 zł**. Zadanie współfinansowane przez firmę DINO Polska S.A. w kwocie **25 875,80 zł**. Środki własne Gminy Pyrzyce **44 664,70 zł**.
- „Przebudowa wraz z budową ulicy 2-go Marca w Pyrzycach”. Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład .W ramach zadania wykonana została przebudowa ulicy 2-go marca wraz z przebudową oświetlenia ulicznego na działkach nr 195, 190/3, 175, 172 obręb 8 miasta Pyrzyce oraz budowa ulicy 2-go marca w Pyrzycach wraz z budową oświetlenia ulicznego na działkach nr 13, 22, 175, 179, 190/3 obręb 8 miasta Pyrzyce. Całkowity koszt zadania **3 836 676,40 zł**, w tym dofinansowanie **3 644 842,58 zł**, środki własne gminy Pyrzyce **191 833,82 zł**.
- „Modernizacja sieci dróg gminnych na terenie Miasta Pyrzyce”. Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład. Inwestycja obejmowała modernizację 9 dróg na

terenie miasta Pyrzyce: ul. Konopnicką, ul. Kochanowskiego, ul. Podgrodzie, ul. Nad Potokiem, ul. Plac Wolności (droga osiedlowa od ul. Stargardzkiej do ul. Narutowicza), ul. Akacyjowa, ul. Wiosenna, ul. Górna wraz z parkingiem przy kościele, ul. Spokojna,. Całkowity koszt zadania **17 219 999,98 zł** (roboty budowlane) + **110 700,00 zł** (nadzór inwestorski) w tym dofinansowanie **10 773 000,00 zł**. Środki własne Gminy Pyrzyce **6 557 699,98 zł**.

Remonty dróg

W roku 2023 r. w celu poprawy stanu technicznego dróg oraz zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników, zostały zrealizowane bieżące remonty na łączną kwotę **530 852,14 zł** w tym chodniki **115 273,14 zł**, drogi **415 579,00 zł**. Wydatkowana w 2023 roku kwota **530 852,14 zł** przeznaczona na bieżące remonty stanowi spadek o 17,43 % w stosunku do kwoty wydatkowanej w roku 2022.

Remontem objęto:

- „Remont drogi gminnej w Letninie poprzez wymianę nawierzchni chodnika przy drodze dz. Nr 536/7”. Całkowity koszt zadania **27 060,00 zł** w tym FS Letnin **19 000,00 zł**.
- „ Remont drogi wewnętrznej nr 87 obręb 12 m. Pyrzyce (ul. Reymonta) poprzez utwardzenie nawierzchni płytami drogowymi”. Całkowity koszt zadania **80 934,00 zł**.
- „Remont nawierzchni drogi wewnętrznej działka nr 840 obręb Brzesko”. Całkowity koszt zadania **67 035,00 zł**.
- „Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznych dróg gminnych nr 620020Z - ul. Rejtana, nr 620023Z - ul. Kilińskiego, nr 620009Z - ul. Podmiejska oraz dróg wewnętrznych dz. nr 85 obręb Żabów i dz. nr 36 obręb 7 m. Pyrzyce”. Całkowity koszt zadania **17 184,58 zł**.
- „ Remont cząstkowy nawierzchni dróg wewnętrznych dz. nr 178/73 obręb 6 m. Pyrzyce oraz dz. nr 201/27 obręb 6 m. Pyrzyce”. Całkowity koszt zadania **8 917,50 zł**.
- „Remont cząstkowy nawierzchni drogi wewnętrznej dz. nr 429/1 obręb Mielęcín”. Całkowity koszt zadania **3 690,00 zł**.
- „Remont cząstkowy nawierzchni parkingu oraz częściowy remont chodnika z kostki betonowej wraz z obrzeżami na dz. nr 183/4 obręb 6 m. Pyrzyce (ul. Pod Lipami)”. Całkowity koszt zadania **12 300,00 zł**.
- „Remont cząstkowy nawierzchni drogi nr 616006Z, dz. nr 140/1 obręb Rzepnowo”. Całkowity koszt zadania **4 405,37 zł**.
- „Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznej drogi publicznej nr 620011Z ul. Przyszłości w Pyrzycach”. Całkowity koszt zadania **14 612,40 zł**.
- „Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznej oraz cząstkowy remont chodnika na ul. Kilińskiego w Pyrzycach”. Całkowity koszt zadania **16 070,29 zł**.
- „Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznej drogi wewnętrznej dz. nr 143 obręb Turze”. Całkowity koszt zadania **7 997,95 zł**.
- „Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznych dróg publicznych nr 616005Z Rzepnowo-Nieborowo oraz nr 616008Z - ul. Lipiańska w Pyrzycach”. Całkowity koszt zadania **16 058,88 zł**.
- „Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznych dróg wewnętrznych dz. nr 116/2 i dz. nr 129 obręb Pstrowice, dz. nr 175/2 obręb 11 m. Pyrzyce i dz. nr 167/3 obręb 8 m. Pyrzyce.” Całkowity koszt zadania **6 901,97 zł**.
- „Remont cząstkowy chodników w drogach publicznych nr 620020Z- ul. Rejtana, nr 62008Z - ul. Pod Lipami oraz na działce nr 256/1 obręb 9 m. Pyrzyce”. Całkowity koszt zadania **19 446,30 zł**.

- „Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznej drogi nr 620011Z ul. Przyszłości w Pyrzycach” - całkowity koszt zadania **4 093,44 zł.**
- „Odnowa istniejącego oznakowania poziomego na terenie Gminy Pyrzyce”. Całkowity koszt zadania **28 413,00 zł.**
- „Wykonanie remontu cząstkowego nawierzchni drogi publicznej nr 616004Z - dz. nr 175 obręb Giżyn, drogi wewnętrznej dz. nr 837 obręb Brzesko oraz remontu cząstkowego parkingu - dz. nr 256/1 obręb 9 m. Pyrzyce (przy PDK)”. Całkowity koszt zadania **8 001,89 zł.**
- „Remont cząstkowy poprzez utwardzenie nawierzchni na działce nr 192/1 obręb 6 m. Pyrzyce (Bawialnia)”. Całkowity koszt zadania **36 900,00 zł.**
- „Remont cząstkowy poprzez utwardzenie nawierzchni drogi wewnętrznej dz. nr 20 obręb Ryszewko”. Całkowity koszt zadania **36 900,00 zł.**
- „Remont cząstkowy poprzez utwardzenie nawierzchni na działce nr 82/4 obręb 6 m. Pyrzyce”. Całkowity koszt zadania **41 726,52 zł.**
- „Remont istniejącego chodnika na dz. nr 53 obręb 8 m. Pyrzyce (ul. 1 Maja) ”. Całkowity koszt zadania **23 389,68 zł.**
- „Remont cząstkowy nawierzchni chodnika w m. Stróżewo”. Całkowity koszt zadania **33 077,16 zł.**
- „Remont cząstkowy nawierzchni dróg dz. nr 10 Obręb 12 m. Pyrzyce, dz. nr 178/73 obręb 6 m. Pyrzyce i dz. nr 237/3 obręb 8 m. Pyrzyce”. Całkowity koszt zadania **15 736,21 zł.**

Dokumentacje

W roku 2023 zlecono wykonanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej dla zadań:

- „Opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej i kosztorysowej wraz z materiałami geodezyjnymi i uzyskaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID) dla inwestycji pod nazwą pn.: „Przebudowa ul. Jana Kilińskiego w Pyrzycach wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą”. Zadanie finansowane ze środków własnych Gminy Pyrzyce. Całkowity koszt zadania **136 591,50 zł.**
- „Rozbudowa i przebudowa ul. Rycerza Przybora w M. Pyrzyce (dz.nr 40 i 39/14 ,dz. nr 27, 30, 55 obr. 4 m. Pyrzyce) wraz z infrastrukturą drogową: I etap - Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej”. Zadanie finansowane ze środków własnych Gminy Pyrzyce. Całkowity koszt zadania **161 130,00 zł.** Termin wykonania maj 2024 r.
- „Rozbudowa i przebudowa ul. Żwirki i Wigury (dz.nr 19, dz.nr 41, dz. nr 30, obr. 5 m. Pyrzyce) wraz z infrastrukturą drogową: I etap - Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej”. Zadanie finansowane ze środków własnych Gminy Pyrzyce. Całkowity koszt zadania **175 521,00 zł.** Termin wykonania opracowania - maj 2024 r
- „Przebudowa drogi w m. Ryszewo na działce nr 104 i 142 obr. Ryszewo wraz z infrastrukturą drogową: I etap - Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej”. Zadanie finansowane ze środków własnych Gminy Pyrzyce. Całkowity koszt zadania **50 061,00 zł.**

Dokumentacja stanowi podstawę do ubiegania się o wsparcie finansowe z dostępnych źródeł zewnętrznych.

Chodniki

W 2023 r. w Gminie Pyrzyce nie wybudowano nowych chodników, natomiast zostały zrealizowane bieżące remonty istniejących chodników na łączną kwotę **115 273,14 zł.**

Oświetlenie uliczne

- Wykonanie w formie zaprojektuj i wybuduj oświetlenia ulicznego realizowanego w ramach zadania: „Budowa oświetlenia w ciągu ul. Władysława Reymonta w Pyrzycach”. Zadanie realizowane z Funduszu Sołectkiego Sołectwa Pyrzyce w kwocie **39 852,00 zł**.
- „Wymiana źródeł światła w celu poprawy efektywności energetycznej na terenie Miasta Pyrzyce”. Całkowity koszt zadania **10 701,00 zł**.
- Wymiana żarówek w lampach oświetleniowych przy Stawie „Złotej Rybki” w Pyrzycach. Całkowity koszt zadania **246,00 zł**.
- Wymiana żarówki w lampie oświetleniowej przy boisku w Żabowie (dz. nr 57 obręb Żabów). Całkowity koszt zadania **123,00 zł**.
- W 2023 roku na terenie Gminy Pyrzyce zostały zamontowane nowe programatory astronomiczne sterujące oświetleniem ulicznym. Dzięki temu ,można na bieżąco kontrolować czas załączania i wyłączenia się oświetlenia, co daje możliwość łatwego sposobu wyeliminowania rozbieżności w czasie działania lamp na terenie Gminy Pyrzyce. Programatory astronomiczne wykorzystują sygnał GSM, co umożliwia zdalne wprowadzanie poprawek. Przeprowadzenie powyższego zakresu prac przyczynia się do normalizacji i ujednoczenia czasu oświetlenia dróg i miejsc publicznych, jak również powoduje zmniejszenie zużycia energii elektrycznej poprzez racjonalne gospodarowanie czasem oświetlenia.

Gmina Pyrzyce planuje wykonać modernizację kolejnych odcinków oświetlenia ulicznego, dlatego też w 2023 r. wykonano dokumentację projektowo - kosztorysową dla zadań:

- „Projekt oświetlenia drogi gminnej przy której jest świetlica” w Giżynie. Zadanie realizowane z Funduszu Sołectkiego Sołectwa Giżyn w kwocie **4 920,00 zł**.
- „Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Brzeziny”. Zadanie realizowane z Funduszu Sołectkiego Sołectwa Brzeziny w kwocie **5 313,60 zł**.
- „Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Pstrowice przy drodze działka nr 129 obręb Pstrowice”. Zadanie realizowane z Funduszu Sołectkiego Sołectwa Pstrowice w kwocie **3 075,00 zł**.

Ścieżki rowerowe

W 2023 roku nie zmieniła się długość ścieżek rowerowych w stosunku do 2022 r. i łącznie wynosi 10,89 km, z czego:

- ścieżka rowerowa ul. Stargardzkiej - Brzesko - 10,06 km,
- ścieżka rowerowa ul. Cmentarna - ul. Rycerza Przybora - 0,83 km.

Parkingi

W roku 2023 nie utworzono nowych miejsc postojowych ani nie wybudowano nowych parkingów ogólnodostępnych w wyniku czego liczba miejsc postojowych nie uległa zmianie i wynosi łącznie 376 miejsc.

Zamierzenia inwestycyjne i remontowe w zakresie poprawy infrastruktury drogowej

- „Rewitalizacja popegeerowskiej miejscowości Nowielin” (kontynuacja zadania). Zadanie prowadzone w trybie zaprojektuj i wybuduj. W 2023 roku w wyniku ogłoszonego przetargu, wyłoniono wykonawcę robót budowlanych. Po podpisaniu umowy, Wykonawca przystąpił do opracowywania dokumentacji i uzyskania wszelkich pozwoleń. **Termin zakończenia inwestycji lipiec 2024 r.**

- „Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Mielęcín, gmina Pyrzyce - etap 1” (kontynuacja zadania). W 2023 r. w wyniku postępowania przetargowego został wyłoniony Wykonawca. Termin zakończenia inwestycji czerwiec 2024 r.
- W 2023 r. został złożony wniosek do Wojewody Zachodniopomorskiego o dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg zadania: „Przebudowa drogi w miejscowości Ryszewo wraz z infrastrukturą drogową”. Otrzymane dofinansowanie wyniosło 660 693,95 zł. Ubieganie się o dofinansowanie było możliwe dzięki posiadanej przez nas i wykonanej w 2023 r. kompletnej dokumentacji budowlanej. Zadanie będzie realizowane w 2024 r.
- „Przebudowa dróg gminnych na terenach wiejskich”. Zadanie dofinansowane z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład- Edycja 8. Kwota dofinansowania 1 990 000,00 zł. Zadanie obejmuje: przebudowę drogi gminnej od ul. Głównej 2 wraz z odwodnieniem i oświetleniem w Mielęcín- etap II , przebudowę drogi na działce 108 droga do Krzemlina do działki nr 429/1 w m. Mielęcín oraz przebudowę przepustu drogowego na Kanale Młyńskim. Zadanie będzie realizowane w 2024 r.
- Realizacja zadań ujętych w Funduszu Sołeckim z zakresu drogownictwa:
- Remont drogi gminnej w Letninie - poprzez wymianę nawierzchni chodnika przy drodze 536/7 (kontynuacja zadania).
- Przebudowa drogi gminnej w m. Mielęcín od ul. Głównej 2 wraz z odwodnieniem oraz oświetleniem na działkach nr 429/1; 58/3; 59/2; 430/8; 127/1; 430/9; 430/1 - etap II
- Przebudowa drogi w m. Ryszewo na działce nr 104 i 142 obr. Ryszewo wraz z infrastrukturą drogową: II etap przebudowa drogi.

Obejście miasta Pyrzyce w ciągu drogi wojewódzkiej nr 119

Głównym założeniem realizacji inwestycji jest polepszenie warunków komunikacyjnych, usprawnienie, a także poprawa bezpieczeństwa ruchu. Przedsięwzięcie realizowane będzie w celu wyprowadzenia z centrum miasta ruchu tranzytowego, a w szczególności ruchu samochodów ciężarowych, który obecnie odbywa się ulicami Pyrzyc, kumulacją ruch z trzech dróg wojewódzkich łączących się w centrum miasta. Inwestycja obejmować będzie m.in. budowę obwodnicy miasta Pyrzyce klasy GP o długości ok. 7,54 km, budowę skrzyżowań z drogami niższych kategorii, budowę dodatkowych jezdni obsługujących tereny przyległe, budowę zjazdów z dróg dodatkowych oraz budowę oświetlenia drogowego w obrębie skrzyżowań.

Na dzień sporządzania Raportu, Urząd Marszałkowski oczekiwał na uzgodnienia z PKP oraz na decyzję wodno -prawną. Jeśli etap projektowy będzie przebiegał zgodnie z planem, budowa obwodnicy Pyrzyc rozpocznie się w 2024 roku. Szacowana wartość zadania wynosi 82 mln. Wsparcie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wynosi 30 mln zł.

IV.2.2. Komunikacja publiczna.

Gmina Pyrzyce nie posiada własnej komunikacji publicznej. Transport publiczny realizowany jest przez podmioty gospodarcze prowadzące działalność na terenie gminy Pyrzyce. Według danych na dzień 31.12.2023 r. z CEIDG usługi związane z przewozem osób realizuje 6 podmiotów.

Mieszkańcy gminy Pyrzyce korzystali w 2023 roku z usług komunikacyjnych w ramach linii regularnych wynikających z umowy zawartej z Liderem Konsorcjum, składającym się z czterech firm świadczących na rzecz gminy Pyrzyce oraz z firmą EMBUS na usługę dowozu uczniów do szkół i przedszkoli.

Gmina Pyrzyce realizuje również obowiązek dowozu osób dorosłych niepełnosprawnych do Środowiskowego Domu Samopomocy w Mielęcinie, realizatorem tego zadania była firma EMBUS oraz realizowane jest zadanie - dowóz niepełnosprawnych uczniów i wychowanków z miejsca zamieszkania znajdującego się na terenie gminy Pyrzyce do Niepublicznego Przedszkola Specjalnego „Puchatek” w Pyrzycach, Ośrodka Rehabilitacyjno- Edukacyjno-Wychowawczego oraz Niepublicznej Szkoły Przystosowanej do Pracy w Nowielinie, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Jana Brzechwy w Pyrzycach, Zespołu Szkół Specjalnych im. J. Tuwima w Stargardzie, Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego ul. Janusza Korczaka w Policach.

W dniu 4 listopada 2022 r. Gmina Pyrzyce wystąpiła z wnioskiem do Wojewody Zachodniopomorskiego o przyznanie środków w ramach Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych i otrzymała dopłatę w wysokości **168 912,00 zł**. W ramach Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych podpisana została umowa z Wojewodą Zachodniopomorskim na dofinansowanie przewozów pasażerskich na terenie Gminy Pyrzyce na trasach:

- Linia 1 Pyrzyce-Giżyn-Stróżewo-Pyrzyce,
- Linia 2 Pyrzyce-Pstrowice-Nowielin-Pyrzyce,
- Linia 3 Pyrzyce-Krzemlin-Brzesko-Pyrzyce-linia wakacyjna,
- Linia nr 4 Pyrzyce-Turze-Nieborowo-Pyrzyce-linia wakacyjna.

Nowe linie uruchomione były od 2 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Powyższe pozwoliło na przywrócenie lokalnych połączeń autobusowych. Dzięki temu mieszkańcy, przede wszystkim z mniejszych miejscowości, mogli dotrzeć środkami transportu publicznego do pracy, szkół, placówek zdrowia i instytucji kultury.

IV.2.2.1. Przystanki autobusowe.

W 2023 roku zasady korzystania z przystanków i wiat przystankowych realizowane były zgodnie z Uchwałą Nr XXXIV/299/17 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie gminy Pyrzyce, warunków i zasad korzystania z nich oraz ustalenia stawki za korzystanie z tych przystanków, dla których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Pyrzyce. W roku 2023 obowiązywała taka sama stawka opłat za korzystanie przez operatora/przewoźnika z przystanków komunikacyjnych jak w roku 2022, tj. **0,05 zł** za jedno zatrzymanie. Dochód z tytułu korzystania przez przewoźników z przystanków za 2023 roku wyniósł **1 297,58 zł**.

W roku objętym raportem liczba przystanków Gminy Pyrzyce nie uległa zmianie w stosunku do roku minionego. Wg danych zawartych w ewidencji, gmina jest właścicielem 9 przystanków oraz 5 miejsc postojowych. Stan techniczny przystanków jest dobry, pomimo tego, iż ulegają ciągłej dewastacji. W związku z powyższym, w 2023 roku do ubezpieczyciela zgłoszono 2 wiaty przystankowe. Szkody oszacowano na kwotę **1 369,00 zł**.

Bieżące utrzymanie przystanków i miejsc postojowych realizowane było przez pracowników urzędu, osoby zatrudnione w ramach prac społecznie użytecznych oraz przez podmiot wyłoniony w drodze przetargu na utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy Pyrzyce. W 2023 roku pomalowano przystanki w następujących miejscowościach: Młyny, Nowielin, Okunica, Krzemlin oraz dwa przystanki w Pyrzycach przy ul. Lipiańskiej.

W Sołectwie Nieborowo zakupiono wiatę przystankową w ramach zadania pn: „Montaż wiaty przystankowej w miejscowości Nieborowo”. Całkowity koszt zadania wyniósł **10 500,00 zł**.

IV.2.2.2. Plany transportowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2010 roku o transporcie zbiorowym (tj.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1343) Gmina Pyrzyce nie ma obowiązku opracowania Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, zwanego „Planem transportowym”. Obowiązek opracowania planów dotyczy gmin liczących, co najmniej 50 000 mieszkańców.

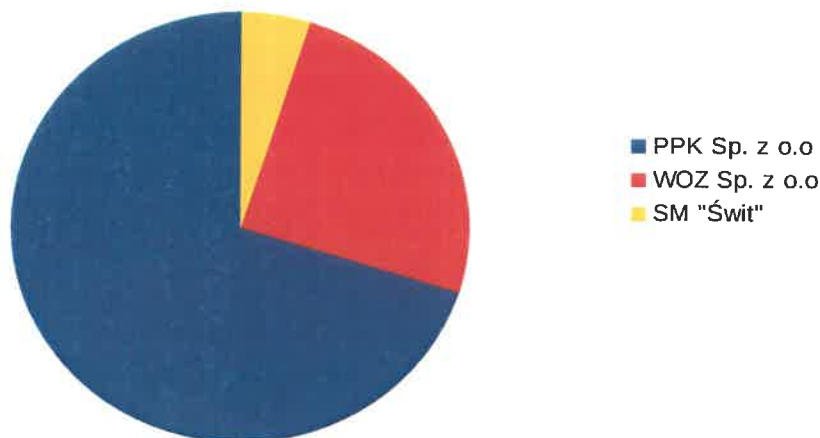
IV.3. Wodociągi i zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, unieszkodliwianie odpadów komunalnych.

IV.3.1. System zaopatrzenia w wodę.

Gmina Pyrzyce posiada dobrze rozbudowany układ sieci wodociągowej obejmujący całą gminę. Stopień zużycia sieci jest zróżnicowany i uzależniony od roku jej budowy. Podmiotami odpowiedzialnymi za dostawę wody do gospodarstw domowych oraz zakładów pracy działających na terenie gminy Pyrzyce są: Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. w Pyrzycach, które eksploatuje sieć wodociągową na terenie miasta Pyrzyce, Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie będące administratorem sieci wodociągowej na terenie wiejskim stanowiącej własność gminy Pyrzyce oraz Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt” w Żabowie będąca właścicielem sieci w miejscowości Żabów.

Największym dostawcą wody na terenie gminy Pyrzyce jest Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o. o. w Pyrzycach, które na dzień 31.12.2023 roku dostarczyło odbiorcom 497,302 m³ wody. Spółka odnotowała niewielki wzrost sprzedaży wody w stosunku do roku 2022, w którym zużycie wyniosło 485.239 m³. Z kolei Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o. o. W Goleniowie w roku 2023 dostarczyły 173.323 m³ wody 1451 odbiorcom. Przedsiębiorstwo odnotowało wzrost sprzedaży wody o 0,56 % w stosunku do roku 2022, w którym dostarczono 1723.63 m³ wody do 1428 odbiorców. Najmniejszym podmiotem jest Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt” w Żabowie, która dostarcza wodę dla 345 odbiorców w wielkości 30.499 m³ i odnotowała spadek sprzedaży wody o 8,67 % w stosunku do roku poprzedniego, w którym dostarczyła 33.396 m³.

Procentowy udział dostawców wody w Gminie Pyrzyce

Źródło: PPK Sp. z o.o w Pyrzycach , WOZ Sp. z.o.o w Goleniowie, Spółdzielnia „ Świt” w Żabowie.

Analiza procentowa ilości dostarczonej wody do odbiorców w 2023 roku przez ww. podmioty wykazała, że Spółka PPK dostarczyła - 70,93% wody dla odbiorców na terenie gminy Pyrzyce, Wodociągi Zachodniopomorskie Spółka z o. o. w Goleniowie - 24,72 % oraz Spółdzielnia „Świt” w Żabowie - 4,35%. Wiodącymi podmiotami dostarczającymi wodę w gminie Pyrzyce jest PPK Sp. z o. o. w Pyrzycach oraz Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o. o. w Goleniowie. Pyrzyce jest PPK Sp. z o. o. w Pyrzycach oraz Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o. o. w Goleniowie.

IV.3.2. Kanalizacja ogólnospławna i sanitarna, zbiorniki bezodpływowe na terenie gminy.

Systemem zaopatrzenia w wodę jest powiązany z systemem gospodarki ściekowej. Zadanie własne gminy z tego zakresu realizowane jest przez: Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. w Pyrzycach, Spółdzielnię Mieszkaniową „Nasz Dom” w Krzemlinie, Spółdzielnię Mieszkaniową „Świt” w Żabowie. W roku 2023 oczyszczalnia ścieków w Pyrzycach przejęła mieszaninę ścieków bytowych, roztopowych i infiltracyjnych w ogólnej ilości 1 694 809 m³, z tego z kanalizacyjnego systemu zbiorczego 535 945 m³. Do przepompowni taborem asenizacyjnym dostarczono 43 514 m³ ścieków, w tym 23 888 m³ pochodziło z terenu Gminy Pyrzyce i odnotowano spadek o 5,86 %. Oczyszczalnia ścieków w miejscowości Krzemlin przyjęła 10 878 m³ i odnotowano spadek o 1,37 %, natomiast oczyszczalnia w miejscowości Żabów przyjęła 24 317 m³ i odnotowała spadek o 6,52 %.

Budowa oczyszczalni ścieków w Żabowie oraz przejęcie infrastruktury wodociągowej od Spółdzielni Mieszkaniowej „Świt”

W związku z trudną sytuacją finansową Spółdzielni Mieszkaniowej „Świt”, w Żabowie istniało zagrożenie związane z brakiem zapewnienia odbioru nieczystości ciekłych oraz dostaw wody w miejscowości Żabów.

Aby poprawić gospodarkę ściekową w miejscowości Żabów, Gmina Pyrzyce złożyła wniosek do Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych: Edycja VIII, wobec czego otrzymała dofinansowanie na zadanie pt.: „Budowa oczyszczalni ścieków w Żabowie”.

Całkowita wartość projektu wynosi 6 000 000,00 zł, z czego wnioskowana kwota dofinansowania to kwota 5 700 000,00 zł. Gmina Pyrzyce zabezpieczy w budżecie wkład własny w wysokości 300 000,00 zł.

W 2023 roku Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Świt” w Żabowie podjęło uchwałę w sprawie nieodpłatnego przekazania na rzecz Gminy Pyrzyce hydroforni wraz z całą infrastrukturą. Wobec powyższego Rada Miejska Gminy Pyrzyce podjęła w styczniu 2024 r. uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na bezpłatne nabycie od Spółdzielni Mieszkaniowej „Świt” w/w środków trwałych wraz z całą infrastrukturą wodociągową znajdującą się w obrębie miejscowości Żabów.

Przejęcie składników infrastruktury wodociągowej przez Gminę Pyrzyce pozwoli na zapewnienie stałych dostaw wody pitnej o odpowiednich parametrach oraz utrzymanie w poprawnym stanie urządzeń technicznych.

W roku objętym raportem kontynuowano działania związane z aktualizacją ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz bezodpływowych zbiorników.

Zestawienie zgłoszonych przez mieszkańców przydomowych oczyszczalni ścieków oraz bezodpływowych zbiorników wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku

Lp.	Obszar	Liczba	
		Zbiorniki bezodpływowe	Oczyszczalnie przydomowe
1	Miasto	76	38
2	Wieś	714	99
Razem		790	137

Źródło: Urząd Miejski w Pyrzycach.

W roku 2023 odnotowano wzrost o 3,54 % w stosunku do 2022 w zakresie ewidencji bezodpływowych zbiorników i o 24,55 % oczyszczalni przydomowych. W latach następnych będą kontynuowane czynności w zakresie uzyskania pełnej informacji z zakresu zagospodarowania ścieków.

IV.3.2.1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych i jego realizacja w roku obejmującym raport.

Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. w Pyrzycach

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych" będący w posiadaniu Przedsiębiorstwa na lata 2022-2032 został przyjęty przez Radę Miejską w Pyrzycach uchwałą nr LIV/420/22 z dnia 27.10.2022 roku. Plan obejmuje realizację zadań modernizacyjno - remontowych infrastruktury kanalizacyjnej, ochronę środowiska.

PPK Sp. z o. o. jest zobowiązane do budowy i rozbudowy urządzeń wodociągowych będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa zgodnie ze strategią rozwoju infrastruktury wod-kan. Zadania inwestycyjne zawarte w wieloletnim planie obejmują okres realizacji 2022-2032, natomiast skutki finansowe w postaci spłat rat kredytu/pożyczki, odsetek od zaciągniętych pożyczek i kredytów będą występowały do roku 2031. Pirzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. w Pyrzycach w 2023 r. wykonało następujące inwestycje:

- Wymiana sieci wodociągowej w ul. Szkolnej (dł. 250 mb, fi125,PE) - w związku z realizowaną w roku 2023 przez Starostwo Powiatowe w Pyrzycach inwestycją polegającą na przebudowie i wymianie nawierzchni fragmentu ul. Szkolnej w Pyrzycach wykonano wymianę 250 metrowego starego i bardzo awaryjnego odcinka sieci wodociągowej znajdującego się w tej ulicy wraz z wymianą przyłączy do granicy nieruchomości - realizacja inwestycji zakończona została w pierwszej połowie 2023 r. Kwota zadania (środki własne PPK Sp. z o.o.) **177 359,51 zł netto** + zakup materiałów przez Gminę Pyrzyce i aport.
- Wymiana sieci wodociągowej w ul. 2-go Marca - w związku z realizacją w roku 2023 przez Gminę Pyrzyce inwestycji polegającej na przebudowie nawierzchni w ul. 2-go Marca, wykonano przebudowę sieci wodociągowej o średnicy 50 mm PEHD RC i długości - 240,91 m. W ramach realizacji zadania wykonano 8 szt. nowych przyłączy o średnicy 32 mm. Kwota zadania (środki własne PPK Sp. z o.o) **78 462,24 zł netto** + zakup materiałów przez Gminę Pyrzyce i aport (Gmina Pyrzyce w II kwartale 2023 r. zakupiła materiały dla PPK Sp. z o. o za łączną kwotę w wysokości **360 134,16 zł**).

- Wykonanie sieci magistralnej wodociągowej w ulicach: Młodych Techników - Mickiewicza dł. 900 mb \varnothing 250 mm - prace zostały rozpoczęte w lipcu 2023 r. Obecnie wykonano około 400 m wodociągu fi 250 mm zlokalizowano w ulicy Konopnickiej. Planowany termin zakończenia realizacji zadania I kwartał 2024 r. Kwota wydatkowana na koniec grudnia 2023 r. - 442 149 ,54 zł netto.

W roku 2024 r. planowana jest realizacja zadań w zakresie infrastruktury wodociągowej:

- Wykonanie sieci magistralnej wodociągowej w ulicach: Młodych Techników - Mickiewicza pozostałe dł. 500 mb fi 250 mm - I kw.2024r. r.
- Wykonanie sieci wodociągowej rozdzielczej od ul. Mickiewicza do ul. Rycerza Przybora dł. 700 mb fi 110 i połączenie jej z magistralą w ul. Mickiewicza- II - III kw. 2024 r.

Wymienione powyżej zadania będą wykonywane przez Przedsiębiorstwo we własnym zakresie przy współudziale Gminy Pyrzyce. Należy zwrócić uwagę, że modernizacja sieci wodociągowej z lat 50 jest elementem strategii Spółki realizowanej od 2003 roku mającej na celu jej modernizację, dzięki której nastąpi poprawa efektywności całego systemu wodociągowego miasta. Bez modernizacji systemu wodociągowego rozwój społeczno gospodarczy miasta i gminy nie będzie możliwy.

- Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody polegająca na wymianie pomp głębinowych, pomp II stopnia, sterowania stacją, montażu urządzeń do regulacji ciśnienia na sieci wodociągowej oraz zakup agregatu prądotwórczego zabezpieczającego SUW w zasilanie w przypadku braku energii elektrycznej z sieci. Modernizacja stacji to kolejny krok aby zoptymalizować koszty i poprawić warunki eksploatacji na sieci wodociągowej związane z regulacją ciśnienia - 2024-2025 r.

Wieloletni plan obejmuje realizację zadań w zakresie infrastruktury kanalizacyjnej:

- Modernizacja kanalizacji tłocznej z przepompownią oraz budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ul. Żwirki i Wigury - 2027 r. Budowa kanalizacji sanitarnej oraz rurociągu tłoczego wraz z przepompownią ścieków ogólnospławnych w ul. Żwirki i Wigury oraz dwóch przyłączy PCV fi 160 do dz. 171 ze studni o rzędnej dna 35,08 m o długości ok. 15,0 m i do dz. 16/27 ze studni o rzędnej dna 35,28 m o długości ok. 10 m zlokalizowanych w dz. Drogowej 173.
 - Rurociąg tłoczny fi 90 mm - 300 mb,
 - Przepompownia ścieków - 1 kpl.,
 - Zasilenie elektroenergetyczne - 1 kpl.,
 - Kanalizacja sanitarna grawitacyjna fi 250 mm - 250 mb,
 - Przyłącza kanalizacyjne PCV fi 160 - 17 szt.
- Modernizacja kolektora kanalizacji sanitarnej w ulicach: Bogusława - Szczecińska - 2028-2030 r. Planuje się budowę kolektora kanalizacji sanitarnej oraz w ulicach: Bogusława i Szczecińskiej przyłączy kanalizacyjnych do istniejących nieruchomości. Długości projektowanej sieci kanalizacyjnej:
 - sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Bogusława fi 300 mm - 500 mb,
 - przyłącza fi 160 mm - 17 szt.,
 - Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Szczecińskiej fi 250mm - 550 mb,
 - przyłącza fi 160 mm - 18 szt.

Zachodniopomorskie Wodociągi Spółka z o.o w Goleniowie

Uchwałą nr XXIX/210/20 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 12 listopada 2020 roku uchwalono wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych Wodociągów Zachodniopomorskich Spółka z o. o. w Goleniowie na lata 2020- 2024. W roku 2023 Zachodniopomorskie Wodociągi Spółka z o. o. w Goleniowie wykonało zadania zgodne z Wieloletnim plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych Wodociągów Zachodniopomorskich Spółka z o. o. w Goleniowie na lata 2020- 2024. Na podstawie planu w 2023 r. zrealizowano:

- wodociąg w miejscowości Ryszewko:
 - wymiana hydrantów p.poż. - 2 szt,
 - wymiana wodomierzy - 14 szt,
- wodociąg w miejscowości Obromino:
 - wymiana wodomierzy - 20 szt.
- dwodociąg w miejscowości Brzesko:
 - wymiana hydrantów p.poż. - 1 szt.

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt” w Żabowie

Spółdzielnia „Świt” w roku 2023 nie planowała budowy urządzeń wodociągowych oraz kanalizacyjnych, wobec powyższego nie był zatwierdzany wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, co jest zgodne z art. 21 ust.7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków. Spółdzielnia „Świt” zgodnie z art. 21 ust. 4 w/w ustawy nie wystąpiła również z wnioskiem o przedłożenie w/w planu.

Spółdzielnia w roku 2023 wykonywała bieżące naprawy urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych zapewniając bieżącą eksploatację. Wiek sieci wodociągowej datowany jest na rok 1991 r. Sieć główna w 90% wykonana z PVC i nie wymaga wymiany. Wymiany wymagają wewnętrzne instalacje wodno-kanalizacyjne w budynkach.

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasz Dom” w Krzemlinie

Spółdzielnia nie jest przedsiębiorstwem wodno-kanalizacyjnym, wobec powyższego nie ma obowiązku sporządzenia i zatwierdzenia Planu wieloletniego rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Spółdzielnia w części miejscowości Krzemlin odprowadza ścieki do swojej oczyszczalni.

IV.3.2.2. Utrzymanie kanalizacji ogólnospławnej i sanitarnej, w tym remonty i modernizacje.

Gmina Pyrzyce wykonała następujące inwestycje:

- „Zaprojektowanie i budowa ulicy Marii Konopnickiej” - budowa kanalizacji deszczowej o długości kanalizacji deszczowej 365 m, której koszt wyniósł **762 600,00 zł.**
- „Zaprojektowanie i budowa ulicy Akacyjnej”- budowa kanalizacji deszczowej o długości kanalizacji deszczowej 517,21 m, której koszt wyniósł **430 500,00 zł.**
- „Zaprojektowanie i budowa ulicy Jana Kochanowskiego” - remont (modernizacja) kanalizacji deszczowej o długości kanalizacji deszczowej 326 m, której koszt wyniósł **421 555,13 zł.**

Inwestycje wykonane przez Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. opisane zostały w pkt. IV.3.2.1.

Wodociągi Zachodniopomorskie Spółka z o. o. w Goleniowie wykonało niżej wymienione remonty:

W miejscowości Ryszewko:

- remont pompy PJM II stopnia pompowania;
- wymiana agregatu głębinowego studni nr 2;
- czyszczenie rowu odprowadzającego wody popłuczne;
- wymiana złoza filtracyjnego w odżelaziaczach fi 1400 (2 szt.);
- wymiana 4 zasuw na uzbrojeniu filtrów fi 100;
- wymiana styczników wraz z zabezpieczeniami w szafie sterowniczej pomp II stopnia pompowania 3 kpl;
- wymiana skrzyń przelewowo - pomiarowych na ocynkowane.

W miejscowości Stróżewo:

- uzupełnienie tynku wraz z malowaniem sufitu;
- cząstkowe pokrycie dachu ok. 10m²;
- wymiana zasuw na uzbrojeniu filtrów fi 80 (2 szt.);
- wymiana wodomierza wody surowej w studni nr. 1;
- wymiana głowicy sprężarki.

W miejscowości Obromino:

- remont pomp od zestawu hydroforowego (3 szt.);
- udrażnianie przerośniętego korzeniami kanału wód popłucznych;
- uzupełnienie tynku i malowanie sufitów;
- częściowe malowanie lamperii w budynku SUW.

W miejscowości Krzemlin:

- wymiana zbiornika przeponowego zestawu hydroforowego, wymiana przepustnicy fi 100, wymiana wodomierzy MZ fi 100 (2 szt.) wodomierzy wody surowej;
- wymiana zaworu zwrotnego fi 100 w studni głębinowej;
- wymiana zaworu kulowego fi 32 na instalacji do płukania powietrzem, przegląd instalacji napowietrzająca - odpowietrzająca;
- wymiana przepustnicy fi 100, zaworu zwrotnego oraz kulowego fi 15, podniesienie ciśnienia na sprężarce.

W miejscowości Mielęcín:

- montaż gniazda 220 V (przewód 3x1,5 mb);
- wymiana i remont sprężarki WAN-CE;
- wymiana stycznika ID3 i przekaźnika termicznego pompy nr 1;
- wymiana i remont sprężarki WAN-CE.

Sieć wodociągowa:

- Nowielin - montaż zasuw fi 100 na rurociągu PVC fi 110;
- Mielęcín ul. Zagórska 13 - wymiana nawiertki na rurociągu PVC fi 110;
- Mielęcín ul. Batowska 6, 8, 10 - wymiana rury PE fi 50, 30 mb pod jezdnią i w polu do trójnika - połączenia rurą PE;
- Mielęcín, Nowielin, Krzemlin - wymiana wodomierzy 160 szt.;
- Brzezin, Nieborowo, Brzesko - wymiana hydrantów fi 80.

Na terenie Gminy Pyrzyce, gdzie administratorem sieci wodociągowej są Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o w Goleniowie, zainstalowano 240 szt. wodomierzy (w tym 201 szt. wymieniono).

W 2023 roku wystąpiły nieliczne przerwy w dostawie wody spowodowane usuwaniem awarii oraz remontami. Poza przerwami technicznymi sieć wodociągowa działała w sposób bezpieczny i ciągły. Należy stwierdzić, że mieszkańcy gminy Pyrzyce w roku 2023 byli należycie zabezpieczeni w dostawę wody do celów konsumpcyjnych jak i gospodarczych. Gospodarka ściekowa w gminie Pyrzyce wymaga poszukiwania nowych rozwiązań aby systemem było objętych 100% mieszkańców. Wieloletnie Plany modernizacji sieci wod-kan zakładają modernizację sieci w poszczególnych latach.

IV.3.3. Unieszkodliwianie odpadów komunalnych.

Unieszkodliwianie odpadów komunalnych szczegółowo zostało opisane w pkt. IV.1.4.

IV.4. Gminne budownictwo mieszkaniowe.

IV.4.1. Zasób mieszkaniowy gminy w roku obejmującym raport.

Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem Gminy Pyrzyce prowadzone jest na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz Uchwał Rady Miejskiej nr XXIV/184/20 z dnia w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Pyrzyce. Na dzień 31 grudnia 2023 roku zasób mieszkaniowy gminy Pyrzyce nie zmienił się w stosunku do roku 2022 i wynosił 302 lokale.

Remonty lokali

W oparciu o opracowaną przez PPK Sp. z o. o. analizę potrzeb remontowych budynków oraz lokali, stwierdzić należy, że zasób komunalny ze 100 % udziałem gminy, wymaga wykonania pilnych prac remontowych. W 2023 r. ogólna wartość remontów napraw i konserwacji ze środków własnych gminy wyniosła - **42 768,36 zł**. Ponadto w 2023 roku rozpoczęte zostały prace remontowo budowlane budynku użytkowo mieszkalnego położonego w miejscowości Brzesko. W ramach zadania wykonany został remont dachu oraz ściany południowej, zewnętrznej budynku. Zadanie zrealizowane zostało ze środków własnych. Całkowity koszt zadania wyniósł **225 090,00 zł**.

W 2023 roku Gmina Pyrzyce ponownie złożyła wniosek do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na realizację „Programu Integracji Społecznej i Obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”. Wniosek uzyskał akceptację Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji - Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych i w 2024 roku gmina otrzymała dotację w wysokości **28 025,00 zł**. Dotacja zostanie przeznaczona na remont lokalu mieszkalnego.

IV.4.2. Czynsze w budynkach komunalnych, zaległości i czynności windykacyjne.

W roku 2023 obowiązywała taka sama stawka czynszu regulowanego, jak w 2022 r. tj. 4 zł/1 m². powierzchni użytkowej lokalu komunalnego z możliwością zastosowania czynników obniżających wymienionych w Zarządzeniu Nr 46/2019 z dnia 18.01.2019 r. Burmistrza Pyrzyc w sprawie ustalenia stawek czynszu regulowanego za lokale mieszkalne wchodzące w skład zasobu gminy. Koszty utrzymania zasobu mieszkaniowego w roku 2023 wynosiły **1 755 130,31 zł** w tym, z tytułu czynszu najmu lokali mieszkalnych **1 512 073,67 zł**, Natomiast łączny przychód z tytułu gospodarowania

mieszaniowym zasobem gminy w roku 2023 wyniósł **1 493 522,92 zł** w tym z tytułu czynszu najmu za lokale mieszkalne **1 326 151,23 zł**, co stanowi 86% poniesionych kosztów. Brakująca kwota **261 607,39 zł** została pokryta z budżetu gminy i podlega windykacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Wzrost kosztów utrzymania zasobu wynika ze wzrostu cen usług i towarów spowodowanych wzrostem inflacji.

W zakresie windykacji zaległości czynszowych prowadzone są intensywne działania zmierzające do wyegzekwowania od dłużników zaległości czynszowych. W okresie od 01.12.2023 r. do 31.12.2023 r. do najemców zalegających z opłatami czynszowymi wysłano 610 przedsądowych wezwań do zapłaty. W wyniku windykacji miękkiej prowadzonej przez administratora PPK Spółka z.o.o. w Pyrzycach wyegzekwowano kwotę **422 528,13 zł**, natomiast w przypadku windykacji sądowej wyegzekwowano kwotę **146 413,42 zł** w tym:

- wpływy wynikające z przepisów i zakazów - **91 049,54 zł**,
- z tytułu należnych odsetek - **46 322,24 zł**,
- z tytułu zwrotu poniesionych kosztów sądowych - **9 042,13 zł**.

IV.4.3. Pomoc mieszkaniowa.

W gminie Pyrzyce pomoc mieszkaniowa realizowana jest na podstawie podjętych aktów prawa miejscowego oraz obowiązujących ustaw i obejmuje :

- zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych lokalnej społeczności poprzez przydział lokali komunalnych i socjalnych,
- dodatki mieszkaniowe,
- obniżkę czynszu,
- zamiany lokali,
- program oddłużeniowy,
- poszukiwanie nowych możliwości budowy mieszkań komunalnych,
- zwolnienia z czynszu w zamian za remont lokalu.

W 2023 roku gmina kontynuowała dotychczasowe formy pomocy mieszkaniowej obejmującej zamiany lokali, program oddłużeniowy, dodatki mieszkaniowe. W roku 2023 żaden z najemców nie wystąpił z wnioskiem o obniżenie czynszu. Ponadto z ruchu ludności do zasiedlenia pozyskano 11 lokali mieszkalnych, o 3 mieszkania więcej niż w roku ubiegłym. W 2023 roku zawarto 3 porozumienia, w ramach których najemcy zostali zwolnieni z czynszu w zamian za remont lokalu.

IV.4.4. Inwestycje w budownictwo mieszkaniowe.

Gmina Pyrzyce w 2021 roku przystąpiła do spółki pod nazwą Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa „KZN - Zachodniopomorskie” Sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie, której udziałowcami są Krajowy Zasób Nieruchomości, Gmina Złocieniec, Gmina Polanów, Gmina Brojce, Gmina Biały Bór, Gmina Miasto Świdwin, Gmina Pyrzyce, Gmina Pełczyce, Gmina Bobolice, Gmina Barwice, Gmina Dolice, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Połczyn-Zdrój, Gmina Miasto Szczecinek, Gmina Karnice, Gmina Trzebiatów, Gmina Wolin, Gmina Międzyzdroje, Gmina i Miasto Mirosławiec, Gmina Miasto Koszalin. Gmina Pyrzyce jest w posiadaniu 60 000 udziałów w kapitale zakładowym o nominalnej wartości po **50,00 zł** za każdy udział t.j. **3 000 000,00 zł**. 27 listopada 2023 r. na rzecz Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej „KZN - Zachodniopomorskie” Sp. z o.o. została wydana decyzja o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie wolnostojącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego na terenie dz. Nr 19/2 obręb 12 miasta Pyrzyce (ul. Młodych Techników). Docelowo ma powstać ok. 50 mieszkań wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

IV.5. Targowiska.

IV.5.1. Targowiska w gminie.

Gmina Pyrzyce nie posiada urządzonego Targowiska Miejskiego.

IV.5.2. Główne inwestycje w sferze handlowo-usługowej zrealizowane lub rozpoczęte w roku obejmującym raport.

W roku 2023 gmina nie przeprowadziła inwestycji w sferze handlowo - usługowej, natomiast wydano decyzje o warunkach zabudowy dla:

- Inwestycji polegającej na budowie dwóch budynków handlowo-usługowych wraz z zagospodarowaniem terenu na dz. Nr 175/15, 157/1, 157/3, 157/17, 157/18 obręb 10 miasta Pyrzyce,
- Inwestycji polegającej na budowie budynku handlowo-usługowego wraz z niezbędną infrastrukturą na terenie działki nr 165/3 obręb Mielęcín.

IV.6. Cmentarze w gminie.

IV.6.1. Informacja o ilości cmentarzy na terenie gminy.

W roku 2023 liczba cmentarzy położonych na terenie gminy Pyrzyce nie uległa zmianie w stosunku do roku 2022 i wynosi 14 komunalnych o łącznej powierzchni 14,43 ha oraz 4 cmentarze parafialne położone w miejscowościach Nowielin, Żabów, Mielęcín i Krzemlin. Koszt utrzymania cmentarzy wyniósł **494 780,61 zł**, natomiast dochody **163 808,70 zł**. Głównymi czynnikami generującym wydatki były koszty wywozu odpadów, koszty pracy oraz ceny paliw. Łącznie odebrano 2 920,40 Mg odpadów. W roku 2023 wykonano 210 pochówków z czego 169 na cmentarzu komunalnym w Pyrzycach. PPK Sp. z o.o w Pyrzycach wykonało 48 pochówków.

IV.6.2. Główne inwestycje w cmentarnictwie w roku obejmującym raport.

- "Wykonanie chodnika na cmentarzu komunalnym w Okunicy". W ramach zadania wykonany został ciąg komunikacyjny (chodnik) na działce nr 168 obręb Okunica stanowiącej cmentarz komunalny. Zadanie zrealizowane zostało ze środków własnych przy udziale funduszu sołeckiego sołectwa Okunica. Całkowity koszt zadania wyniósł **38 868,00 zł**, w tym Fundusz Sołecki Sołectwa Okunica w kwocie **18 000,00 zł**.

Ponadto wykonano:

- Cięcia pielęgnacyjne metodą alpinistyczną drzew na cmentarzu komunalnym w Pyrzycach - Cięciom pielęgnacyjnym poddanych zostało 61 drzew z gatunku: jesion wyniosły 31 szt., lipa drobnolistna 19 szt., dąb szypułkowy 6 szt., klon pospolity 2 szt., kasztanowiec zwyczajny 2 szt., leszczyna turecka 1 szt. Gmina Pyrzyce uzyskała dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w kwocie **27 945,00 zł**. Całkowity koszt zadania wyniósł **37 260,00 zł**.
- Cięcia korekcyjno-sanitarne drzew na cmentarzu komunalnym w Brzesku - całkowity koszt zadania wyniósł **17 000,00 zł**. Zadanie finansowane w ramach Funduszu Sołeckiego.
- „Cięcia korekcyjno-sanitarne drzew z terenu cmentarza komunalnego w Mechowie”. Całkowity koszt zadania wyniósł **13 824,00 zł**, W tym Fundusz Sołecki w kwocie **12 752,34 zł**.

- Inwentaryzację przyrodniczą drzew na cmentarzu komunalnym w Pырzycach, która jest niezbędnym dokumentem do prawidłowego prowadzenia prac pielęgnacyjnych rosnącego tam drzewostanu w szczególności w zakresie wycinki i cięć korekcyjnych. Koszt zadania **9 000,00 zł** - środki własne gminy.

Z powodu ograniczonych środków finansowych nie zrealizowano:

- odwodnienia cmentarza komunalnego w mieście Pырzyce,
- budowy parkingów lub miejsc postojowych przy cmentarzach komunalnych położonych na terenie gminy Pырzyce,
- nie wykonano w całości naprawy ogrodzeń na cmentarzach w miejscowościach Pstrowice, Letnin, Turze, Ryszewo, Ryszewko, Mechowo oraz Pырzyce,
- nie opracowano dokumentacji rozbudowy cmentarza w mieście Pырzyce.

IV.6.3. Informacja o zarządcach cmentarzy.

W roku 2023 zarząd cmentarzami, oprócz parafialnych, odbywał się zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Nr XXX/272/16 z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie wyboru formy spółek prawa handlowego z udziałem gminy Pырzyce do wykonywania zadań gospodarki komunalnej oraz powierzenia zadań własnych gminy Pырzyce z zakresu gospodarki komunalnej przez Pырzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o na podstawie porozumienia. Zarządzanie cmentarzami obejmuje realizację czynności wynikających ze sprawowania zwykłego zarządu. Czynności i zadania przekraczające zakres zwykłego zarządu wymagają przed ich realizacją uzyskania zgody gminy.

V. Oświata i edukacja - przedszkola, szkoły, żłobki, kluby dziecięce.

Zadania oświatowe gminy Pырzyce wynikają w szczególności z postanowień:

- ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1762),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40),
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2230),
- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.),
- ustawy z 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę -Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.),
- ustawy z 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2245 ze zm.),
- ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2082 ze zm.),
- ustawa z 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2597),
- ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 ze zm.),
- oraz innych ustaw i przepisów wykonawczych.

Najważniejsze dane na temat realizacji przez gminę Pырzyce zadań placówek oświatowych i innych form wychowania zamieszczone są w poniższych tabelach. *Ze względu na specyfikę organizacji nauczania (rok szkolny) – dane na temat liczby dzieci/uczniów, oddziałów, liczby nauczycieli podane są według raportu zamieszczonego w Systemie Informacji Oświatowej, stan na dzień 30.09.2023 r.

Gmina Pырzyce jest organem prowadzącym dla 9 placówek oświatowych, w których w 2023 roku uczyło się 1788 dzieci/uczniów w 113 oddziałach (w roku 2022 - 1890 uczniów).

Najważniejsze dane na temat realizacji przez gminę Pырzyce zadań placówek oświatowych i innych form wychowania zamieszczone są w poniższych tabelach. Ze względu na specyfikę organizacji nauczania (rok szkolny) – dane na temat liczby dzieci/uczniów, oddziałów, liczby nauczycieli podane są według raportu zamieszczonego w Systemie Informacji Oświatowej, stan na dzień 30.09.2023 r.

Liczba dzieci/uczniów oraz liczba oddziałów w szkołach i przedszkolach publicznych

Lp.	Nazwa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
1.	Pырzycka Szkoła Muzyczna I stopnia	94	10
2.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brzesku	86	9
3.	Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Brzesku	16	1
4.	Szkoła Podstawowa w Okunicy funkcjonująca w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okunicy	62	8
5.	Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Żabowie funkcjonująca w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żabowie	132	9
6.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Leonida Teligi w Pырzycach	582	31
7.	Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Mielęcinie	153	9
8.	Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Mielęcinie	18	1
9.	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Pырzycach	342	18
10.	Przedszkole Publiczne w Żabowie funkcjonujące w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żabowie	42	3
11.	Przedszkole Publiczne Nr 2 w Żabowie funkcjonujące w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żabowie	13	2
12.	Przedszkole Publiczne Nr 3 z Oddziałem Integracyjnym w Pырzycach	117	6
13.	Przedszkole Publiczne Nr 4 w Pырzycach	96	4
14.	Przedszkole Publiczne w Brzezynie funkcjonujące w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okunicy	35	2
RAZEM		1788	113

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SIO na dzień 30.09.2023 r.

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że największa ilość uczniów uczęszczała w 2023 roku do Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Pырzycach - 582 uczniów uczyło się w 31 oddziałach. Natomiast najmniej dzieci uczyło się w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okunicy - 62 uczniów w 8 oddziałach. W 2023 roku do publicznych przedszkoli uczęszczało 337 dzieci (to o 19 dzieci mniej niż w roku 2022).

Gmina Pырzyce jest organem prowadzącym dla 9 placówek oświatowych, w których w 2023 roku uczyło się 1788 uczniów. Względem roku 2022 nastąpił spadek o 102 uczniów.

Sieć placówek publicznych na terenie gminy Pырzyce uzupełniają niepubliczne placówki oświatowe, które otrzymują dotację z budżetu gminy Pырzyce na pokrycie wydatków bieżących. W 2023 roku do niepublicznych placówek oświatowych uczęszczało 309 dzieci/uczniów* (to o 11 dzieci więcej niż w roku 2022). Poniżej wykaz niepublicznych placówek oświatowych:

Liczba dzieci/uczniów w niepublicznych szkołach i przedszkolach

L.p.	Nazwa	Liczba uczniów*
1	Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „Promyczek” w Pyrzycach	31
2	Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Puchatek” w Pyrzycach	33
3	Przedszkole Niepubliczne „Piotruś Pan” w Pyrzycach	69
4	Przedszkole Niepubliczne „Bąbel” w Pyrzycach	26
5	Niepubliczne Przedszkole Akademia malucha z Oddziałami Integracyjnymi Ogólnodostępnymi i Specjalnymi w Pyrzycach	73
6	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Nr 1 w Pyrzycach	77
RAZEM		309

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SIO na dzień 30.09.2023 r.

Szkoła niepubliczna funkcjonująca na terenie gminy w niewielkim zakresie uzupełniała ofertę oświatową szkół prowadzonych przez gminę. W przypadku przedszkoli niepublicznych - uczęszczało do nich o 105 dzieci mniej niż do gminnych przedszkoli.

Uczniowie z Ukrainy, dane o uczniach w oddziałach szkół i przedszkoli publicznych - poniżej wskazani uczniowie z Ukrainy zostali uwzględnieni w ogólnej liczbie uczniów (poniższe dane mają za zadanie przedstawienie samej liczby uczniów z Ukrainy)

L.p.	Nazwa	Liczba uczniów
1	Pyrzycka Szkoła Muzyczna I stopnia	4
2	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brzesku	-
3	Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Brzesku	-
4	Szkoła Podstawowa w Okunicy funkcjonująca w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okunicy	-
5	Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Żabowie funkcjonująca w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żabowie	-
6	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Leonida Teligi w Pyrzycach	26
7	Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Mielęcinie, w tym Punkt Przedszkolny	-
8	Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Mielęcinie	-
9	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Pyrzycach	12
10	Przedszkole Publiczne w Żabowie funkcjonujące w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żabowie	1
11	Przedszkole Publiczne Nr 2 w Żabowie funkcjonujące w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żabowie	-
12	Przedszkole Publiczne Nr 3 z Oddziałem Integracyjnym w Pyrzycach	2
13	Przedszkole Publiczne Nr 4 w Pyrzycach	-
14	Przedszkole Publiczne w Brzezynie funkcjonujące w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okunicy	-
RAZEM		45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SIO na dzień 30.09.2023 r.

**Uczniowie z Ukrainy, dane o uczniach i oddziałach szkół i przedszkoli niepublicznych -
poniżej wskazani uczniowie z Ukrainy zostali uwzględnieni w ogólnej liczbie uczniów
(poniższe dane mają za zadanie pokazanie samej liczby uczniów z Ukrainy)**

L.p.	Nazwa	Liczba uczniów*
1	Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „Promyczek” w Pyrzycach	1
2	Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Puchatek” w Pyrzycach	2
3	Przedszkole Niepubliczne „Bąbel” w Pyrzycach	1
4	Niepubliczne Przedszkole Akademia malucha z Oddziałami Integracyjnymi Ogólnodostępnymi i Specjalnymi w Pyrzycach	1
5	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Nr 1 w Pyrzycach	1
RAZEM		6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SIO na dzień 30.09.2023 r.

Uczniowie z Ukrainy w wieku 2-5 lat w szkole i przedszkolach publicznych i niepublicznych

L.p.	Nazwa	Dzieci w wieku lat	w 2 lat	Dzieci w wieku lat	w 3 lat	Dzieci w wieku lat	w 4 lat	Dzieci w wieku lat	w 5 lat	Razem
1	Przedszkole Publiczne w Żabowie	-	-	-	-	1	-	-	-	1
2	Przedszkole Publiczne nr 3 z Oddziałem Integracyjnym w Pyrzycach	-	-	-	-	1	-	-	-	1
3	Przedszkole Publiczne nr 4 w Pyrzycach	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „Promyczek” w Pyrzycach	-	-	-	-	1	-	-	-	1
5	Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Puchatek” w Pyrzycach	-	-	-	-	2	-	-	-	2
6	Przedszkole Niepubliczne „Bąbel” w Pyrzycach	-	-	-	-	1	-	-	-	1
7	Niepubliczne Przedszkole Akademia malucha z Oddziałami Integracyjnymi Ogólnodostępnymi i Specjalnymi w Pyrzycach	-	-	-	1	-	-	-	-	1
8	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Pyrzycach	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM		-	-	-	1	6	-	-	-	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SIO na dzień 30.09.2023 r.

Przedstawione tabele zawierają dane o uczniach wg stanu na 30.09.2023 r., których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Liczba uczniów niepełnosprawnych w szkołach i przedszkolach publicznych

L.p.	Nazwa jednostki	Liczba orzeczeń								
		Zagroż. niedostosowaniem społecznym	Z niepeł. intelek. w stop. lekkim, umiarkowanym, znacznym	Z autyzmem, zespołem aspergera	Z niepeł. ruchową, afazją	Słabosłyszący	Niesłyszący	Słabowidzący	Z niepeł. sprzężonymi	Ogółem
1	SP. im. JP II w Brzesku	2	2	2	-	1	-	-	1	8
2	SP. w Okunicy (Zespół Szkolno-Przedszkolny)	-	-	2	-	-	-	-	1	3
3	SP. im. M. Kopernika w Żabowie (Zespół Szkolno-Przedszkolny)	-	1	-	1	-	-	-	-	2
4	SP. z IO im. L. Teligi w Pyrzycach	-	17	8	6	5	1	-	6	43
5	SP. w Mielęcinie z Punktem Przedszkolnym	-	4	4	3	-	-	-	-	11
6	SP im. J. Korczaka w Pyrzycach	-	20	2	6	-	-	-	3	31
7	Przedszkole Publiczne w Żabowie (funkcjonujące w Zespole Szkolno-Przedszkolnym)	-	1	1	2	-	-	-	-	4
8	Przedszkole Publiczne Nr 2 w Żabowie (funkcjonuje w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żabowie)	-	-	-	2	-	-	-	-	2
9	PP. Nr 3 z Oddziałem Integracyjnym	-	1	1	3	-	-	-	-	5

	nym w Pyrzycach									
10	PP. Nr 4 w Pyrzycach	-	1	-	1	-	-	-	-	2
11	PP. w Brzezinie funkcj. W Z Szkolno-Przedszkolnym	-	-		4	-	-	-	-	4
	Razem	2	47	20	28	6	1	-	11	115

Źródło: Opracowanie własne UM Pyrzyce wg danych z SIO na dzień 30.09.2023 roku (uczeń może mieć więcej niż jedno orzeczenie).

W roku 2023 nastąpił spadek liczby uczniów niepełnosprawnych względem roku 2022 o 14 uczniów.

Liczba uczniów niepełnosprawnych w szkołach i przedszkolach niepublicznych

L.p.	Nazwa jednostki	Liczba orzeczeń								
		Zagrożeni Niedostosowaniem społecznym	Z niepeł. intelek. w stop. Lekkim, umiarkowanym i znacznym	Z autyzmem zesp. aspergera	Z niepeł. Ruchową, w tym Afazją	Słabosłyszący	Niesłyszący	Słabowidzący	Z niepeł. sprzężonymi	ogółem
1	Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „Promyczek” w Pyrzycach	-	2	1	8	1	-	-	2	14
2	Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Puchatek” w Pyrzycach	-	16	7	14	-	-	-	18	55
3	Przedszkole Niepubliczne „Piotruś Pan” w Pyrzycach	-	-	-	2	-	-	-	-	2
4	Niepubliczne Przedszkole „Akademia Malucha”	-	-	1	-	1	-	-	-	2
5	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Nr 1 w Pyrzycach	-	-	1	-	1	-	-	-	2
	Razem	-	18	10	24	3	-	-	20	75

Źródło: Opracowanie własne UM Pyrzyce wg danych z SIO na dzień 30.09.2023 roku (uczeń może mieć więcej niż jedno orzeczenie).

W roku 2023w szkołach i przedszkolach niepublicznych nastąpił wzrost liczby uczniów niepełnosprawnych względem roku 2022 o 30 uczniów.

Liczba uczniów w oddziałach publicznych i niepublicznych wymagających wczesnego wsparcia rozwoju

L.p.	Nazwa placówki	Liczba uczniów
1.	Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „Promyczek” w Pyrzycach	13
2.	Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Puchatek” w Pyrzycach	77
3.	Przedszkole Publiczne Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Pyrzycach	3
Razem		93

Źródło: Opracowanie własne UM Pyrzyce wg danych z SIO na dzień 30.09.2023 roku (uczeń może mieć więcej niż jedno orzeczenie).

Wczesne Wspomaganie Rozwoju (WWR) jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną i rehabilitacyjną, która obejmuje specjalistyczne zajęcia, z których korzystanie przysługuje dzieciom z różnorodnymi zaburzeniami rozwojowymi od urodzenia do rozpoczęcia nauki w szkole. Podstawą do objęcia WWR jest opinia o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju wydana przez zespół orzekający działający w Publicznej Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej. W skład zespołu wczesnego wspomagania rozwoju wchodzi pedagogzy, logopeda oraz w zależności od potrzeby inni specjaliści. W roku 2023 nastąpiła wzrost liczby uczniów wymagających wczesnego wsparcia rozwoju względem roku 2022 o 8 uczniów.

Nauczyciele w szkołach i przedszkolach publicznych wg aktualnych stopni awansu zawodowego w przeliczeniu na osoby i etaty subwencyjne

L.p.	Nazwa jednostki	Nauczyciele ogółem		Nauczyciele bez stopnia awansu (początkujący bądź zatrudniony za zgodą kuratorium)		Nauczyciele mianowani		Nauczyciele dyplomowani	
		Liczba	Etat	liczba	Etat	Liczba	Etat	Liczba	Etat
1	Pyrzycka Szkoła Muzyczna I stopnia	17	13,44	7	5,78	2	1,85	8	5,81
2	Szkoła Podstawowa im. J.Pawła II w Brzesku wraz z Punktem Przedszkolnym	23	18,56	6	4,23	5	4,09	12	10,24
3	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Okunicy	24	14,96	9	4,94	6	4,09	9	5,93
4	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żabowie	29	19,00	7	4,54	4	2,99	18	11,47
5	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Leonida Teligi w Pyrzycach	80	77,33	11	10,00	22	21	47	46,33
6	Szkoła Podstawowa im. W. Broniewskiego w Mielęcinie wraz z Punktem Przedszkolnym	20	18,30	4	3,00	8	7,30	8	8,00
7	Szkoła Podstawowa im. J.Korczaka w Pyrzycach	42	39,93	14	13,74	8	7,16	20	19,03
8	Przedszkole Publiczne Nr 3 z Oddziałem Integracyjnym	14	3,98	6	2,12	4	0,79	4	1,07

	nym w Pyrzycach								
9	Przedszkole Publiczne Nr 4 w Pyrzycach	13	2,47	2	0,31	2	0,26	9	1,90
	Razem	262	207,97	66	48,66	61	49,53	135	109,78

Źródło: Opracowanie własne UM Pyrzyce wg danych z SIO na rok szkolny 2022/2023.

Łączna liczba etatów subwencyjnych nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach publicznych wyniosła 207,97 etatu co oznacza spadek względem roku 2022 o 31,38 etatu subwencyjnego. Najliczniejszą pod względem posiadanych stopni awansu zawodowego grupę stanowią nauczyciele dyplomowani - 52,78 % ogółu zatrudnienia nauczycieli.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe, organ prowadzący ustala corocznie plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, specjalności i formy kształcenia w szkołach wyższych i zakładach kształcenia nauczycieli, jakie mają być dofinansowane oraz maksymalną kwotę tego dofinansowania, dla kształcącego się nauczyciela. Środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli wynoszą 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Wydatki poniesione na doskonalenie nauczycieli w 2023 r. wyniosły 135 530,03 zł dla porównania w 2022 r. była to kwota 126 292,56 zł.

Liczba pracowników niepedagogicznych w osobach i etatach

Lp.	Nazwa	Liczba zatrudnionych pracowników niepedagogicznych	Liczba etatów pracowników niepedagogicznych
1	Pyrzycka Szkoła Muzyczna I stopnia	5	4,5
2	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brzesku z Punktem Przedszkolnym	6	5,25
3	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Okunicy	9	7,5
4	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żabowie	15	13,2
5	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Leonida Teligi w Pyrzycach	15	14,1
6	Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Mielęcinie z Punktem Przedszkolnym	11	6,0
7	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Pyrzycach	11	11,0
8	Przedszkole Publiczne Nr 3 z Oddziałem Integracyjnym w Pyrzycach	11	10,0
9	Przedszkole Publiczne Nr 4 w Pyrzycach	10	9,0
RAZEM		93	80,55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SIO na dzień 30.09.2023r.

Liczba zatrudnionych pracowników niepedagogicznych w szkołach i przedszkolach publicznych wzrosła w stosunku do roku 2022 o 3 osoby.

**Wydatki w dziedzinie oświata i wychowanie zrealizowane w 2023 roku
- dla porównania rok 2022**

Lp.	Źródła pochodzenia środków	Rok 2022 (w zł)	Rok 2023 (w zł)
1	Subwencja oświatowa	17 803 317,00	21 201 859,00
2	Budżet gminy	19 308 831,25	20 223 907,91
3	Inne źródła finansowania	524 541,82	899 182,00
	RAZEM	37 636 690,07	42 324 948,91
	Procentowy udział subwencji w ogólnych kosztach utrzymania	47,30 %	50,10 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu za 2022 i 2023 rok.

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że nastąpił w 2023 roku wzrost wydatków na oświatę o 2,80 % w stosunku do roku 2022.

**Szczegółowe wydatki w dziedzinie oświaty i wychowania zrealizowane w 2023 roku wg rozdziałów
- dla porównania rok 2022**

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2022 (w zł)	Rok 2023 (w zł)
1	Szkoły podstawowe, w tym zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy (Fundusz Pomocy)	19 445 565,51	21 244 651,41
2	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	882 198,64	954 537,14
3	Przedszkola, w tym zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy (Fundusz Pomocy)	6 163 490,47	7 362 955,62
4	Przedszkola specjalne – dotacja, w tym zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy (Fundusz Pomocy)	1 770 557,94	2 180 351,36
5	Inne formy wychowania przedszkolnego	294 955,12	332 769,41
6	Dowożenie uczniów do szkół, w tym uczniów niepełnosprawnych i pomoc obywatelom Ukrainy (Fundusz Pomocy)	812 316,31	908 237,38
7	Szkoły artystyczne	1 373 457,65	1 648 640,57
8	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	123 684,67	135 843,37
9	Stołówki szkolne i przedszkolne	2 136 626,11	2 399 190,56
10	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i innych formach wychowania przedszkolnego	478 520,45	791 366,29
11	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji i metod pracy dla dzieci w szkołach podstawowych	1 719 895,26	1 878 656,99
12	Pozostała działalność	682 949,09	383 382,97
13	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnych podręczników	143 964,56	191 871,49
14	Świetlice szkolne	1 005 248,43	1 183 276,43
15	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	457 675,46	578 937,84
16	Pomoc materialna dla uczniów (stypendia socjalne), w tym pomoc materialna dla uczniów z Ukrainy (Fundusz Pomocy)	115 591,40	120 305,28
17	Pomoc materialna dla uczniów (stypendia motywacyjne)	29 993,00	29 974,80
	Razem	37 636 690,07	42 324 948,91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z przebiegu wykonania budżetu Gminy Pyrzyce za 2022 i 2023 rok.

W 2023 roku nastąpiła wzrost wydatków na oświatę w stosunku do 2022 roku o kwotę **4 688 258,84 zł.**

**Wydatki na utrzymanie szkół i przedszkoli publicznych w 2023 roku
- przeliczone na jednego ucznia**

Lp.	Nazwa jednostki	Rok 2022			Rok 2023		
		2022 (zł)	Ilość Uczni ów (oso- by)	Średni Roczny Koszt na 1 ucznia (zł)	2023 (zł)	Ilość Uczni ów (oso- by)	Średni Roczny Koszt na 1 ucznia (zł)
1	PSM I st.	1 378 794,31	99	13 927,22	1 653 736,69	94	17 592,94
2	SP. im. JP. II w Brzesku, w tym Punkt Przedszkolny	2 183 875,70	106	20 602,60	2 507 959,40	102	24 587,83
3	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Okunicy	2 589 284,47	109	23 754,90	2 719 652,74	97	28 037,65
4	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żabowie	3 765 730,15	207	18 191,93	4 161 301,16	187	22 252,94
5	SP. z IO im. L.Teligi w Pyrzycach	9 706 371,47	645	15 048,64	10 902 663,28	582	18 733,09
6	SP. im. W. Broniewskiego w Mielęcinie w tym Punkt Przedszkolny	2 769 060,55	170	16 288,59	3 024 144,35	171	17 685,05
7	SP. im. J. Korczaka w Pyrzycach	4 886 184,02	332	14 717,43	5 447.307,89	342	15927,80
8	PP. Nr 3 z Oddziałem Integracyjnym w Pyrzycach	2 115 136,03	122	17 337,18	2 314 900,74	117	19 785,47
9	PP. Nr 4 Pyrzycach	1 698 877,01	100	16 988,77	1 935 753,96	96	20 164,10
	Razem	31 093 313,71	1 890	16 451,49	34 667 420,21	1 788	19 388,93

Źródło: Opracowanie UM Pyrzyce EKSiZ.

Z powyższej tabeli wynika, że w przeliczeniu na jednego ucznia, największe wydatki są w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okunicy - **28 037,65 zł**, czyli jednostce o stosunkowo najmniejszej ilości uczniów. Zauważamy tendencję wzrostową jeżeli chodzi o koszty utrzymania ucznia w tej jednostce - dla porównania w 2022 r. wydatki w przeliczeniu na jednego ucznia wyniosły **21 813,84 zł** (Szkoła Podstawowa w Okunicy plus Przedszkole Publiczne w Brzezynie). Średnioroczny koszt na 1 ucznia wynosi **19 388,93 zł** - o **2 937,44 zł** więcej niż w roku 2022. Wzrost wydatków spowodowany jest wzrostem wynagrodzeń nauczycieli i pracowników administracji oraz spadkiem liczby uczniów.

Wydatki na niepubliczne placówki oświatowe w 2023 r. - dla porównania rok 2022

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2022	Rok 2023	wskaźnik
1	Szkoły podstawowe	461 944,68 zł	619 529,01	+25,44%
2	Przedszkola	4 676 801,04 zł	5 878 431,45	+20,44%

Źródło: Opracowanie własne Wydział EKSIZ.

W roku 2023 koszty utrzymania niepublicznych placówek były wyższe o **1 359 214,74 zł** w stosunku do roku 2022. Przyczyną wzrostu kwoty dotacji jest przede wszystkim wzrost liczby dzieci w placówkach niepublicznych oraz wzrost podstawowej kwoty dotacji.

Dowozy uczniów do szkół

Gmina Pyrzyce zapewnia dowóz do szkół i przedszkoli publicznych dla:

- uczniów, dla których droga do szkoły przekracza: 3 km - w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych, 4 km - w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych.
- dzieci 6-letnich spełniających obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego i dzieci 5-letnich z domu do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, czy oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej, których droga z domu do przedszkola/szkoły przekracza 3 km,
- niepełnosprawnych dzieci 5-letnich i 6-letnich oraz dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 31 ust 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, uczniów niepełnosprawnych z orzeczeniami do najbliższej szkoły/przedszkola/ośrodka.

W 2023 r. dowozem objętych było 495 uczniów i wydatkowano na to zadanie kwotę **908 237,38 zł**. Dla porównania w 2022 r. wydano na dowozy uczniów kwotę **812 316,31 zł**, przy liczbie dowożonych uczniów 456. Różnica w kwocie wydatków spowodowana jest wzrostem cen paliw i usług powiązanych z transportem oraz wzrostem liczby dzieci objętych dowozem. Dowóz realizowany był na podstawie umów zawartych z przewoźnikiem oraz umów z rodzicami. Na wszystkich trasach zabezpieczono na czas przejazdu opiekę nad uczniami. Trasy oraz godziny przejazdu autobusów były dostosowane do potrzeb wszystkich szkół.

Pomoc materialna dla uczniów

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Lp.	Wyszczególnienie	2022		2023		wskaźnik
		Liczba przyznanych stypendiów	Kwota (zł)	Liczba przyznanych stypendiów	Kwota (zł)	
1	Stypendium szkolne	172	100 464,00	185	93 037,00	-8%

Źródło: Opracowanie własne EKSIZ.

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa (art. 90 ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Pomoc była realizowana w formie stypendiów i adresowana jest do osób w trudnej sytuacji materialnej, których miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty **600,00 zł netto**. W 2023 r. przyznano 185 stypendiów i wydatkowano kwotę **93 037,00 zł** w tym świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy

przebywającym na terytorium RP (Stypendia dla uczniów - Fundusz pomocy - Ukraina) w kwocie **11 752,00 zł**. Dotacja z budżetu państwa wyniosła **65 028,00 zł + 11 752,00 zł FP**, wkład własny gminy wyniósł **16 257,00 zł**. W 2023 pomimo złożonych większej liczby wniosków, odnotowano spadek w wypłatach świadczenia do roku 2022 o kwotę **7 427,00 zł** ze względów formalnych.

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym

W 2023 r. przyznanych zostało 57 stypendiów o charakterze motywacyjnym. Stypendia przyznawane są uczniom za szczególne osiągnięcia w nauce i zachowaniu. Wydatki gminy na stypendia o charakterze motywacyjnym wyniosły **29 993,00 zł**. W 2022 roku liczba stypendystów wynosiła 53, a kwota przyznanych stypendiów wyniosła **29 970,00 zł**. Stypendium przyznaje się na rok szkolny tj. od września do czerwca następnego roku szkolnego. Wypłata stypendium odbywa się w dwóch terminach: pierwszy do 30 listopada, za okres od września do grudnia, drugi do 30 kwietnia, za okres od stycznia do czerwca.

Stypendia sportowe

Przyznawane są za wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym i stanowią pomoc finansową wspierającą proces szkolenia sportowego zawodnika. W 2023 r. zawarto 13 umów stypendialnych pomiędzy zawodnikiem a Gminą Pyrzyce. Wydatki gminy na stypendia sportowe wyniosły **18 220,00 zł**. W 2022 roku przyznano 12 stypendiów na kwotę **19 980,00 zł**. Spadek do roku 2022 o kwotę **1 760,00 zł**.

Stypendia artystyczne

Stypendia Artystyczne, przyznawane są za wybitne osiągnięcia artystyczne uczniom zamieszkałym na terenie gminy Pyrzyce i uczęszczającym do szkół artystycznych podstawowych i średnich. W 2023 r. przyznano stypendium artystyczne w wysokości **3 300,00 zł**. Dla porównania w 2022 roku nie przyznano stypendia artystycznego z uwagi na brak wniosków.

Nagroda sportowa

Nagrodę sportową przyznaje się za wybitne osiągnięcia sportowe drużynie lub sportowcowi indywidualnie związanemu z pyrzyckim środowiskiem sportu. W 2023 r. przyznano 3 nagrody w łącznej kwocie **5 000,00 zł**. Nagrody sportowe zostały przyznane w 2023 r. dla trzech zawodników LKS Spartakus Pyrzyce. Dla porównania roku 2022 przyznano nagrody sportowe dla 4 sportowców w łącznej kwocie **65 000,00 zł**.

Nagroda artystyczna

W 2023 r. przyznano 1 nagrodę artystyczną za wybitne osiągnięcia artystyczne w dziedzinie literatury w kwocie **3 600,00 zł**. Dla porównania w roku 2022 przyznano nagrodę artystyczną na kwotę **3 010,00 zł**.

Dotacje zewnętrzne

Gmina Pyrzyce aktywnie i z powodzeniem aplikuje o środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych przeznaczonych na oświatę i wychowanie, aby zapewnić uczniom dostęp do edukacji na jak najwyższym poziomie. W 2023 r. pozyskano środki w ramach poniższych programów a także złożono wnioski:

- W związku ze złożonym wnioskiem do Wojewody Zachodniopomorskiego, Gmina Pyrzyce otrzymała dofinansowanie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w kwocie **4 800,00 zł** na doposażenie i poprawę standardu funkcjonowania stołówki w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Brzesku. Dzięki dofinansowaniu zostały zakupione nowe stoliki i krzesła, oraz odnowiono pomieszczenie stołówki.
- 4 listopada 2022 r. Gmina Pyrzyce wystąpiła z wnioskiem do Wojewody Zachodniopomorskiego o przyznanie środków w ramach Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych i otrzymała dopłatę w wysokości **168 912,00 zł**. W ramach Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych podpisana została umowa z Wojewodą Zachodniopomorskim na dofinansowanie przewozów pasażerskich na terenie Gminy Pyrzyce na trasach, Linia 1: Pyrzyce - Giżyn - Stróżewo - Pyrzyce, Linia 2: Pyrzyce - Pstrowice - Nowielin - Pyrzyce, Linia 3: Pyrzyce - Krzemlin - Brzesko - Pyrzyce - linia wakacyjna, Linia 4: Pyrzyce - Turze - Nieborowo - Pyrzyce - linia wakacyjna. Nowe linie uruchomione były od 2 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.
- Zgodnie ze złożonym wnioskiem do Wojewody Zachodniopomorskiego, Gmina Pyrzyce otrzymała w 2023 r. środki w ramach Funduszu Pracy przeznaczone na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników w kwocie **199 062,00 zł**. Dla porównania w 2022 roku otrzymana kwota wynosiła **188 035,00 zł**, co stanowi wzrost w 2023 roku o kwotę **11 027,00 zł**.
- Zgodnie z decyzją nr 316/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 3 lipca 2023 r., oraz decyzją nr 499/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 2 października 2023 r. w sprawie zmian w planie wydatków budżetu środków krajowych Wojewody Zachodniopomorskiego jako dysponenta części 85/32 - województwo zachodniopomorskie 2023, Gminie Pyrzyce została zwiększona dotacja celowa o kwotę **187 343,14 zł** z przeznaczeniem na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe oraz na sfinansowanie zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne, inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne.
- Gmina Pyrzyce otrzymała środki z Funduszu Pomocy na realizację zadania 3.1. stypendia i zasiłki szkolne dla uczniów z Ukrainy o których mowa w art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w łącznej kwocie **11 752,00 zł**.
- Gmina Pyrzyce otrzymała środki na realizację zadania 3.2 z Funduszu Pomocy Ministra Edukacji i Nauki art.50b ustawy z dnia 12 marca 2022 r o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe w kwocie **4 249,03 zł**.
- Zgodnie z decyzją nr 424/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 sierpnia 2023 r. oraz decyzją nr 545/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 11 października 2023 r. w sprawie zmian w planie wydatków budżetu środków krajowych Wojewody Zachodniopomorskiego w 2023 r. w bieżącym roku budżetowym Gminie Pyrzyce została przekazana dotacja celowa w wysokości **15 620,28 zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w 2023 r. - „Wyprawka szkolna”.
- Zgodnie z decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 136/2023 z dnia 5 kwietnia 2023 r. oraz decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 458/2023 z dnia 13 września 2023 r.

w sprawie zmian w planie wydatków budżetu środków krajowych Wojewody Zachodniopomorskiego na 2023 r. roku budżetowego Gminie Pyrzyce została przekazana dotacja celowa w wysokości **65 028,00 zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie świadczeń realizowanych w ramach systemu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.

- W ramach złożonego przez Szkołę Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi im. L. Teligi w Pyrzycach wniosku do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych szkoła otrzymała dofinansowanie w wysokości **129 348,70 zł** w ramach programu "Dostępna Przestrzeń Publiczna".
- Kolejne środki pozabudżetowe dla Gminy Pyrzyce w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0” w kwocie **3 000,00 zł**. Dofinansowanie otrzymało Przedszkole Publiczne Nr 4 w Pyrzycach, na zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego.
- Gmina Pyrzyce otrzymała darowiznę w kwocie - **19 000,00 zł** w ramach umowy zawartej z Operatorem Gazociągów Przemysłowych GAZ - SYSTEM S.A. z przeznaczeniem na zakup sprzętu sportowego w szkołach Gminy Pyrzyce.

Remonty placówek oświatowych wykonane w 2023 roku

Przedszkole Publiczne Nr 4 w Pyrzycach

- malowanie sufitów w łazienkach wszystkich oddziałów, ścian i sufitu w sali gimnastycznej
- naprawa podłogi w sali przedszkolnej oddziału II i w sali gimnastycznej,
- malowanie ścian i położenie paneli podłogowych w pokoju dla terapeutów.

Przedszkole Publiczne Nr 3 z Oddziałem Integracyjnym w Pyrzycach

- wymiana pionu kanalizacyjnego na parterze w grupie pięciolatków,
- malowanie ścian i wymiana podłogi w pomieszczeniu administracji na parterze,
- remont pomieszczenia w którym przechowywane są leżaki dla dzieci oddziału I i II,
- wymiana stolarki okiennej w pomieszczeniach kuchennych (kuchnia, rozdzielnia posiłków, obieralnia),
- wymiana podłogi na parterze przedszkola (szatnia dzieci) i pierwszym piętrze (szatnia dzieci),
- malowanie klatki schodowej od wejścia do oddziału V.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Okunicy - Przedszkole Publiczne w Brzezynie

- wymiana instalacji elektrycznej (wymiana lamp, instalacji w piwnicy i na poddaszu, instalacji odgromowej, instalacji na terenie przedszkola)
- wymiana pieca gazowego,
- malowanie ścian w gabinecie dyrektora i w dużej sali oraz wymiana mebli.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żabowie - Przedszkole Publiczne w Żabowie

- zakup monitora interaktywnego do sali nr 23,
- adaptacja pomieszczenia do terapii indywidualnej -wymiana podłogi, szpachlowanie i malowanie ścian, zakup mebli oraz niezbędnych pomocy naukowych do terapii,
- zakup tablic do sali starszaków i dzieci młodszych,
- zakup rolety zaciemniającej do sali starszaków,
- szpachlowanie, malowanie sali starszaków i świetlicy,
- wymiana pompy cyrkulacyjnej w kotłowni,

- częściowa wymiana instalacji wodnej,
- zakup laptopa dla nauczyciela w grupie młodszej,
- zakup mebli do świetlicy,
- remont chodnika wokół przedszkola.

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Pyrzycach

- remont sali 302 - (szpachlowanie, malowanie ścian i sufitu),
- remont sali 201 - (szpachlowanie, malowanie ścian i sufitu),
- remont auli szkolnej - (szpachlowanie, malowanie ścian i sufitu)
- malowanie sufitu w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym na I piętrze,
- uszczelnienie przewodów gazowych.

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Leonida Teligi w Pyrzycach

- rozbudowa i modernizacja szkolnego monitoringu wizyjnego,
- wymiana stolarki drzwiowej w starej części budynku szkolnego.
- zakup i częściowa wymiana radiowęzła szkolnego,
- remont szatni przy sali gimnastycznej,
- remont dziewięciu sal lekcyjnych (szpachlowanie, malowanie),
- remont sali wyciszeń.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brzesku, w tym Punkt Przedszkolny

- wymiana 32 opraw oświetleniowych w pięciu salach lekcyjnych oraz w sekretariacie,
- modernizacja wewnętrznej sieci kanalizacyjnej - wymiana zbiornika bezodpływowego wraz z niezbędną infrastrukturą (wymiana rur, montaż studzienki rewizyjnej),
- remont szatni - (szpachlowanie malowanie ścian i sufitu),
- remont czterech sal lekcyjnych - (szpachlowanie malowanie ścian i sufitów),
- remont świetlicy szkolnej i pokoju nauczycielskiego - (szpachlowanie i malowanie ścian),
- zakup ławeczek zewnętrznych (dwie ławki + ławka ze stołem),
- wymiana zadaszenia wejścia do szatni od strony boiska,
- położenie płytek chodnikowych przy wjeździe do garaży,
- drobne naprawy i remonty wynikające z bieżących potrzeb.

Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Mielęcinie, w tym Punkt Przedszkolny

- prace remontowe w systemie gospodarczym polegające na uzupełnieniu ubytków tynku i malowaniu ścian i sufitów w ciągu komunikacyjnym na parterze oraz na piętrze budynku,
- malowanie ścian przy wejściu głównym do budynku szkoły,
- malowanie drzwi wejściowych do szkoły i okien drewnianych na korytarzu,
- malowanie lamperii w stołówce szkolnej,
- malowanie stolarki drzwiowej w sześciu salach lekcyjnych,
- remont korytarza na piętrze - (usunięcie starej boazerii, szpachlowanie i malowanie ścian,
- remont sali lekcyjnej nauczania wczesnoszkolnego - (szpachlowanie malowanie ścian i sufitu),
- usunięcie odspojonych elementów elewacji budynku,
- zakup i wymiana tablic kredowych na białe tablice magnetyczne w czterech salach dydaktycznych,
- zakup i wymiana punktów świetlnych w ciągach komunikacyjnych na parterze i piętrze budynku,
- modernizacja wewnętrznej bezprzewodowej sieci internetowej.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żabowie - Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Żabowie

- pomalowano klasę nr 23 oraz 31 oraz zakupiono tablicę,
- wymiana podłogi w salach lekcyjnych nr 14 oraz 15,
- wyremontowano dach nad biblioteką szkolną
- zakupiono szafki do szatni dla dzieci z klas 0-3,
- udrożnienie kanalizacji odpływowej burzowej wokół szkoły,
- wyremontowano pomieszczenie socjalne,
- wymieniono podłogę w sali nr 16,
- w sali starszaków PPŻ zainstalowano szybkie łącze internetowe oraz zamontowano rzutnik umożliwiający korzystanie z zasobów internetu do lepszej edukacji dzieci,
- w sali starszaków PPŻ oraz w świetlicy PPŻ wymieniono podłogę,
- we wszystkich salach wymieniono stare świetlówki na nowoczesne i energooszczędne świetlówki typu led, co znacznie poprawiło komfort pracy uczniów i nauczycieli,
- w kotłowni PPŻ wymieniono pompę wodną oraz zawór kulowy,
- naprawiono dach nad nową częścią szkoły (łącznik).

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Okunicy - Szkoła Podstawowa w Okunicy

- modernizacja kanalizacji - (wymiana zewnętrznych rur kanalizacyjnych, montaż dwóch studzienek, wymiana i uszczelnienie rur oraz montaż zaworu w piwnicy),
- wymiana podłogi na I piętrze,
- usunięcie awarii wycieku wody na przyłączy wodociągowym,
- remont korytarza na I piętrze - (malowanie ścian i sufitów),
- remont gabinetu pedagoga - (malowanie ścian i sufitów),
- remont dwóch sal lekcyjnych oraz szatni - (malowanie ścian i sufitów).

Pyrzycka Szkoła Muzyczna I stopnia

- remont pomieszczenia piwnicznego,
- remont podłogi.

Najważniejsze potrzeby i wyzwania wskazywane przez dyrektorów placówek

Przedszkole Publiczne Nr 4 w Pyrzycach

- wymiana nawierzchni (płyt chodnikowych) przy budynku przedszkola,
- demontaż komina po byłej kotłowni,
- termomodernizacja budynku wraz z wymianą stolarki okiennej,
- sukcesywna wymiana instalacji elektrycznej,
- modernizacja pomieszczeń po lokalu mieszkalnym z przeznaczeniem na poprawę funkcjonowania placówki.

Przedszkole Publiczne Nr 3 z Oddziałem Integracyjnym w Pyrzycach

- usunięcie nawierzchni z lastryko przed głównym wejściem do placówki i ułożenie kostki brukowej,
- zamontowanie głowic termostatycznych w części pomieszczeń przedszkola,
- wymiana dźwigu towarowego,
- naprawa dachu,
- wymiana instalacji kanalizacyjnej w pozostałej części budynku,
- wymiana instalacji elektrycznej.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Okunicy - Przedszkole Publiczne w Brzezynie

- remont poddasza,
- malowanie ścian w pozostałych pomieszczeniach.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żabowie - Przedszkole Publiczne w Żabowie

- naprawa ogrodzenia wokół przedszkola z uwzględnieniem bramy wjazdowej,
- przeniesienie biblioteki do innego pomieszczenia w celu zwiększenia przestrzeni dla młodszej grupy, która zajmuje niewielką salę,
- budowa parkingu przy przedszkolu.

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Pyrzycach

- remont dachu na całości budynku szkoły,
- wymiana podłogi w dwóch salach lekcyjnych,
- malowanie sufitów, ścian sal lekcyjnych oraz korytarza na II piętrze,
- szpachlowanie i malowanie sufitu na balkonie w sali gimnastycznej,
- remont biblioteki szkolnej i sali komputerowej.
- naprawa pęknięć w dachu budynku szkolnego i sali gimnastycznej.

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Leonida Teligi w Pyrzycach

- wymiana instalacji elektrycznej w starej części szkoły,
- wymiana skorodowanych rur instalacji zimnej wody w starej części szkoły,
- naprawa i modernizacja krat (drzwi wejściowych) we wszystkich pomieszczeniach szatni,
- naprawa uszkodzonego dachu lukarny Sali 205.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brzesku, w tym Punkt Przedszkolny

- wymiana poszycia dachowego wraz z ociepleniem, wymiana instalacji elektrycznej,
- wymiana lub naprawa instalacji centralnego ogrzewania,
- kontynuacja modernizacji instalacji kanalizacyjnej,
- naprawa murku wokół szkoły,
- wymiana bramki wejściowej oraz ścieżki prowadzącej na plac zabaw.
- odnowienie dwóch sal lekcyjnych i zastępczej sali w-f,
- udrożnienie przewodów wentylacyjnych w salach 3 i 6,
- zakup i montaż drzwi (utrudniających rozprzestrzenianie się pożaru) do oddziału przedszkolnego.

Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Mielęcinie, w tym Punkt Przedszkolny

- wymiana kotła gazowego wraz z instalacją grzewczą całego budynku szkoły,
- wymiana instalacji elektrycznej w całym budynku szkoły,
- naprawa przeciekającego dachu i wymiana skorodowanego opierzenia,
- wymiana stolarki okiennej.

Zespół Szkolno - Przedszkolny w Żabowie - Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Żabowie

- wymiana palnika oraz elektroniki w piecu gazowym,
- wymiana parkietu w trzech klasach oraz w pomieszczeniach niedydaktycznych,
- naprawa ogrzewania w świetlicy szkolnej, pomieszczeniu PP2 oraz hali gimnastycznej,
- wymiana ogrodzenia przed szkołą,
- wymiana instalacji elektrycznej,

- wymiana stolarki drzwiowej w starej części budynku,
- wymiana drzwi wejściowych w starej i nowej części szkoły,
- budowa parkingu,
- remont dachu na łączniku między nową częścią budynku oraz halą sportową oraz łącznikiem między starą i nową częścią szkoły.
- remont świetlicy szkolnej (malowanie oraz naprawa instalacji grzewczej).

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Okunicy - Szkoła Podstawowa w Okunicy

- utwardzenie parkingu przy szkole oraz drogi do szamba,
- remont chodnika przy szkole,
- wymiana rur wodociągowych i przyłącza do szkoły.

Pyrzycka Szkoła Muzyczna I stopnia

- wymiana ogrodzenia od strony ulicy na długości około 14 mb.

Z powyższych danych wynika, że mimo wykonanych wielu prac remontowych, obiekty wymagają dalszych nakładów finansowych w celu eliminacji wieloletnich zaniedbań w zakresie modernizacji placówek oświatowych. W latach kolejnych będą podejmowane działania zmierzające do sukcesywnej poprawy infrastruktury oświatowej.

VI. Zdrowie i Pomoc społeczna.

VI.1. Wspieranie rodziny i przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku reguluje kwestie prawne związane ze wspieraniem rodziny i systemem pieczy zastępczej. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Wspieranie rodziny w pomocy społecznej następuje poprzez formę finansową i niefinansową, które regulują inne ustawy takie jak:

- ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa o pomocy społecznej,
- ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa za życiem.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2023 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pyrzycach zatrudnionych było 2 asystentów rodziny, którzy pracowali z 27 rodzinami, gdzie było 74 dzieci.

Wspieranie rodziny prowadzone jest za zgodą rodzin bądź nakazu sądu, w formie pracy z rodziną lub pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Podejmowane działania przez asystenta rodziny w rodzinach objętych wsparciem doprowadziły do ustabilizowania sytuacji tych rodzin, jednak rodziny te nadal wymagają pracy ze strony asystenta rodziny w kierunku prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Gmina Pyrzyce w 2023 roku poniosła poniższe koszty pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówce opiekuńczo - wychowawczej:

Rodzinna piecza zastępcza

Rodziny zastępcze	Ilość dzieci	Wydatki
	23	192 677,91 zł

Źródło: OPS Pырzyce.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Ilość dzieci	Wydatki
	8	133 078,62 zł

Źródło: OPS Pырzyce.

W roku 2023 odnotowano wzrost wydatków na rodzinną pieczę zastępczą o kwotę **36 156,47 zł** w stosunku do 2022 roku, spowodowany zwiększeniem liczby dzieci objętych opieką oraz wzrost wydatków o **138 208,78 zł** z przeznaczeniem na placówki opiekuńczo-wychowawcze w stosunku do 2022 roku.

VI.1.1. Polityka prorodzinna.

Świadczenia rodzinne

Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane są z dotacji celowej budżetu państwa i obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- świadczenia wypłacane przez gminę na podstawie art.22b,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku wypłacono świadczenia rodzinne na kwotę **4 568 686,11 zł** i kwota ta była wyższa o **812 366,11 zł** w stosunku do 2022 roku.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi- **1 000,00 zł** miesięcznie i przysługuje tylko jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę urodzonych/wychowywanych dzieci, nie obowiązuje kryterium dochodowe. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku wypłacono 380 świadczeń rodzicielskich na kwotę **346 432,78 zł**.

Ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „ZA ŻYCIEM”:

Wprowadzenie w życie ustawy dało możliwość udzielenia pomocy w formie konsultacji mających na celu przedstawienie obszaru przysługujących im praw. Kobiety, które skorzystały z ustawy „Za życiem” otrzymały wsparcie poprzez skorzystanie z bezpłatnych konsultacji psychologicznych oraz pełne informacje i wykaz miejsc oraz placówek medycznych, gdzie mogą uzyskać pomoc. Program ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Jednym z elementów Programu „Za Życiem„ jest jednorazowe świadczenie pieniężne z tytułu urodzenia dziecka w wysokości **4 000,00 zł**. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W 2023 roku nie wypłacono świadczenia.

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. W roku 2023 wypłacano 5 159 zasiłków pielęgnacyjnych na łączną kwotę **1 081 358,40 zł**.

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: 1. matce albo ojcu, 2. opiekunowi faktycznemu dziecka, 3. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z podjęcia pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie pielęgnacyjne nie jest zależne od kryterium dochodowego. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje również osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, w przypadku, gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo, gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki nad chorym. W roku 2023 wypłacano 1010 świadczeń pielęgnacyjnych osobom uprawnionym na łączną kwotę **2 459 619,40 zł**.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy z dniem 1 lipca 2013 r. na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono do systemu świadczeń rodzinnych nowe świadczenie specjalny zasiłek opiekuńczy. Aktualnie wynosi **620,00 zł** miesięcznie. Otrzymują go osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny i które zrezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad członkiem rodziny legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności, Zasiłek jest

uzależniony od kryterium dochodowego. Przysługuje, gdy łączny dochód dwóch rodzin: rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki - w przeliczeniu na osobę - nie przekroczy obowiązującego kryterium dochodowego **764,00 zł**. W roku 2023 wypłacano 24 specjalnych zasiłków opiekuńczych osobom uprawnionym na kwotę **14 880,00 zł**.

Zasiłek dla opiekuna

Ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz.U. z 2017 r., poz. 2092) wprowadzono do systemu świadczeń zasiłek dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczeń pielęgnacyjnych z dniem 01 lipca 2013 roku, w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W roku 2023 wypłacano 13 zasiłków dla opiekuna, na kwotę **8 060,00 zł** osobom uprawnionym.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Od 1 stycznia 2013 r. prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. Becikowego), uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi **1 922,00 zł** miesięcznie w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Becikowe przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka w wysokości **1 000,00 zł** na jedno dziecko. W roku 2023 wypłacono 57 jednorazowych zapomóg na kwotę **57 000,00 zł** osobom uprawnionym.

Bon podarunkowy - wieloraczki

Świadczenie przysługuje na dwójkę i więcej dzieci urodzonych podczas jednego porodu. Wysokość świadczenia wynosi **2 000,00 zł** na każde dziecko. W roku 2023 z bonu podarunkowego skorzystały 3 rodziny na łączną kwotę **12 000,00 zł**.

Fundusz alimentacyjny

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) łączy elementy funduszu alimentacyjnego sprzed 2004 roku oraz obowiązującego do września 2008 r. systemu zaliczek alimentacyjnych. Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, środkami finansowymi z budżetu państwa.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- dochody rodziny nieprzekraczające **900,00 zł (netto)** miesięcznie na osobę w rodzinie,
- w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę **900,00 zł**, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie,
- w przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona zgodnie z ust. 2a, jest niższa niż **100 zł**, świadczenie to nie przysługuje,

- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat , jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo; świadczenia wpłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż **500 zł** na osobę uprawnioną (dziecko),
- świadczenia przyznawane są na okres od 01 października do 30 września następnego roku,
- prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych.

Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych, w kwocie aktualnie zasądzonych alimentów, bez względu na wielkość zaległych zobowiązań dłużnika wobec osoby uprawnionej; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez, co najmniej dwa miesiące;
- dochody rodziny nieprzekraczające **900,00 zł** (netto) miesięcznie na osobę w rodzinie;
- w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę **900,00 zł**, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie objętym świadczeniem, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie;
- w przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona zgodnie z ust. 2a, jest niższa niż **100,00 zł**, świadczenie to nie przysługuje;
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat , jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo;
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż **500,00 zł** na osobę uprawnioną (dziecko);
- świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, środkami finansowymi z budżetu państwa. W 2023 r. wypłacono 236 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę **526 364,85 zł**. Na dzień 31.12.2023 r. na terenie Gminy Pырzyce było 188 dłużników alimentacyjnych.

Zachodniopomorska Karta Rodziny

Ośrodek realizuje podpisane porozumienie partnerskie z dnia 17 października 2018 r. między Gminą Pyrzyce, a Województwem Zachodniopomorskim na lata 2014-2020, w sprawie przyjmowania wniosków i wydawania mieszkańcom Gminy Pyrzyce, Zachodniopomorskiej Karty Rodziny. Wsparciem Zachodniopomorskiej Karty Rodziny objęte są rodziny z minimum dwojgiem dzieci, w wieku do 18 roku życia lub do 26 roku życia, w przypadku kontynuowania nauki Karty umożliwiają korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu na terenie Województwa Zachodniopomorskiego. W roku 2023 przyjęto 3 wnioski o wydanie karty rodziny - tyle samo, co w roku 2022. Łącznie wydano 42 Zachodniopomorskie Karty Rodziny.

Wypoczynek letni dla dzieci

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach był koordynatorem wypoczynku letniego - lato 2023 dla dzieci i młodzieży organizowanego przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty. Organizatorem wypoczynku z ramienia Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty było Zachodniopomorskie Zrzeszenie LZS. Oferta skierowana była dla dzieci i młodzieży z województwa Zachodniopomorskiego, które (ze względu na swoją sytuację wynikającą z problemów rodzinnych, miejsca zamieszkania, niepełnosprawności i innych) mieli utrudniony dostęp do wypoczynku, udział był bezpłatny. Po przeanalizowaniu sytuacji dzieci i młodzieży z Gminy Pyrzyce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach dokonał naboru na letni wypoczynek. Do wypoczynku skierowanych zostało 9 dzieci w wieku 9-14 lat z Gminy Pyrzyce. Dzieci przebywały na kolonii letniej w Domu Wczasowym „Zielona Gospoda” w Przesiecie koło Karpacza w okresie od 4 lipca 2023 r. do 13 lipca 2023 r.

VI.1.2. Opieka nad dziećmi do lat 3 – żłobki, kluby dziecięce.

Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 może być organizowana w formie żłobka lub klubu dziecięcego, a także sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. W ramach opieki realizowane są funkcje: opiekuńcza, wychowawcza oraz edukacyjna. Stanowi o tym ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 204 z późn.zm.). Zgodnie z Uchwałą Nr V/27/19 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie planu nadzoru nad żłobkami i klubami dziecięcymi funkcjonującymi na terenie gminy Pyrzyce, Wydział Edukacji, Kultury, Sportu i Zdrowia prowadzi nadzór nad działalnością żłobków i klubów dziecięcych oraz rejestr żłobków, klubów dziecięcych i rejestr opiekunów dziennych (na dzień 31.12.2023 r. nie był zarejestrowany żaden opiekun dzienny). Rejestr publikowany jest na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Gminy oraz na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

- Żłobki - na terenie gminy funkcjonuje Niepubliczny Żłobek "Akademia malucha" prowadzony przez Fundację Oświatową „Realizujemy marzenia” w Pyrzycach, liczba miejsc - 25.
- Kluby dziecięce - na terenie gminy funkcjonuje Niepubliczny Klub Dziecięcy "Akademia Malucha III" prowadzony przez Fundację Oświatową „Realizujemy marzenia” w Pyrzycach, liczba miejsc - 25.

W 2023 r. Gmina Pyrzyce przekazała na opiekę nad dziećmi do lat 3, zgodnie z przyjętą uchwałą Nr VII/52/19 Rady Miejskiej z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub klub dziecięcy na terenie gminy Pyrzyce, dotację w łącznej kwocie **190 200,00 zł**. Wysokość miesięcznej dotacji na jedno dziecko objęte opieką, na terenie gminy Pyrzyce wynosi **300,00 zł**.

W 2023 r. dokonano 2 kontroli, po jednej w żłobku oraz klubie dziecięcym „Akademia malucha III” w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki, zgodności danych zawartych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych ze stanem faktycznym oraz wywiązywania się z obowiązku sporządzania i przekazywania sprawozdań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 za 2023 rok. Kontrole zakończyły się wynikiem pozytywnym.

VI.1.3. Placówki wsparcia dziennego.

W 2023 roku na terenie gminy Pyrzyce ilość placówek wsparcia dziennego nie uległa zmianie w stosunku do roku 2022;

Środowiskowy Dom Samopomocy typu A, B i C w Mielęcinie, pełni funkcję wsparcia dziennego dla osób przewlekle psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych. Dom jest placówką prowadzoną przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Pyrzycach, na podstawie zlecenia zadania publicznego przez Gminę Pyrzyce, w trybie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 571 z późn. zm.) w ramach zawartej umowy. Środowiskowy Dom Samopomocy ma charakter lokalny, a terenem jego działania jest objęta Gmina Pyrzyce. Środowiskowy Dom Samopomocy, przeznaczony jest dla 30 osób w wieku od 18 roku życia. W roku 2023 roku z usług ŚDŚ skorzystało 40 osób, w tym 3 osoby z terenu gminy Lipiany, 6 osób z terenu gminy Przelewice, 1 osoba z terenu gminy Bielice oraz 1 osoba z terenu Gminy Kozielice. Koszt utrzymania placówki w roku 2023 wyniósł **892 384,48 zł**, i był wyższy o 20% w stosunku do roku 2022. Wzrost spowodowany był zwiększeniem dotacji Wojewody Zachodniopomorskiego w stosunku do roku ubiegłego.

Kluby Młodzieżowe oraz Świetlice Środowiskowe, których siedzibami są Świetlice Wiejskie, działające w 2023 roku:

- Świetlica Środowiskowa w Nieborowie;
- Świetlica Środowiskowa w Żabowie;
- Świetlica Środowiskowa w Krzemlinie;
- Świetlica Środowiskowa w Nowielinie;
- Świetlica Środowiskowa w Mielęcinie;
- Świetlica Środowiskowa w Pstowicach
- Świetlica Środowiskowa w Młynach;
- Świetlica Środowiskowa w Brzesku;
- Świetlica Środowiskowa w Okunicy;
- Świetlica Środowiskowa w Ryszewku;
- Świetlica Środowiskowa w Stróżewie;
- Klub Młodzieżowy w Pyrzycach ul. Bogusława 5, Pyrzyce;
- Filia Klubu Młodzieżowego w Pyrzycach ul. Obojno 6, Pyrzyce.

Placówki nie działają na postawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 177). W 2023 r. do placówek uczęszczało 136 dzieci i młodzieży, przy czym w 2022 roku liczba uczęszczających do placówek wynosiła 140. Spadek o 3%.

VI.1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zasady postępowania w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinach reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024, poz. 424.), zmieniająca ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz obowiązujące przepisy wykonawcze

m.in. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. 2023, poz. 1870). Nowelizacja ustawy wprowadziła istotne zmiany w zakresie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego, grup diagnostyczno - pomocowych. Powołanie nowego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Pyrzyce nastąpiło z dniem 21.09.2023 r., zgodnie z Zarządzeniem Nr 1236/2023 Burmistrza Pyrzyc. Zespół składa się z 9 przedstawicieli z różnych instytucji: Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Społecznych Pyrzycach, Komendy Powiatowej Policji w Pyrzycach, Szkoły Podstawowej w Pyrzycach, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Eskulap w Pyrzycach.

W roku 2023 do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 34 formularze Niebieskiej Karty, w tym: 17 przekazanych przez przedstawicieli policji, 16 przez przedstawicieli pomocy społecznej i 1 przez przedstawicieli oświaty. Ponadto realizowano dalsze działania wobec 15 rodzin w których procedurę Niebieskiej Karty wszczęto w 2022 r. Odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 112 posiedzeń powołanych grup roboczych oraz grup diagnostyczno - pomocowych (w danym roku funkcjonowało 49 grup). W ramach procedury objęto łącznie wsparciem 172 osoby doświadczające przemocy/świadków przemocy domowej. Z uwagi na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie zabezpieczono w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy 5 dzieci, z tego 2 umieszczono w rodzinie zastępczej, a 3 w placówce opiekuńczo - wychowawczej. W roku ubiegłym decyzją Zespołu Interdyscyplinarnego na wniosek grup roboczych zakończono 21 procedur „Niebieska Karta” w tym: 19 z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, a pozostałe 2 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

VI.2. Profilaktyka i promocja zdrowia.

VI.2.1. Programy profilaktyczne realizowane przez gminę w roku obejmującym raport:

- W roku 2023 Gmina Pyrzyce po raz kolejny przystąpiła do realizacji „Ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka” (edycja 2022/2023). Projekt realizowany we współpracy ze Studenckim Kołem Naukowym „Onkoma” przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie - Państwowym Instytucie Badawczym. W ramach realizacji powyższego zadania w szkołach podstawowych Gminy Pyrzyce zostały przeprowadzone zajęcia edukacyjne w klasach 7 i 8. Uczniowie poznali czynniki podnoszące ryzyko zachorowania na ten groźny nowotwór oraz metody skutecznej profilaktyki, a także zdobyli umiejętność samobadania skóry oraz rozpoznawania czerniaka spośród zwykłych znamion na ciele. Dzięki zdobytej wiedzy uczniowie mogli stać się ambasadorami akcji w swoich lokalnych środowiskach, zachęcając rodzinę i znajomych do podjęcia niezwykle prostych działań profilaktycznych.
- Pyrzyckie Stowarzyszenie Klub Abstynenta "Krokus" w ramach programu Społecznik 2022-2024 Program Marszałkowski otrzymało dotację w kwocie **5 000,00 zł**, w ramach której wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach zorganizowali „Zawody wędkarskie – aktywne życie bez nałogu” w ramach realizacji tego zadania odbyły się amatorskie zawody wędkarskie oraz spotkanie integracyjne przy ognisku. Miejscem realizacji zadania były zbiorniki wodne na terenie gm. Pyrzyce. Zadanie kierowane

było dla wszystkich grup wiekowych, mieszkańców gminy Pyrzyce (w tym uchodźcy z Ukrainy), celem pobudzania zainteresowania wędkarstwem, aktywnego trzeźwego wypoczynku na świeżym powietrzu. W ramach zawodów zostali wyłonieni i nagrodzeni zwycięzcy, w zawodach wędkarskich wzięło udział 15 osób (kategoria mężczyźni - 5 os., kategoria kobiety - 5 os., kategoria dzieci i młodzież - 5 os.) - w trzech kategoriach nagrodzono trzy pierwsze miejsca. Dla dzieci i młodzieży zaplanowane były również konkurencje sprawnościowe, a dla zawodników testy wędkarskie. Po zawodach zorganizowane było spotkanie integracyjne przy muzyce i pieczeniu kiełbasek przy ognisku. W ramach zadania zakupione były m.in. nagrody, puchary, żywność, drobny sprzęt gastronomiczny (termos do gorącej wody aby zaparzyć kawę lub herbatę). Celem projektu był - rozwój społecznych relacji poprzez integrację mieszkańców gminy (w tym z uchodźcami z Ukrainy), budowanie więzi między mieszkańcami, promocja gminy Pyrzyce i Pomorza Zachodniego, wypoczynek i zabawa w plenerze, obcowanie z naturą. W wydarzeniach wzięła udział grupa składająca się z 40 osób (zawodnicy, rodziny, znajomi, kibice).

- Członkowie Komisji Alkoholowej wraz z Burmistrzem Pyrzyc zorganizowali „II Piknik Profilaktyczny -Mam wybór” dla dzieci i młodzieży Świetlic Środowiskowych oraz Klub Młodzieżowy. Piknik został zorganizowany na stadionie miejskim w Pyrzycach. Podczas pikniku został zaprezentowany szereg działań, które miały za zadanie pokazanie aktywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Zaprezentowane zostały skutki spożywania napojów alkoholowych (tor przeszkód w alkogolach i narkogolach, itp.).
- Gmina Pyrzyce wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym w ramach działań profilaktycznych zorganizowali meeting profilaktyczny dla uczniów klas VIII oraz uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem ww meetingu było uświadomienie młodzieży jakie skutki i następstwa niesie za sobą zażywanie narkotyków, picie alkoholu, palenie papierosów.
- Na terenie Gminy Pyrzyce realizowane badania ankietowe związane z opracowywaniem diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych. Pozyskane w badaniach dane statystyczne były wykorzystane do analiz i opracowań zbiorczych dotyczących sytuacji społecznej oraz stanowiły podstawę do opracowania dokumentu jakim była Lokalna Diagnoza w zakresie uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Pyrzyce. Badania realizowane były metodą internetową oraz papierową.
- Gmina Pyrzyce przystąpiła do współpracy z Radiem ESKA do ogólnopolskiej i edukacyjnej kampanii społecznej dla dzieci, młodzieży, nauczycieli oraz rodziców. Kampania poświęcona problemom depresji wśród młodych ludzi pod hasłem: ESKA – Razem przeciw depresji. Ideą akcji jest wsparcie w walce z depresją wśród młodych ludzi. W ramach tego projektu została utworzona strona internetowa, na której wszyscy mieszkańcy Gminy Pyrzyce znajdą pomoce dydaktyczne, wywiady, porady, podcasty, interaktywny film, w którym użytkownik sam kieruje losem młodej 14 letniej bohaterki.
- W 2023 r. w siedzibie Urzędzie Miejskim w Pyrzycach utworzony został Gminny Punkt Wsparcia, który udziela bezpłatnego wsparcia mieszkańcom Gminy Pyrzyce, znajdującym się w sytuacji kryzysowej. W ramach punktu jest świadczona indywidualna pomoc przez specjalistów w zakresie przemocy domowej, w zakresie uzależnienia od alkoholu, porady pedagogiczne, konsultacje terapeutyczne.

VI.3 Pomoc Społeczna.

VI.3.1. Działania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez OPS, w tym udzielane świadczenia.

OPS w Pyrzycach realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w formie wsparcia finansowego, usług, pomocy w naturze oraz w postaci pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego. Kieruje również do domów pomocy społecznej osoby wymagające całodobowych usług opiekuńczych.

Osoby i rodziny objęte pomocą społeczną, w roku 2023 w porównaniu do 2022

Rok	pomoc we wszystkich formach		w tym: pomoc finansowa	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
2022	542	770	368	666
2023	593	839	364	647

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS, stan na 31.12.2023.

W 2023 roku odnotowano wzrost osób i rodzin objętych pomocą w poszczególnych formach wsparcia w stosunku do roku 2022.

Udzielone wsparcie w 2023 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	286/+11	515
Bezdomność	30/+7	30
Potrzeba ochrony macierzyństwa	34/+4	176
Bezrobocie	148/-4	335
Niepełnosprawność	197/+21	283
Długotrwała lub ciężka choroba	298/+44	460
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	78/+6	248
w tym: rodziny niepełne	59/-1	184
rodziny wielodzietne	12/+2	62
Przemoc w rodzinie	constans	2
Alkoholizm	40/+1	60
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	11/-1	11
Zdarzenie losowe	3/-4	6
Narkomania	2/+2	2

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS, stan na 31.12.2023.

(„+,-” informacja do poprzedniego roku: „+” liczba korzystających uległa zwiększeniu, „-” liczba korzystających uległa zmniejszeniu)

Pomoc materialna

System świadczeń pieniężnych obejmuje największą grupę odbiorców pomocy społecznej, rodzin korzystających z pomocy we wszystkich formach. Przyznawanie świadczeń na bieżące potrzeby rodziny jest rozumiane, jako wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej mającej na celu usamodzielnienie klienta. Świadczenia finansowe udzielane są w szczególności w formie zasiłków, stałych, okresowych, na realizację których środki finansowe przekazywane są z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy w formie dotacji oraz zasiłków celowych, realizowanych ze środków pochodzących z dochodów własnych gminy.

Zasiłki stałe, okresowe, celowe, specjalne

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. **776,00 zł**;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie były niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 600,00 zł;
- kwota zasiłku nie może być wyższa niż **719,00 zł** miesięcznie i niższa niż **30,00 zł** miesięcznie.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, to zadanie własne gminy, finansowane ze środków budżetu państwa. W roku 2023 kwota wypłaty na zasiłek stały wyniosła **712 804,00 zł** dla 146 rodzin. W stosunku do roku 2022 liczba rodzin, którym wypłacono zasiłek, nie uległa zmianie, była natomiast mniejsza o **41 973,00 zł**.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej - **776,00 zł**;
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny - **600,00 zł**.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryteriami nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy. W roku 2023 kwota na wypłatę zasiłków okresowych wynosiła **401 259,00 zł** dla 382 rodzin. Dla porównania w 2022 roku kwota wypłaconych dodatków była większa o **49 760,00 zł** dla 385.

Zasiłek celowy w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Wydatki na zasiłki celowe wyniosły **498 952,00 zł** - o **46 484,00 zł** mniej niż w roku 2022.

Zasiłek celowy specjalny może być przyznany, w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny (**701,00 zł** lub **528,00 zł**). Wydatki na zasiłki celowe specjalne wyniosły **16 676,00 zł** - o **10 076,00 zł** niż w roku 2022.

Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”

Rada Ministrów uchwałą nr 140 z dnia 15 października 2018 roku uchwaliła Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Zapewnia on wsparcie finansowe w organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach, tzw. jadalni, jak również

przewiduje wsparcie finansowe dla gmin, w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Program składa się z 3 modułów. 1 Moduł dla dzieci i młodzieży, 2 Moduł dla osób dorosłych, 3 Moduł organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach. Za realizację modułu 1 i 2 odpowiada Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Za realizację modułu 3 odpowiada Minister Edukacji Narodowej. Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem wyniosła 535 osoby. Koszt programu wyniósł **691 288,00 zł**, w tym środki własne gminy wyniosły **134 198,00 zł**.

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (j.t. Dz. U. z 2023 roku, poz. 1335). Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy. Stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym część opłat związanych z utrzymaniem lokalu. W wypadku stwierdzenia, że osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, nie opłaca na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny, wypłatę dodatku mieszkaniowego wstrzymuje się, w drodze decyzji administracyjnej, do czasu uregulowania zaległości. Jeżeli uregulowanie zaległości nie nastąpi w ciągu 3 miesięcy od dnia wydania decyzji, o której mowa w zdaniu pierwszym, decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wygasa. W wypadku uregulowania należności w terminie określonym w zdaniu drugim wypłaca się dodatek mieszkaniowy za okres, w którym wypłata była wstrzymana. W 2023 roku dodatek mieszkaniowy otrzymało 199 rodziny. Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Zadanie finansowane z budżetu gminy.

Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2023 roku

Wyszczególnienie rodzajów lokali	liczba dodatków	kwota dodatków (zł)
komunalne	820	259 102,84
spółdzielcze	201	70 712,79
wspólnoty mieszkaniowe	470	122 140,90
prywatne	38	13 786,52
inne	438	179 666,39
OGÓŁEM	1967	645 409,44

Źródło: Dane OPS w Pyrzycach.

Refundacja podatku VAT za gaz

20 grudnia 2022 roku Sejm przyjął ustawę o szczególnej ochronie odbiorców paliw gazowych w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku gazu, która wprowadziła możliwość refundacji podatku vat dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwie domowym, które wykorzystują jako główne źródło ogrzewania urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi (gaz ziemny/sieciowy).

Dodatek przysługiwał w gospodarstwie domowym:

- jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty **2 100,00 zł**,
- wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty **1 500,00 zł** na osobę.

W roku 2023 ośrodek przyjął 192 wnioski, pozytywnie rozpatrzył 183. Łączna kwota wypłacona refundacji podatku VAT wyniosła **26 893,31 zł**. Zadanie finansowanie z budżetu państwa.

VI.3.2. Rehabilitacja społeczna i zdrowotna osób niepełnosprawnych.

Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej działa bezpłatna wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego dla mieszkańców Gminy Pyrzyce. Sprzęt został pozyskany w ramach projektu unijnego „Pyrzyce dla potrzebujących” RPZP.07.06.00-32-K022/19 realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Sprzęt został zakupiony na kwotę **10 912,20 zł**. Na podstawie złożonych wniosków, w 2023 r. ze sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało 11 osób. Na asortyment wypożyczalni składają się: rotor rehabilitacyjny 4 szt., balkonik 3- funkcyjny 2 szt., balkonik trójkołowy 1 szt., podpórka rehabilitacyjna 4-kołowa 1 szt., wózek inwalidzki stalowy 2 szt.,-wózek inwalidzki albuminowy 1 szt., kule pachowe 2 szt., kule łokciowe 12 szt., laska inwalidzka 2 szt, laska inwalidzka trójnóg 1 szt., aparat do masażu 1 szt., mankiet do masażu uciskowego 1 szt., masa żer nóg 1 szt., masażer wibracyjny 1 szt., podpórka ułatwiająca chodzenie 1 szt., lampa na podczerwień 1 szt., wózek inwalidzki specjalistyczny 1 szt. W 2023 roku 8 osób skorzystało z wypożyczalni.

VI.3.3. Wsparcie osób starszych.

Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie, która z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności wymaga pomocy innych osób. Wydatki na usługi opiekuńcze obejmują koszty związane z funkcjonowaniem Działu Usług Opiekuńczych, m. in. koszty osobowe i pochodne, badania lekarskie, świadczenia pracownicze wynikające z przepisów bhp i funduszu świadczeń socjalnych, ekwiwalent za odzież roboczą, środki higieny, zakup materiałów biurowych. Koszt realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w kolejnym punkcie jest zadaniem obowiązkowym gminy.

Usługi opiekuńcze świadczone były przez 12 opiekunek zatrudnionych na czas nieokreślony, 2 opiekunki zatrudnione na czas zastępstwa, które okresowo wspomagane były przez 3 opiekunki zatrudnione w ramach umów zleceń i 2 na prace interwencyjne. Z usług opiekuńczych korzystało ogółem 102 osób, na rzecz, których świadczone były usługi, w ilości 16885 godzin. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem. W ogólnej liczbie 102 osób korzystających z usług opiekuńczych: 35 osób samotnych, 49 osoby zamieszkują samotnie ale posiadają rodziny, 18 osób zamieszkuje z rodziną.

Zgodnie z uchwałą Nr XLI/348/17 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 28 września 2017 roku, odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych ustalono na kwotę **20,50 zł**. Z tego tytułu w 2023 roku odpłatności za usługi opiekuńcze wyniosła **51 279,32 zł**.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wprowadziło Program „Opieka 75+” na rok 2023. Celem Programu była poprawa dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych, starszych, w wieku 75 lat i więcej. W 2023 roku z programu skorzystało 55 osób, liczba godzin przyznana w ramach programu 6200 z tego 2535 godzin refundowanych; kwota dotacji wyniosła **51 965,00 zł**. Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie, która z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności wymaga pomocy innych osób.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 Nr 189, poz. 1598 z ze zm.).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Opiekunki OPS świadczyły usługi w ilości 596 godzin usług na rzecz 6 osób w ich środowisku zamieszkania. Cenę 1 godziny usług ustalono na kwotę **29,00 zł** Zarządzeniem Nr 4/2018 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach z dnia 30 marca 2018 r. w sprawie ustalenia ceny 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jako podstawy do naliczania odpłatności na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku i uchwały nr XLI/348/17 RM w Pyrzycach z dnia 28.09.2017 roku. Z tego tytułu w 2023 roku wpłaty za usługi specjalistyczne wyniosły **1 130,07 zł** z tego **1 073,51 zł** odesłano do Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, a 5 % kwoty **56,56 zł** dochód Gminy Pyrzyce.

Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody Sądu na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej. W roku 2023 OPS dofinansował bądź pokrył koszty pobytu w domu pomocy społecznej osobom, które przebywały w:

- Dom Pomocy Społecznej w Czarnem dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz przewlekle psychicznie chorych - 3 osoby - kobiety,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie - 3 osoby - 1 kobieta, 2 mężczyzn,
- Dom Pomocy Społecznej w Przytoku dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie - 1 osoba - mężczyzna,
- Dom Pomocy Społecznej w Pyrzycach z siedzibą w Żabowie dla osób przewlekle somatycznie chorych - 8 osób - 3 kobiety, 5 mężczyzn oraz (1 rezygnacja z dn. 01.05.2023 r. mężczyzna),
- Dom Pomocy Społecznej w Żydowie dla osób przewlekle psychicznie chorych - 1 osoba - kobieta,
- Dom Pomocy Społecznej w Parsowie dla osób dorosłych przewlekle somatycznie chorych - 1 osoba - mężczyzna,
- Dom Pomocy Społecznej w Resku dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i osób przewlekle psychicznie chorych - 4 osoby - mężczyźni (w tym 1 zgon 24.10.2023 r. mężczyzna),
- Dom Pomocy Społecznej w Kamieniu Wielkim dla osób przewlekle psychicznie chorych - 1 osoba - kobieta,

- Dom Pomocy Społecznej w Myśliborzu dla osób przewlekle somatycznie chorych - 5 osoby - 1 kobieta, 4 mężczyzn oraz 1 zgon 10.09.2023 r., mężczyzna oraz 1 rezygnacja 01.11.2023 r. (mężczyzna),
- Dom Pomocy Społecznej w Szczecinie dla osób przewlekle psychicznie chorych - 1 osoba - kobieta,
- Dom Pomocy Społecznej w Moryniu dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie - 1 osoba - kobieta,
- Dom Pomocy Społecznej w Białogardzie dla osób przewlekle somatycznie chorych - 1 osoba - kobieta.

W 2023 r. w DPS umieszczonych zostało 6 osób (4 mężczyzn oraz 2 kobiety - 3 mężczyzn DPS Myślibórz, 1 mężczyzna - DPS Resko, 1 kobieta DPS Pyrzyce, 1 kobieta DPS Białogard), W 2023 r. 3 rodziny dopłacały do różnicy w kosztach utrzymania osoby w DPS, w tym 1 w 100%. Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w DPS są w kolejności: mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka, małżonek, zstępni przed wstępnymi, gmina, z której osoba została skierowana do DPS - przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Zadanie finansowane z budżetu gminy. Odpłatność gminy za osoby umieszczone w DPS w 2023 roku wynosiła **1 246 390,00 zł** i była wyższa o kwotę **268 304,00 zł** w stosunku do 2022 roku.

„Wspieraj Seniora”- Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów

Gmina Pyrzyce przystąpiła do programu rządowego „Korpus Wsparcia Seniorów” w roku 2023, w związku z uchwalonym przez Radę Miejską w Pyrzycach Programem Ochronnym „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 dla Gminy Pyrzyce. W ramach programu zrealizowano Moduł II programu. Gmina Pyrzyce otrzymała **34 205,00 zł** na dalszą realizację usługi dla mieszkańców naszej gminy. W roku 2023 realizowana była usługa opieki na odległość dla mieszkańców naszej Gminy w wieku 65 lat i więcej. Wsparciem w tej formie objęto łącznie 77 seniorów (w trakcie programu następowały zmiany użytkowników). Programem zostały objęte w szczególności osoby zamieszkujące samodzielnie, objęte pomocą w formie usług opiekuńczych oraz osoby zamieszkujące z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Skuteczność opasek bezpieczeństwa, bezpośrednia możliwość przekazywania informacji niezbędnych do określenia podstawowych funkcji życiowych oraz nieodpłatne użytkowanie przez seniorów wzbudza duże zainteresowanie programem, co potwierdza zasadność kontynuacji usług w tej formie.

„Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” - edycja 2023

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach w 2023 r. realizował Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 w ramach środków finansowych pochodzących z Funduszu Solidarnościowego. Program zapewnia dostępność do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Dzięki pozyskanym środkom finansowym w wysokości **43 000,00 zł**, 6 osób z niepełnosprawnością objętych zostało wsparciem Asystenta Osoby Niepełnosprawnej. Dla porównania w roku 2022 programem objętych było 8 osób.

Koperta życia

Od kwietnia 2019 r. z inicjatywy Pyrzyckiej Rady Seniorów Gmina Pyrzyce wprowadziła program Koperta Życia, skierowany do mieszkańców gminy, którzy ukończyli 65 rok życia. Program realizowany jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach. Do grudnia 2023 r. wydano 133 Koperty Życia - tyle samo, co w roku 2022.

Pyrzycka Karta Seniora 65+

Realizacja programu Burmistrz Pyrzyc „Aktywny Senior 65+”. W ramach programu uprawnieni seniorzy korzystają z promocji i ofert przygotowanych przez instytucje publiczne oraz firmy usługowo-handlowe specjalnie z myślą o nich. Poza Gminą Pyrzyce udostępniającą bezpłatnie pomieszczenia świetlic wiejskich na zorganizowanie uroczystości m.in. na przyjęcia urodzinowe, jubileuszowe, stypy, imieniny oraz śluby, do programu przystąpiło 19 partnerów oferujących swoje usługi. W roku 2023 przyjęto 114 wniosków o wydanie kart seniora. Dla porównania w roku 2022 przyjęto 35 wniosków. Łącznie od początku obowiązywania programu wydano 809 kart.

Zachodniopomorska Karta Seniora 60+

Ośrodek realizuje podpisane porozumienie partnerskie między Gminą Pyrzyce a Województwem Zachodniopomorskim na lata 2014-2020, w sprawie przyjmowania wniosków i wydawania mieszkańcom Gminy Pyrzyce, którzy ukończyli 60 rok życia, Zachodniopomorskiej Karty Seniora. Karta umożliwia seniorom korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu na terenie Województwa zachodniopomorskiego. Łączna liczba wydanych kart od początku obowiązywania programu wynosi 321.

„Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2023

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach w 2023 r. realizował Program „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2023 w ramach środków finansowych pochodzących z Funduszu Solidarnościowego. Program zapewnia dostępność do usług opiekuńcze, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych a jednocześnie odciążenie opiekunów osób niepełnosprawnych z ich codziennych obowiązków. Dzięki pozyskanym środkom finansowym w wysokości: **6 936,00 zł**. W 2023 r. z tej formy wsparcia skorzystał 1 opiekun.

VI.4. Pomoc instytucjonalna świadczona w ramach pomocy społecznej.

Ośrodki wsparcia szczegółowo opisane w rozdziale VI.1.3.

VI.4.1. Poradnictwo Rodzinne i terapia rodzin.

W Gminie Pyrzyce w roku 2023 osoby uzależnione i współuzależnione oraz rodziny mogły korzystać z poradnictwa i psychoedukacji stacjonarnej w Klubie Abstynenta Krokus. Ze wsparcia stacjonarnego udzielanego osobom uzależnionym oraz współuzależnionym w Klubie Abstynenta „Krokus” skorzystało 29 osób.

W ramach współpracy psychoterapeuty z pracownikami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pyrzycach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Społecznych w Pyrzycach, Komendy Powiatowej Policji w Pyrzycach, Szkół Podstawowych z Gminy Pyrzyce, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Eskulap w Pyrzycach,

Pyrzyckiego Stowarzyszenia Klub Abstynenta Krokus, Sadu Rejonowego w Stargardzie, Straży Miejskiej w Pyrzycach i lekarzami pierwszego kontaktu, osoby i rodziny wymagające wsparcia skorzystały z poradnictwa i psychoedukacji oraz kierowane były do innych instytucji w zależności od indywidualnych potrzeb. Z konsultacji terapeutycznej w trybie stacjonarnym skorzystało 200 osób w tym 4 osoby brały udział w regularnych sesjach terapeutycznych. Udzielono 190 teleporad.

Gminny Punkt Wsparcia

Od 06 grudnia 2023 r. w Urzędzie Miejskim w Pyrzycach w ramach kampanii „Białej Wstążki” odbywającej się w ramach 16 Światowych Dni Przeciwno Przemocy został uruchomiony Gminny Punkt Wsparcia w którym udzielane jest bezpłatne wsparcie mieszkańcom gminy Pyrzyce, znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Wsparcie obejmuje specjalistyczną pomoc psychoterapeuty psychodynamicznego, systemowego, pedagoga, specjalisty pracy socjalnej, pełnomocnika ds. uzależnień i zdrowia, przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Świadczone są również konsultacje telefoniczne udzielane przez psychoterapeutę. Zadaniem jest realizowanie w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Uzależnieniom Behawioralnym dla Gminy Pyrzyce na lata 2022-2026.

Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej

W 2015 roku zawarte zostało Porozumienie ze Starostwem Powiatowym w Pyrzycach, w celu prowadzenia w Gminie Pyrzyce Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej. Poradnictwo prowadziło Stowarzyszenie „Zaborskie Towarzystwo Naukowe”. Uprawnieni z nieodpłatnej pomocy prawnej mogli uzyskać porady z zakresu: prawa rodzinnego, prawa pracy, przygotowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej, prawa cywilnego, prawa ubezpieczeń społecznych i prawa opieki gospodarczej, prawa administracyjnego, prawa podatkowego, prawa karnego, spraw administracyjnych.

Pracownicy socjalni

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji życiowych rodzin w szczególności narażonych lub dotkniętych problemami opiekuńczo-wychowawczymi, uzależnieniami, przemocą w rodzinie, bezdomnością. Z pracy socjalnej skorzystało 418 rodzin.

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie

W ramach interwencji kryzysowej podejmowane były działania na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie osoby stosujące przemoc realizowały w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie program korekcyjno - edukacyjny.

VII. Bezpieczeństwo publiczne.

VII.1. Zadania z zakresu bezpieczeństwa realizowane przez Burmistrza Pырzyc.

Stan jednostek Ochotniczych Straży Pożarniczych w roku 2023 nie uległ zmianie w stosunku do roku 2022 i liczy 9 jednostek działających w miejscowościach Brzesko, Mielęcín, Nowielin, Obromino, Pstrowice, Pырzycy, Ryszewko, Żabów i Stróżewo. Nie uległ również zmianie stan jednostek OSP włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, do którego należą jednostki: Pырzycy, Brzesko i Żabów. Dodatkowo jednostki z Brzeska i Żabowa są podłączone do tzw. Selektywnego systemu wywoływania i alarmowania jednostek pozycjonowania, którego centrum znajduje się w Komendzie Powiatowej Straży Pożarnej w Pырzycach.

Struktura osobowa OSP z terenu Gminy Pырzycy wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Struktura osobowa	ilość
1	Mężczyźni w wieku 18-65 lat	166
2	Mężczyźni w wieku ponad 65 lat	10
3	Mężczyźni łącznie (suma Lp 1+2)	176
4	Kobiety w wieku 18-65 lat	18
5	Członkowie zwyczajni łącznie (suma Lp 3+4)	194
6	Mężczyźni mogący brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych	146
7	Kobiety mogące brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych	7
8	Członkowie mogący brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych	153
9	Członkowie wspierający - mężczyźni	2
10	Członkowie honorowi - mężczyźni	18
11	Członkowie OSP ogółem (suma Lp 5+9+10)	214

Źródło: Dane z systemu statystycznego „Ochotnik OSP” Związku OSP RP.

Działania podejmowane przez OSP w 2023 r.

Rodzaj działań/ilość	Ilość działań ogółem			Ilość użytych Strażaków OSP			Ilość użytych pojazdów OSP		
	2022	2023	Spadek/ wzrost	2022	2023	Spadek/ wzrost	2021	2023	Spadek/ wzrost
W latach									
Działania prowadzone przez KP PSP	122	114	-8	588	457	-131	135	112	-23
Działania prowadzone przez Gminę Pырzycy	11	15	4	193	162	-31	52	45	-7
OGÓŁEM	133	129	-4	781	619	-162	187	157	-30

Źródło: opracowano na podstawie danych przekazanych przez KP PSP w Pырzycach i UM Pырzycy.

W 2023 roku liczba działań ogółem prowadzonych przez KP PSP z użyciem strażaków OSP zmalała o 3% w stosunku do roku 2022, natomiast ilość działań prowadzonych przez Gminę Pырzycy z użyciem strażaków OSP wzrosła 26,67%. Duża liczba podejmowanych działań potwierdza zasadność funkcjonowania OSP jako wsparcia dla KP PSP, co przedkłada się na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców gminy Pырzycy.

Statystyka zdarzeń wg wielkości i rodzaju na terenie Gminy Pyrzyce w latach 2022-2023

L.p.	Zdarzenie	2022 rok	2023 rok	Wzrost/spadek
1.	Pożary	109	65	40,36% (-)
2.	Zagrożenia	216	117	45,83% (-)
3.	Alarmy fałszywe	18	13	27,77% (-)
Ogółem		343	195	43,14% (-)

Źródło: Opracowanie własne wg danych przekazanych przez KP PSP w Pyrzycach.

W roku 2023 odnotowano ogółem spadek zdarzeń o 43,14% w stosunku do roku 2022.

Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze

W Gminie Pyrzyce w 2023 roku działały dwie Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze funkcjonujące przy OSP Żabów oraz OSP Obromino. Obie Drużyny łącznie liczyły 31 członków. Działalność Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych obejmowała m.in.:

- Udział w 45 zbiórkach szkoleniowo-integracyjnych, podczas których MDP zapoznawały się ze sztuką pożarnictwa, a także rozwijało swoje umiejętności.
- Pomoc OSP przy wykonywaniu bieżących porządków i czynności koniecznych do utrzymania gotowości bojowej.
- Udział w pokazach strażackich.
- Udział w zawodach sportowo-pożarniczych, które odbyły się w dniu 25 czerwca 2023 roku, z wynikami: I miejsce MDP OSP Żabów (dziewczyny), II miejsce MDP Obromino (chłopcy), III miejsce MDP Żabów (chłopcy).

Pozyskane środki na doposażenie jednostek OSP Gminy Pyrzyce

Każda z jednostek sukcesywnie doposażona jest w specjalistyczny sprzęt oraz ubrania, umożliwiające sprawne i bezpieczne ich działanie. W każdym roku budżetowym na doposażenie OSP pozyskiwane są środki finansowe pochodzące z zewnętrznych źródeł finansowania, jak również z budżetu Gminy Pyrzyce. W 2023 roku jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych pozyskały następujące wsparcie finansowe:

OSP Żabów

- „Podnoszenie gotowości bojowej Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Gminy Pyrzyce poprzez udział w zawodach pożarniczych” - dotacja ze środków Gminy Pyrzyce wysokości **3 000,00 zł**.
- „Zapewnienie gotowości bojowej jednostek ochotniczych straży pożarnych włączonych do krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego” - dotacja na zakup ubrania ochronnego specjalnego, akumulatora do elektronarzędzi w kwocie **7 050,00 zł**, w tym środki z MSWiA **5 875,00 zł** oraz środki Gminy Pyrzyce **1 175,00 zł**.
- Zakup ubrań koszarowych, koszul, bluz, rękawic ochronnych dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej - całkowity koszt **4 200,00 zł**, w tym dotacja z MSWiA **4 182,00 zł** oraz z budżetu Gminy Pyrzyce **18,00 zł**.
- „Animator życia społecznego na obszarach wiejskich - OSP Granty Strażackie 2023” - w ramach konkursu grantowego zakupiono i zamontowano napęd elektryczny do bramy garażowej w Remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Żabowie. Całkowity koszt zadania **6 480,00 zł** - środki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego.

OSP Brzesko

- „Konserwacja pojazdów i sprzętu znajdującego się na wyposażeniu OSP Brzesko” - całkowity koszt realizacji zadania **14 640,00 zł**, w tym dotacja z budżetu Gminy Pyrzyce **13 300,00 zł**, wkład OSP **1 340,00 zł**.
- „Zapewnienie gotowości bojowej jednostek ochotniczych straży pożarnych włączonych do krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego” - dotacja na zakup ubrań specjalnych bojowych i butów strażackich specjalnych skórzanych. Całkowity koszt doposażenia **7 050,00 zł**, w tym dotacja z MSWiA **5 875,00 zł** oraz dotacja z budżetu Gminy Pyrzyce **1 175,00 zł**.
- Dotacja ze środków Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników ul. Stanisława Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa na zakup detektora prądu przemiennego, latarki akumulatorowej z ładowarką, ściągacza linowego wraz z liną o długości min. 20 m oraz pasy transportowe, tłumicy, wielofunkcyjnego narzędzia ratowniczego (łom wielofunkcyjny). Całkowity koszt doposażenia **5 774,00 zł**, w tym dotacja FSUR w Warszawie **4 600,00 zł** oraz z budżetu Gminy Pyrzyce **1 174,00 zł**.

OSP Pyrzyce

- „Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych - MAŁY STRAŻAK – 2023”, w ramach zadania zakupiono Agregat Prądotwórczy ESE 2006 CBS-GT ES/A. Całkowity koszt zadania **28 300,00 zł**, w tym dotacja WFOŚiGW w Szczecinie **25 000,00 zł** oraz z budżetu Gminy Pyrzyce **3 300,00 zł**.

OSP Obromino

- Dotacja w kwocie **1 781,00 zł** z MSWiA na zakup hełmu, czapek, mundurów dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej.
- Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z napędem 4x4, marki IVECO EURO CARGO FF150EW o pojemność zbiornika 4070 dm³ za kwotę **1 033 200,00 zł**. Pojazd został zakupiony ze środków pozyskanych z Wojewódzkiego Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w wysokości **475 000,00 zł**, ze środków Ministerstwa Sprawiedliwości i Administracji w wysokości **68 200,00 zł**, środków Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w wysokości **156 800,00 zł** oraz środków pozyskanych przez OSP w Obrominie od darczyńców w wysokości **17 400,00 zł** oraz środków Gminy Pyrzyce w wysokości **315 800,00 zł**.

Ponadto Gmina Pyrzyce na realizację zadania pn „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo - gaśniczych - cel wspieranie działań ochronnych i zabezpieczających oraz prowadzenie działań profilaktycznych w środowisku lokalnym poprzez wykorzystywanie pomieszczeń remizy, garaży,” przekazała dotacje dla:

- OSP Żabów w wysokości **1 057,00 zł**,
- OSP Brzesko w wysokości **764,00 zł**,
- OSP Mielęcín w wysokości **1 131,00 zł**,
- OSP Nowielin w wysokości **1 757,00 zł**,
- OSP Obromino w wysokości **344,00 zł**,
- OSP Pstrowice w wysokości **241,00 zł**.

Zarządzanie kryzysowe

System bezpieczeństwa publicznego w Gminie Pyrzyce tworzą organy, instytucje, straże i służby państwowe: Komenda Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pyrzycach, Komenda Powiatowa Policji w Pyrzycach, Prokuratura Rejonowa w Pyrzycach) i samorządowe: Straż Miejska, Zarządzenie Kryzysowe, Ochotnicze Straże Pożarne, współdziałające i współpracujące ze sobą oraz formacje obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego. W gminie Pyrzyce od 2015 roku funkcjonuje Zespół Zarządzania Kryzysowego powołany na podstawie Zarządzenia Nr 295/2015 roku Burmistrza Pyrzyc z dnia 24 sierpnia 2015 roku w sprawie utworzenia struktur formacji obrony cywilnej na terenie Gminy Pyrzyce z póź.zm.

Struktura formacji wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

L.p.	Nazwa formacji	Stan Osobowy FOC	Uzgodniony z WKU	Nadany przydz. org. mob.	Powołano na bazie	
					OSP	Prac. UM
1.	Gminna FOC wykrywania i alarmowania , w tym 20 pkt. alarmowania	10	Tak	Tak		x
2.	Gminna FOC Formacja Ratownictwa Ogólnego	18	Tak	Nie	x	

Źródło: Opracowanie własne OCiZK.

Wyposażenie formacji wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

L.p.	Wyposażenie	Ilość (w szt.)
1.	Sygnalizator Promieniowania RS-70M	18
2.	Rentgenomert Sygnalizacyjny DPS 68 M 1	1
3.	Rentgenomert Sygnalizacyjny Kos-1	2
4.	Rentgenoradiometr	2
5.	Umundurowanie Obrony Cywilnej (kamizelka, spodnie, czapka letnia)	15
6.	Płaszcz odblaskowy Obrony Cywilnej	1

Źródło: Opracowanie własne OCiZK.

Powyżej przedstawione wyposażenie formacji jest sprawne i nadające się do użycia oraz poddawane jest okresowym przeglądom zgodnie z art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. prawo o miarach przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego ZUW w Szczecinie. Ostatni przegląd miał miejsce w kwietniu 2019 roku i nie wykazał nieprawidłowości.

**Charakterystyka istniejących zasobów budownictwa ochronnego w Gminie Pyrzyce
wg stanu na dzień 31.12.2023 r.**

L.p.	Wyszczególnienie	Schrony		Ukrycia		Razem	
		Dla ludności					
		Ilość	Pojemność	Ilość	Pojemność	Ilość	Pojemność
1	2	2	3	4	5	6	7
A	Dane ogólne						
a	stan istniejący - ogółem	6	1116	42	8889	48	10005
b	wymagające remontu - w pełni przygotowane	5	930	42	8889	47	9819
B	Rodzaj konstrukcji						
a	mieszana /żelbetowo-murowana/	6	1116			6	1116
C	Lokalizacja						
a	podpiwniczenia obiektów	6	1116			6	1116
D	Użytkowanie /wykorzystanie/						
a	użytkowane przez właściciela	5	616	40	8389	45	9005
b	niewykorzystywane	1	500	2	500	3	1000
E	Forma własności						
a	państwowa	2	700			2	700
b	komunalna			20	4000	20	4000
c	prywatna			20	4200	20	4200
d	spółdzielcza	4	416	2	689	6	1105

Źródło: Opracowanie własne OCIZK.

**Wykaz budowli ochronnych i numery działek budowlanych, na których są zlokalizowane
wg stanu na dzień 31.12.2023 r.**

L.p.	Nr budowli	Typ	Adres	Właściciel Zarządca	Rodzaj budynku	Nr działek budowlanych
1.	451	schron	ul. Poniatowskiego16 74-200 Pyrzyce	Pyrzycka Spółdz. Miesz.	Blok mieszkalny	22 i 134
2.	452	schron	ul. Dworcowa 17 74-200 Pyrzyce	Pyrzycka Spółdz. Miesz.	Blok mieszkalny	22/10
3.	453	schron	ul. Rejtana 7 74-200 Pyrzyce	Pyrzycka Spółdz. Miesz.	Blok mieszkalny	20/28 i 22/9
4.	454	schron	ul. 1 Maja 18 74-200 Pyrzyce	Pyrzycka Spółdz. Miesz.	Blok mieszkalny	95/12
5.	455	schron	ul. Poznańska 2 74-200 Pyrzyce	Szkoła Podst. Urząd Miejski	Budynek szkoły	10/2
6	456	schron	Pl. Wolności 1 74-200 Pyrzyce	PDK Urząd Miejski	Budynek Domu Kultury	256/2

Źródło: Opracowanie własne OCIZK.

Na terenach wiejskich do doraźnego przygotowania dla ludności, mogą być wykorzystywane pomieszczenia piwniczne znajdujące się poniższych budynkach:

Miejsca ukrycia wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

L.p.	Typ	Adres	Właściciel/ Zarządca	Rodzaj budynku
1.	Miejsce ukrycia	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Okunicy	Szkoła Podst. Urząd Miejski	Budynek szkoły
2.	Miejsce ukrycia	Szkoła Podstawowa w Mielęcinie	Szkoła Podst. Urząd Miejski	Budynek szkoły
3.	Miejsce ukrycia	Szkoła Podstawowa w Brzesku	Szkoła Podst. Urząd Miejski	Budynek szkoły
4.	Miejsce ukrycia	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żabowie	Szkoła Podst. Urząd Miejski	Budynek szkoły

Źródło: Opracowanie własne OCIZK.

Pomimo, że nie wykonuje się ich modernizacji i remontów, to nie dopuszcza się do pogorszenia stanu technicznego czy dewastacji tych budynków.

VII.2. Straż Miejska.

Zadania i kompetencje Straży Miejskiej zostały uregulowane w ustawie o strażach gminnych. Zakres działania Straży obejmuje m.in.:

- utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa ludzi,
- ochronę spokoju i porządku w miejscach publicznych,
- ochronę obiektów komunalnych i urzędzeń użyteczności publicznej,
- kontrolę ruchu drogowego,
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli,
- pomoc w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowaniu i uczestniczeniu w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw, wykroczeń oraz zjawisk kryminogennych i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

Statystyka wykroczeń wg stanu na dzień 31.12.2023 roku.

L.p.	Zdarzenia	Ilość		
		2022	2023	Wzrost/ spadek
1.	Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	306	321	+ 4,90 %
2.	Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	102	121	+18,63 %
3.	Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	69	74	+7,25 %
4.	Wykroczenia przeciwko obyczajowości	153	180	+17,65 %

5.	Wykroczenia przeciwko urządzeniom pożytku publicznego	136	122	- 10,29 %
6.	Wykroczenia z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	201	109	- 45,77 %
7.	Wykroczenia z ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	109	100	-8,26 %
8.	Wykroczenia z ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach	293	652	+ 122,52%
9.	Wykroczenia z ustawy o ochronie zwierząt	34	22	- 35,29 %
10.	Wykroczenia z ustawy o odpadach	182	202	+10,99 %
11.	Wykroczenia z ustawy o miarach	23	15	- 34,78 %
12.	Wykroczenia z ustawy prawo o ruchu drogowym	124	151	+ 21,77%
13.	Wykroczenia z ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt	27	21	- 22,22 %
14.	Wykroczenia z kodeksu wyborczego	-	46	-
	Razem	1759	2136	+21,43 %

Źródło: Opracowanie własne SM.

Z analizy wykroczeń poszczególnych zdarzeń wynika, że w roku 2023 w porównaniu do roku 2022 największy wzrost, o 359 wykroczeń wystąpił, z ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, natomiast największy spadek, o 92 w wykroczenia, z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W roku 2023 nastąpił wzrost liczby wykroczeń o 21,43 % w stosunku do 2022 roku.

Za wyżej wymienione wykroczenia w roku 2023 sprawców ukarano 68 mandatami karnymi i udzielono 1459 pouczeń oraz skierowano 18 wniosków do Sądu. Natomiast w roku 2022 sprawców ukarano 64 mandatami, udzielono 1347 pouczeń oraz skierowano 13 wniosków do Sądu. Jak wynika z powyższych danych o 6,25 % wzrosła ilość wystawionych mandatów w stosunku do roku 2022, liczba pouczeń zmalała o 8,31 %, natomiast liczba wniosków do Sądu wzrosła o 27,78 %.

Statystyka przyjętych zgłoszeń w latach 2022-2023

L.p.	Zdarzenie	Ilość		
		2022	2023	Wzrost/ spadek
1	Z zakresu zagrożeń pożarowych	29	15	- 48,27 %
2	Z zakresu awarii technicznych	170	209	+22,94 %
	Z zakresu zagrożenia życia i zdrowia	-	1	-

Źródło: Opracowanie własne SM.

Z analizy danych zawartych w tabeli zgłoszeń wynika, że w roku 2023 przyjęto o 13,06 % zgłoszeń więcej niż w roku 2022. Największy wzrost wystąpił w zakresie zgłoszeń dotyczących zagrożeń z zakresu awarii technicznych.

Statystyka monitoringu w latach 2022-2023

Lp.	Zdarzenie	Ilość		
		2022	2023	Wzrost/ spadek
1.	Dziki wysypiska śmieci	4	22	+450%
2.	Poruszanie się pojazdami mechanicznymi po ścieżce rowerowej	0	4	-
3.	Zanieczyszczanie ścieżki rowerowej przez użytkowników	2	3	+ 50%
4.	Zaśmiecanie miejsc publicznych	26	29	+11,54%
6.	Dewastacja i niszczenie mienia	7	13	+85,71%
7.	Spożywanie alkoholu w miejscu publicznym	26	36	+38,46%
Razem		65	107	+64,61%

Źródło: Opracowanie własne SM.

Statystyka kontroli przeprowadzonych w latach 2022-2023

Lp.	Zdarzenie	Ilość		
		2022	2023	Wzrost/ spadek
1.	W zakresie zgodności deklaracji śmieciowych z liczbą osób faktycznie zamieszkałych	337	363	+7,71 %
2.	Dewastacja mienia komunalnego	2	4	100 %
3.	Postępowania w sprawie zameldowania/wymeldowania	31	22	- 29,03 %
4.	Kontrole osób bezdomnych	92	112	+ 21,74 %
5.	Wspólne patrole z policjantami z KPP w Pyrzycach	124	140	+ 12,90 %
Razem		586	641	+ 9,38 %

Źródło: Opracowanie własne SM.

W zakresie bezpieczeństwa w miejscach zamieszkania wykonano poniższe działania:

- kontrolowanie przystanków autobusowych pod kątem spożywania alkoholu, palenia tytoniu, zaśmiecania i dewastacji,
- monitorowanie przy pomocy kamer mobilnych: ścieżki rowerowe, parki, lasy oraz nielegalne wysypiska odpadów,
- monitorowanie miejsc zabaw dzieci i młodzieży tj. boisk sportowych, placów zabaw w zakresie oceny stanu technicznego urządzeń służących do zabawy i rekreacji,
- kontrolowanie klatek schodowych w budynkach mieszkalnych pod kątem zakłócania spokoju, zaśmiecania i dewastacji przez gromadzącą się w tych miejscach młodzież m.in. przy ul. Ks. Bogusława X, ul. Kościuszki, ul. Słonecznej, ul. Dworcowej, ul. Pod Lipami, ul. Mickiewicza, ul. Młodych Techników oraz osiedla na terenach wiejskich takich jak Żabów, Krzemlin, Nowielin,
- kontrolowanie miejsc gromadzenia się młodzieży tj. „basen” i „strzelnica” przy ul. Basenowej, „rampa” kolejowa przy ul. Dworcowej, „Staw Żółtej Rybki”, i zabudowania przy ul. Niepodległości pod kątem spożywania alkoholu i zażywania narkotyków,
- w ramach profilaktyki "Odpowiedzialny sprzedawca", Strażnicy przypomnieli sprzedawcom w sklepach o prawnych zasadach sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz o ich prawach i obowiązkach.

W 2023 roku Straż Miejska zrealizowała 140 służb mieszanych w godzinach od 6:00 do 22:00. Wspólne patrole Policji i Straży Miejskiej przyniosły efekty w postaci wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i utrzymania porządku publicznego.

Wspólnie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pyrzycach przeprowadzono ogólnopolski spis osób bezdomnych przebywających na terenie miasta i Gminy Pyrzyce. Systematycznie kontrolowano bezdomnych. Do miejsc ich przebywania dowożone były ciepłe posiłki oraz ubrania. Straż Miejska wraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pyrzycach po raz kolejny zorganizowała akcję zbierania odzieży i innych materiałów mogących pomóc osobom bezdomnym przetrwać zimą. Zbiórka cieszyła się ogromnym zainteresowaniem mieszkańców nie tylko naszej gminy. Zebraną odzież, koce, kołdry i tym podobne rzeczy sukcesywnie przekazywano bezdomnym. Akcja została wpisana w zimowy grafik działalności Straży Miejskiej.

Straż Miejska w Pyrzycach prowadziła działania profilaktyczne zmierzające do poprawy bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży, przeprowadziła szereg pogadanek w przedszkolach i szkołach nt. „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, „Odpowiedzialność karna nieletnich”, „Cyberprzemoc i inne zagrożenia związane z internetem”, „Młodzież zapobiega pożarom”. Straż Miejska uczestniczyła również w imprezach organizowanych na terenie naszej gminy m.in.: Pyrzycka Szybka Dycha, Pyrzyckie Grand Prix o Puchar Burmistrz Pyrzyc, Dożynki Gminne w Brzesku, podczas których poprzez gry i zabawy promowała bezpieczeństwo oraz przestrzeganie zasad ruchu drogowego wśród najmłodszych mieszkańców.

W 2023 r. w ramach prowadzonej od lat akcji pomocy zwierzętom, Straż Miejska przekazuje pokarm ze zbiórek do schronisk oraz dla osób prywatnych zajmujących się bezdomnymi zwierzętami.

VIII. Kultura.

VIII.1. Gminne instytucje kultury, w tym inwestycje realizowane w obszarze kultury i wydarzenia kulturalne i rozrywkowe w gminie w roku obejmującym raport.

Pyrzycki Dom Kultury

Instytucja została powołana do działalności Uchwałą nr XL/321/98 Rady Miejskiej w Pyrzycach dnia 20.01.1998 r. w sprawie utworzenia Pyrzyckiego Domu Kultury. W 2008 roku Uchwałą Nr XXIV/199/08 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 27.03.2008 roku nadany został jej Statut. Instytucja działa m.in. w oparciu o ustawę o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Podstawowym celem statutowym PDK jest upowszechnianie kultury wśród mieszkańców Gminy Pyrzyce, w szczególności prowadzenie wielokierunkowej polityki kulturalnej oraz upowszechnianie i promocja kultury ludowej w kraju i zagranicą.

Zatrudnienie w 2023 roku

Stan na dzień 01 stycznia 2023 r.		Stan na dzień 31 grudnia 2023 r.	
Instruktorzy	Pozostała kadra (administracja, księgowość, pracownicy gospodarczy)	Instruktorzy	Pozostała kadra (administracja, księgowość, pracownicy gospodarczy)
1	12	1	12

Źródło: Opracowanie PDK w Pyrzycach.

Instytucja zatrudnia również instruktorów w ramach umów cywilno-prawnych. W roku 2023 zawarto 8 umów.

Koszty utrzymania

Dotacja z budżetu gminy Pyrzyce w 2023 roku wyniosła **986 370,00 zł**.

Wypracowane przychody

Pyrzycki Dom Kultury wypracował przychody na łączną kwotę **822 735,28 zł**, na które składają się:

Wpływy z występów i z tytułu nauki gry na instrumentach, usługi kulturalne	75 260,00 zł
Przychody z wynajmu pomieszczeń, dzierżawy terenu	261 677,01 zł
Przychody z działalności kina	104 260,01 zł
Środki otrzymane na realizację projektów	354 648,43 zł
Przychody ze sprzedaży usług reklamowych, promocja	3 414,60 zł
Pozostałe przychody	23 475,23 zł

Źródło: Opracowanie PDK.

Inwestycje realizowane w obszarze kultury - Pyrzycki Dom Kultury

- „PDK Przyszłościowy Dom Kultury” z Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Konwersja Cyfrowa Domów Kultury. Zakupy sprzętu cyfrowego, programów komputerowych oraz szkolenia dla pracowników. Zakupy: wyposażenie na potrzeby działalności kulturalnej, podstawowy sprzęt komputerowy i akcesoria (serwer), sprzęt do przeprowadzania transmisji on-line (okablowanie, najazdy, stagebox), elementy wyposażenia cyfrowego (kamera z oprzyrządowaniem, monitor poglądowy), oprogramowanie wraz z licencjami. Szkolenia dla pracowników: szkolenie do programu graficznego i do obróbki zdjęć, do obsługi programu do montażu filmów i do programu edycji audio, szkolenie z kompetencji cyfrowych i działalności instytucji w social mediach.
 - projekt zrealizowany i rozliczony,
 - całkowity koszt realizacji projektu **142 960,00 zł**,
 - kwota dofinansowania **142 960,00 zł**.
- „PDK otwarci na dostęp” z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu „Kultura bez barier”. Warsztaty dla osób ze szczególnymi potrzebami (sensoryczno-plastyczne, filmowe, teatralne), eksperckie warsztaty podnoszące kompetencje dla pracowników PDK, dostosowanie i wyposażenie przestrzeni PDK, dostosowanie strony www. Zrealizowano także zakup podestów do strefy dostępności umożliwiających odbiór wydarzeń plenerowych dla m.in. osób nieneurotypowych, czy z niepełnosprawnością ruchową.
 - projekt zrealizowany i rozliczony,
 - całkowity koszt realizacji projektu **103 443,00 zł**,
 - kwota dofinansowania **103 443,00 zł**.

Pozyskane w 2023 roku środki finansowe z zewnętrznych źródeł:

- „Raz, dwa, trzy...NIEPODLEGŁA, czyli 123 lata do wolności!” z Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm jutra. Widowisko teatralno-muzyczne poprzedzone

warsztatami wokalnymi i teatralnymi dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

- projekt zrealizowany i rozliczony
- całkowity koszt realizacji projektu **14 503,09 zł**,
- kwota dofinansowania **13 000,00 zł**, środki własne PDK - **1 503,09 zł**.
- „Przebudzenie nocy, czyli tradycje świętojańskie w Pyrzycach” z Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura Interwencje. Organizacja Nocy Świętojańskiej w Pyrzycach w dniu 24.06.2023 r.
- projekt zrealizowany i rozliczony,
- całkowity koszt realizacji projektu **11 666,01 zł**,
- kwota dofinansowania **8 699,60 zł**, środki własne PDK - **2 966,41 zł**.
- „Pyrzycka ferajna - tacy sami” z Fundacji BGK w ramach programu Fajna Ferajna. Różnorodne warsztaty dla dzieci (ceramiczne, krawieckie, nauka rysunku na tabletach graficznych, muzykoterapia), wyjazd do Morskiego Centrum Nauki i Planetarium w Szczecinie, Mikołajki, popołudnia z planszówkami dla rodzin, wizyta w Domu Pomocy Społecznej.
- projekt zrealizowany, w trakcie rozliczania,
- całkowity koszt realizacji projektu **30 000,36 zł**,
- kwota dofinansowania **25 000,00 zł**, środki własne PDK - **5 000,36 zł**.
- „Pyrzycki Klub Filmowy” z Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w ramach programu Upowszechnianie Kultury Filmowej; priorytet Inicjatywy filmowe. W ramach projektu odbyły projekcje filmów o wysokich walorach artystycznych, które stanowiły ważne świadectwo zjawisk kulturowych, politycznych, historycznych czy społecznych. Spotkania były również okazją do rozmowy, otwartej wymiany poglądów, dzielenia się wrażeniami.
- projekt zrealizowany,
- całkowity koszt realizacji projektu **10 874,55 zł netto**,
- wnioskowane dofinansowanie w wysokości **5 000,00 zł netto**, środki własne PDK - **5 874,55 zł**.
- Festiwal Pyrzyckiego Smaku podczas dożynek gminnych w dn. 26.08.2023 w Brzesku - konkurs kulinarny dla mieszkańców gminy Pyrzyce. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego na promocję Województwa podczas wydarzenia.
- projekt zrealizowany i rozliczony,
- kwota dofinansowania i całkowity koszt zadania **5 000,00 zł**.
- „EkoWizja Pyrzyce” w ramach Programu Społecznik 2022-2024. Konkurs plastyczny dla uczniów z gminy Pyrzyce na wykonanie eko-makiet Pyrzyce połączony z wystawą pokonkursową i projekcją filmu o tematyce ekologicznej. Projekt realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Coolturalni.
- projekt zrealizowany i rozliczony
- całkowity koszt realizacji projektu **6 015,11 zł**,
- kwota dofinansowania **5 000,00 zł**, środki Stowarzyszenia Coolturalni - **1 015,11 zł**.
- „Zielono tu! Kulturalna ławeczka pyrzyckiego społecznika” w ramach Programu Społecznik 2022-2024. Zagospodarowanie przestrzeni przed i wokół Pyrzyckiego Domu Kultury: nasadzenia, ławka. Projekt realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem „Coolturalni”.
- projekt zrealizowany i rozliczony
- całkowity koszt realizacji projektu **5 770,37 zł**,
- kwota dofinansowania **5 000,00 zł**, środki Stowarzyszenia Coolturalni - **770,37 zł**.

- „Planeta Dom” w ramach Programu Społecznik 2022-2024. Akcja sprzątanía świata przez przedszkolaków z pyrzyckich placówek oraz konkurs plastyczny obejmujący tematykę ochrony Ziemi, zakończony wystawią w galerii „Więcej dla oczu” w PDK. Projekt realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem „Coolturalni”.
 - projekt zrealizowany i rozliczony,
 - całkowity koszt realizacji projektu **6 279,26 zł**,
 - kwota dofinansowania **5 000,00 zł**, środki Stowarzyszenia „Coolturalni” - **1 279,26 zł**.
- „Uszyte na miarę ekologii w Pyrzyckiej Pracowni Jutra” w ramach Programu Społecznik 2022-2024. Warsztaty krawieckie dla mieszkańców gminy Pyrzyce, podczas których uczestnicy uszyli eko-torby oraz woreczki na owoce, warzywa i pieczywo. Na torbach odbijane były pieczętki z hasłami ekologicznymi. Projekt realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Coolturalni.
 - projekt zrealizowany i rozliczony,
 - całkowity koszt realizacji projektu **7 030,48 zł**,
 - kwota dofinansowania **4 894,90 zł**, środki własne Stowarzyszenia „Coolturalni” - **2 135, 58 zł**.
- „NATURALne atrakcje w kreatywne wakacje!” w ramach zadania MIKRODOTACJE, LOKALNE PRZEDSIĘWZIĘCIA FIO w WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM 2021-2023 RZĄDOWEGO PROGRAMU FUNDUSZU INICJATYW OBYWATELSKICH NOWEFIO na lata 2021-2030). Środki pozyskano jako grupa nieformalna z patronem Stowarzyszeniem „Coolturalni”. Tygodniowe wakacyjne zajęcia warsztatowe dla dzieci.
 - projekt zrealizowany i rozliczony,
 - całkowity koszt realizacji projektu **7 380,82 zł**,
 - kwota dofinansowania **5 000,00 zł**, środki własne Stowarzyszenia „Coolturalni” - **2 380,82 zł**.
- „Z Lotto dach nie tylko w snach” z Fundacji Lotto w ramach programu „Sportowo, kulturalnie, lokalnie”. Remont poszycia dachowego budynku Pyrzyckiego Domu Kultury.
 - termin realizacji projektu - 2024 r.,
 - całkowity koszt realizacji projektu **246 000,00 zł netto**,
 - kwota dofinansowania **196 800,00 zł netto**,
 - wkład finansowy **49 200,00 zł netto**.

Wydarzenia kulturalne i rozrywkowe w gminie w roku obejmującym raport organizowane współorganizowane przez PDK oraz Urząd Miejski w Pyrzycach

- Widowisko teatralno-muzyczne poprzedzone warsztatami wokalnymi i teatralnymi dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w ramach projektu „Raz, dwa, trzy... NIEPODLEGŁA, czyli 123 lata do wolności!” z Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm jutra.
- Organizacja Nocy Świętojańskiej w Pyrzycach w dniu 24.06.2023 r. w ramach projektu „Przebudzenie nocy, czyli tradycje świętojańskie w Pyrzycach” z Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura Interwencje.

Ponadto Pyrzycki Dom Kultury realizował:

- Warsztaty dla dzieci: ceramiczne, krawieckie, nauka rysunku na tabletach graficznych, muzykoterapia w ramach projektu „Pyrzycka Ferajna – tacy sami”, warsztaty krawieckie dla mieszkańców Gminy Pyrzyce w ramach projektu „Uszyte na miarę ekologii w Pyrzyckiej Pracowni Jutra”, warsztaty mydlarskie na dzień babci i dziadka w ramach projektu „PDK

otwarcia na dostęp, warsztaty edukacyjno-kreatywne dla osób 60+, warsztaty z Teatrem Lalek Pleciuga pt. „Teatr Cieni”.

- Wystawy: wystawa studium olejnego autorstwa Ludwiga Augusta Mosta „Młoda chłopka w stroju pyrzyckim”, wernisaż fotografii pt. PHOTO UNPLUGGED – MUZYKA W OBRAZACH autorstwa Ireneusza Jędrucha, wernisaż i wystawa obrazów Wandy Konikowskiej „Można”, wystawa prac konkursowych "KSZTAŁCENIE DUALNE W RZEMIOŚLE" organizowana przez Cech Rzemiosł Różnych w Pyrzycach, wystawa fotografii i sprzętu stomatologicznego z okazji „70-lecia Specjalistycznego Centrum Stomatologicznego allDentis Jabłońscy”, wystawa fotografii Jana Jaskuły pt. Moje podróże małe i duże, wystawa „Matematyka w obiektywie”.
- Happeningi: „Polowanie na Pisanki”, „Planeta Dom” - akcja sprzątnięcia świata przez przedszkolaków.
- Koncerty, Teatry i Kabarety: Niepodległościowy, teatr „Odjechana farsa”, koncert "Młode marzenia" - podsumowanie wiosennych warsztatów muzycznych organizowanych przez Stowarzyszenie Inicjatywa Ziemia Pyrzycka, teatr – komedia „Pół na pół”, koncert Retro Gitary pn. „Osiecka z Krajewskim”, koncerty w ramach Pyrzyckiego Długiego Weekendu, stand-up Wiolka Walaszczyk, koncert „Letnie impresje”, występ poetycko - muzyczny upamiętniający 84. rocznicę wybuchu II wojny światowej, koncert z okazji 15-lecia Zespołu Śpiewaczego Pyrzyczanka, NAJbliżej natury z Teatrem Lalek PLECIUGA, koncert zespołu Rey & Syl: Sylwester Ostrowski Music oraz Dorrey Lin Lyles zwińczający projekt EduMusic, Spektakl teatralny „Żona do adopcji”, koncert z okazji 20-lecia Kapeli Ludowej Agnieszki Urbańskiej.
- Pozostałe wydarzenia i projekty: współorganizacja pyrzyckiego finału WOŚP, popołudnia z planszówkami dla rodzin w ramach projektu „Pyrzycka Ferajna - tacy sami”, podsumowanie warsztatów teatralnych i filmowych „OtwArte kadry”, Arena Kobiet, kino na leżakach plenerowy wieczorny seans filmowy, Festiwal Pyrzyckiego Smaku, spotkanie z Andrzejem Sową dedykowane dla uczniów klas VIII SP oraz młodzieży ze szkół ponadpodstawowych, gala obchodów 70-lecia Szkolnego Związku Sportowego, Inauguracja Roku Kulturalnego, „Nic dwa razy...” - projekt inspirowany twórczością W. Szymborskiej, Pyrzycki Jarmark Wielkanocny, Dzień Dziecka, Dożynki Gminne, Mikołajowy seans dla dzieci, Pyrzycki Jarmark Bożonarodzeniowy.

PDK to również miejsce, w którym odbywają się zajęcia taneczne, muzyczne, plastyczne i rękodzielnicze skierowane do dzieci i dorosłych. Ważną częścią działalności instytucji jest kino. Kino to przede wszystkim cotygodniowe weekendowe spotkania dla młodszych i starszych kinomanów. W ciągu 2023 r. nie zabrakło premier filmowych, seansów zorganizowanych, czy spotkań Pyrzyckiego Klubu Filmowego. 5 września 2023 r. na uroczystym otwarciu 11. Konferencji Kin Studyjnych, zorganizowanej przez Stowarzyszenie Kin Studyjnych w Jastarni, Pyrzycki Dom Kultury otrzymał wyróżnienie od Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych - KIPA za działalność na rzecz promowania polskiego repertuaru filmowego w 2022 r.

Pozostałe działania realizowane w Pyrzyckim Domu Kultury w tradycyjnej formie obejmowały: konkursy i przeglądy w ramach Amatorskiego Ruchu Artystycznego na szczeblu powiatowym we współpracy z Zamkiem Książąt Pomorskich tj. Mały konkurs Recytatorski, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski.

Organizowane są również warsztaty w okresie ferii i wakacji. To zabawy taneczne, muzyczne, konkursy, zagadki, animacje, zajęcia plastyczne obejmujące różne formy pracy oraz wyjazdy.

Radio Pyrzyce 91,1 MHz

Kolejny raz, na częstotliwości 91,1 MHz na terenie Gminy Pyrzyce oraz w internecie można było posłuchać Radia Pyrzyce. Siedziba Radia Pyrzyce 91,1 MHz mieściła się w Pyrzyckim Domu Kultury. Audycje były nadawane okazjonalnie w okresie Świąt Bożonarodzeniowych, Świąt Wielkanocnych oraz w Nowy Rok. Tematy poruszane na antenie radia dotyczyły spraw ważnych dla lokalnej społeczności m.in: kultury, sportu, zadań realizowanych przez samorząd, lokalnej gospodarki, sukcesów mieszkańców oraz o ich pasjach. Partnerami radia byli: Gmina Pyrzyce, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Starostwo Powiatowe w Pyrzycach, Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., Pyrzycki Dom Kultury, Bank PKO BP, Feldt's Poland sp. z o.o., DALKE Małgorzata i Piotr Dalke, Backer OBR Sp. z o.o., EMBUS oraz pyrzyckie Bricomarché. Patronat medialny nad radiem objął Dwutygodnik Puls Powiatu i Telewizja Kablowa Aura.

Pyrzycka Biblioteka Publiczna

Pyrzycka Biblioteka Publiczna w Pyrzycach, działa na podstawie uchwały Nr XLVI/322/98 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 20.01.1998 roku w sprawie utworzenia Miejskiej Biblioteki Publicznej, działającej w oparciu o ustawę o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz ustawy o bibliotekach. Podstawowym celem statutowym jest rozwijanie i zaspakajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych mieszkańców Gminy Pyrzyce oraz uczestnictwo w upowszechnianiu kultury. W skład Biblioteki wchodzi Oddział dla Dorosłych i Dzieci w mieście Pyrzyce oraz Filie biblioteczne w: Okunicy (wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych), w Żabowie (wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych), Brzesku (wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych), Ryszewku (wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych), Krzemlinie (wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych) i Dział Tradycji - "Muzeum Ziemi Pyrzyckiej".

Na dzień 31 grudnia 2023 roku zatrudnionych było 10 osób na umowę o pracę. Zatrudnienie wzrosło o jedną osobę w stosunku do roku 2022.

Koszty utrzymania stan na 31.12.2023 roku

W roku 2023 Przychód PBP wyniósł **651 151,43** zł, który pochodził z:

- Budżetu Gminy Pyrzyce w formie dotacji w kwocie **624 392,00** zł w tym dotacja ze Starostwa Powiatowego w Pyrzycach w kwocie **38 282,00** zł.
- Dotacja z MKiDN w formie dotacji w kwocie **17 692,00** zł.
- Przychody własne w kwocie **1 730,50** zł.

Statystyka odwiedzin i udzielonych informacji wg stanu na 31 grudnia 2023 roku

Lp.	Nazwa Oddziału	Odwiedziny	Udzielone informacje
1.	Oddział dla Dorosłych i Oddział dla Dzieci	9 895	3 565
2.	Filia w Brzesku	246	76
3.	Filia w Krzemlinie	278	83
4.	Filia w Okunicy	269	24
5.	Filia w Ryszewku	452	70
6.	Filia w Żabowie	268	51
Ogółem:		11 408	3 869

Źródło: Pyrzycka Biblioteka Publiczna.

W 2023 roku w stosunku do roku 2022 odnotowano nieznaczny spadek osób odwiedzających instytucje o 1,1%, a także udzielono o 15,32% mniej informacji. Liczba zbiorów na 100 mieszkańców

zmała o 23 zbiory w stosunku do roku 2022 i wynosi 332 (biblioteka główna +filie). Liczba wypożyczeń w roku objętym raportem wynosiła 127 w przeliczeniu na 100 mieszkańców i wzrosła o 2 wypożeczenia/1 mieszkańca w stosunku do roku 2022. Stan księgozbioru w Pyrzyckiej Bibliotece Publicznej wraz z filiami na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosił 63 236 vol. (książek - 59 690, czasopisma - 945 roczników oraz 2601 vol. zbiorów specjalnych).

Statystyka czytelnictwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku

Lp.	Nazwa Oddziału	Liczba użyt-kowników	Wypożyczenia książek	Wypożyczenia czasopism	Wypożyczenia zbiorów specjalnych
1.	Oddział dla dorosłych i dzieci	874	19 976	375	-
2.	Filia w Brzesku	30	701	-	-
3.	Filia w Krzemlinie	51	342	-	-
4.	Filia w Okunicy	36	400	-	-
5.	Filia w Ryszewku	114	627	-	-
6.	Filia w Żabowie	94	718	-	-
RAZEM		1 199	22 764	375	-

Źródło: Pyrzycka Biblioteka Publiczna.

Powyższe dane wskazują, że mimo rozwoju innych form spędzania wolnego czasu nadal istnieje duże zainteresowanie mieszkańców gminy Pyrzyce w korzystaniu z usług bibliotek.

Wydarzenia kulturalne i rozrywkowe w gminie w roku obejmującym raport organizowane współorganizowane przez PBP oraz Urząd Miejski w Pyrzych

- Ferie w Bibliotece - cykl zajęć i zabaw dla dzieci.
- Rozmowa o Powstaniu Styczniowym w jego 160. rocznicę - seniorzy z Sekcji Literatury, Historii i Sztuki UTW w Pyrzych, ósmoklasiści i młodzież szkół średnich w Pyrzych.
- PBP organizuje coroczny konkurs wiedzy o Pyrzych w ramach Rajdu „Szlakiem Zabytków Pyrzc”.
- Lekcja języka polskiego w czytelni PBP, klasa IIc Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Pyrzych .
- „Nic dwa razy się nie zdarza” - spotkanie z poezją Wisławy Szymborskiej - seniorzy z Sekcji Literatury, Historii i Sztuki UTW w Pyrzych, oprawa muzyczna - uczniowie Szkoły Muzycznej I st. w Pyrzych.
- Warsztaty plastyczne „Kolorowe święta”.
- PBP wzięła udział w akcji „Żonkile” z okazji 80. rocznicy Wybuchu Powstania w Getcie Warszawskim.
- Zorganizowano wystawę prac uczniów Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka z okazji Międzynarodowego Dnia Książki i Praw Autorskich („I ty możesz zostać ilustratorem”, „Autorzy naszych lektur” oraz lapbooki).
- PBP włączyła się w akcję „Lekturiada” wraz ze Szkołą Podstawową im. Janusza Korczaka w Pyrzych i Sekcją Literatury, Historii i Sztuki UTW w Pyrzych.
- „Śladami królowej Bibiany” - spotkanie autorskie w plenerze z Markiem Malmanem, Stowarzyszenie Pirissani i Szkołami Podstawowymi z Pyrzc.

- Gminny Dzień Dziecka - zajęcia dla dzieci w plenerze.
- Spotkanie autorskie z Joanną Jax w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki.
- Wakacje z Biblioteką - cykl zajęć i zabaw dla dzieci.
- Narodowe Czytanie Dzieł Literatury Polskiej „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej wraz z Sekcją Literatury, Kultury i Sztuki UTW w Pyrzycach i Szkołą Podstawową im. J. Korczaka w Pyrzycach.
- Spotkanie autorskie z Sylwią Trojanowską.
- „Przedwczoraj, wczoraj i dzisiaj” - wystawa zbiorów Zygmunta Witońskiego, miłośnika i kolekcjonera pyrzyckich pamiątek w Dziale Tradycji - „Muzeum Ziemi Pyrzyckiej”.
- Gminny Dzień Seniora - uroczystość dla seniorów z udziałem przedszkolaków z PP nr 4 „Bajkowa Kraina” w Pyrzycach i uczniami Szkoły Podstawowej im. J. Korczaka w Pyrzycach.
- Spotkanie autorskie z prof. Edwardem Rymarem, autorem książki pt.: „900-lecie Chrztu Pyrzyczan. Pirissa czyli Petris Civitas. Misyjne dzieło patrona Pyrzyc św. Ottona” - Dział Tradycji.
- Prelekcja oraz spotkanie autorskie z prof. Edwardem Rymarem, autorem książki pt.: „900-lecie Chrztu Pyrzyczan. Pirissa czyli Petris Civitas. Misyjne dzieło patrona Pyrzyc św. Ottona”, Studzienka pyrzycka.
- Pasowanie na Czytelnika.

PBP zorganizowała wystawy i wystawki z okazji:

- Wisławy Szymborskiej – 100. rocznica urodzin,
- Aleksandra Fredry – 230. rocznica urodzin,
- Mikołaja Kopernika – 550. rocznica urodzin,
- Jana Matejki – malarz dziejów Polski,
- 84. rocznicy wybuchu II wojny światowej,
- I ty możesz zostać ilustratorem,
- Autorzy naszych lektur,
- Lapbooki.

W 2023 roku Pyrzycka Biblioteka Publiczna podejmowała działania zmierzające do pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań oraz poprawę infrastruktury, poprzez udział w różnego rodzaju projektach:

- W ramach projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, udostępniono nieodpłatnie urządzenie Czytak Plus oraz darmowy dostęp do ok. 1200 książek mówionych pozyskanych od Stowarzyszenia „Larix”.
- Mała książka - wielki człowiek! - Pyrzycka Biblioteka Publiczna po raz kolejny przystąpiła do kampanii Mała książka - wielki człowiek, w której to zachęcała rodziców przedszkolaków z roczników 2016 - 2019 do odwiedzin wraz z dziećmi Oddziału dla Dzieci biblioteki,
- Pyrzycka Biblioteka udostępnia terminal do korzystania z programu „Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych - Academica”.
- PBP prowadziła akcję - „Mobilna Biblioteka” - skierowaną do seniorów, osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych, zarówno w bibliotece głównej, jak i w filiach wiejskich. W ramach tej usługi bezpłatnie dostarczano takim osobom książki, czasopisma, dokonujemy

zapisu do biblioteki, udostępniamy katalog biblioteczny lub wypożyczamy „Czytaka” do odsłuchu książek mówionych.

- Pyrzycka Biblioteka Publiczna złożyła wniosek dotyczący finansowania zadania w ramach Programu Wieloletniego „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0” Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek Interwencji 1.1 Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych ze środków finansowych Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i pozyskała dotację w kwocie **2 692,00 zł**, co pozwoliło na zakup 111 woluminów.
- Śladami Stanisława Lisa - złożono wniosek o dofinansowanie zadania realizowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Dotacyjnego Biura Programu Niepodległa - „Niepodległa 2023” na kwotę **13 100,00 zł** - projekt obejmował zaprojektowanie i zaprogramowanie na telefony komórkowe graczy w aplikacji ActionTrack mobilnej gry terenowej, podczas której odbiorcy mogliby zapoznać się z postacią hallerczyka Stanisława Lisa, poszerzyć informacje na temat Błękitnej Armii i jej wpływu na odzyskanie niepodległości przez Polskę oraz historią naszej gminy i miasta.
- Rajd Pieszy – Śladami św. Ottona - złożono wniosek o dofinansowanie zadania realizowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przez Muzeum Historii Polski w ramach Projektu Grantowego Patriotyzm Jutra na kwotę **5 000,00 zł** – projekt obejmował przygotowanie i przeprowadzenie Rajdu pieszego dla dzieci i młodzieży ze szkół Gminy Pyrzyce. Pyrzycka Biblioteka Publiczna chciała zachęcić do aktywności i otworzyć nowe możliwości, które będą służyły popularyzacji wiedzy o wydarzeniach z roku 1124. Jednocześnie byłaby to popularyzacja miasta Pyrzyce, jego zabytków i historii, popularyzacja Pyrzyckiej Biblioteki Publicznej Działu Tradycji „Muzeum Ziemi Pyrzyckiej”, jego zbiorów wśród mieszkańców i osób odwiedzających nasze miasto.
- Wymiana okien w Kaplicy św. Ducha - Dziale Tradycji PBP - „Muzeum Ziemi Pyrzyckiej” - złożono wniosek o dofinansowanie w kwocie **200 000,00 zł** zadania realizowanego w ramach programu „Sportowo Kulturalnie Lokalnie 2023” organizowanego przez Fundację Lotto. Zadanie miało na celu wymianę okien celem poprawienia estetyki i ocieplenia wnętrza budynku, oraz poprawienia komfortu osób odwiedzających Dział Tradycji PBP.
- Rajd Pieszy - Śladami św. Ottona - złożono wniosek o dofinansowanie zadania w kwocie **5 000,00 zł**, realizowanego w ramach programu „Tradycja naszą siłą” realizowanego przez Fundację Grupy PERN. Projekt obejmował przygotowanie i przeprowadzenie Rajdu pieszego dla dzieci i młodzieży ze szkół Gminy Pyrzyce. Pyrzycka Biblioteka Publiczna chciała zachęcić do aktywności i otworzyć nowe możliwości, które miały służyć popularyzacji wiedzy o wydarzeniach z roku 1124. Jednocześnie byłaby to popularyzacja miasta Pyrzyce, jego zabytków i historii, popularyzacja Pyrzyckiej Biblioteki Publicznej, Działu Tradycji „Muzeum Ziemi Pyrzyckiej”, jego zbiorów wśród mieszkańców i osób odwiedzających nasze miasto.
- Komputery dla Bibliotek - złożono wniosek o dofinansowanie zadania Kraszewski Komputery dla Bibliotek ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, prowadzonego przez Instytut Książki na kwotę **11 800,00 zł**. Zadanie obejmowało zakup komputerów, oprogramowania i komputerowych urządzeń peryferyjnych dla Pyrzyckiej Biblioteki Publicznej.
- Generacja 6.0 - warsztaty techniczne dla seniorów - złożono wniosek o dofinansowanie zadania realizowanego przez Fundację BGK na kwotę **2 000,00 zł**. PBP planowało cykl warsztatów technicznych dla seniorów zamieszkujących Gminę Pyrzyce. Program składał się z czterech warsztatów zachęcających do aktywności i kreatywności mających znaczenie dla

spełniania codziennych potrzeb. Zadanie miało na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i technologicznemu osób w wieku 60+, poprzez inicjatywy w obszarze społecznym i technologicznym, mające na celu poszerzanie ich wiedzy oraz rozwijanie ich umiejętności w różnych dziedzinach życia.

- Wydanie książki „900-lecie Chrztu Pyrzyczan. Pirissa czyli Petris Civitas. Misyjne dzieło patrona Pyrzyc św. Ottona” - złożono wniosek o dofinansowanie zadania realizowanego ze środków pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego „Literatura 2023”. Celem zadania było wydanie książki autorstwa prof. Edwarda Rymara. Publikacja ta upamiętnia fakty historyczne ważne dla historii Polski, związane z misją chrystianizacyjną na Pomorzu Zachodnim wysłaną przez Bolesława Krzywoustego, a prowadzoną przez biskupa św. Ottona z Bambergu, a zwłaszcza Chrztost Pyrzyczan, którzy jako pierwsi na Pomorzu Zachodnim przyjęli wiarę chrześcijańską. Publikacja ta jest doskonałym środkiem przekazu dla mieszkańców Pomorza Zachodniego, jak również gości odwiedzających nasze miasto. Pyrzycka Biblioteka Publiczna pozyskała **15 000,00 zł**.
- Pyrzycka Biblioteka Publiczna wraz ze Stowarzyszeniem „Nasze Przedszkolaki” złożyła wniosek o dofinansowanie z programu „SPOŁECZNIK 2022 - 2024” projektu „Przestrzeń Małego Czytelnika” na kwotę **3 950,00 zł**.
- Pyrzycka Biblioteka Publiczna wraz ze Stowarzyszeniem „Nasze Przedszkolaki” złożyła wniosek o dofinansowanie z programu „SPOŁECZNIK 2022 – 2024” projektu „EkoSpotkania Edukacyjne w Bibliotece” na kwotę **3 415,00 zł**.

VIII.4. Mecenat Gminy Pyrzyce.

W 2023 roku Burmistrz Pyrzyc objęła patronatem niżej wymienione przedsięwzięcia:

- Stowarzyszenie K2 Partners - VII Edycja Pyrzyckiej Szybkiej Dychy oraz I Edycja Biegu Smoka,
- Pyrzycka Grupa Miłośników Sportu - Pomorze Zachodnie Tour - V Pyrzyckie Grand Prix,
- Klub PTTK Ziemi Pyrzyckiej - rajd turystyczny "Szlakiem najstarszych zabytków Pyrzyc",
- Pyrzycka Szkoła Muzyczna I Stopnia - Międzyregionalny Konkurs Pianistyczny "Z tańcem przez wieki",
- LKS "Spartakus" - Indywidualne i Drużynowe Mistrzostwa Polski Juniorek i Juniorów w Sumo oraz Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Sumo,
- Stowarzyszenie zwykłe nr 97 Kobietowo.pl - konferencja "Arena Kobiet",
- Ośrodek Sportu i Rekreacji - VII Pyrzycki Wyścig Rowerkowy,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji - 52. Biegi Gryfitów,
- Stowarzyszenie Klub Karate LZS ANTAI - Międzynarodowy Turniej Karate INTERNATIONAL KARATE CUP.

IX. Sport, kultura fizyczna i rekreacja.

IX.1. Gminna baza sportowo-rekreacyjna i jej stan.

W gminie Pyrzyce sport, kultura fizyczna i rekreacja realizowana jest w ramach zadań własnych gminy Pyrzyce przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pyrzycach, placówki oświatowe, działające stowarzyszenia. Działania w zakresie sportu, kultury i rekreacji mają ogromny potencjał integracji społecznej w zakresie włączenia różnych grup społecznych. W gminie Pyrzyce baza

sportowo- rekreacyjna w roku 2023 w stosunku do 2022 nie uległa zmianie pod względem ilości oraz położenia. OSiR administruje 19 obiektami, w tym 17 boiskami sportowymi położonymi na terenach sołeckich o łącznej powierzchni 17,0418 ha. Mieszkańcy gminy Pyrzyce w celu poprawy swojej kondycji mają możliwość skorzystania z:

- Hali widowiskowo-sportowej przy ul. Rolnej 5 w Pyrzycach,
- Stadionu miejskiego przy ul. Sportowej 5 w Pyrzycach,
- Ogólnodostępnych siłowni zewnętrznych położonych na terenie miasta Pyrzyce: ul. Rycerza Przybora, ul. Obojno, Stadion Miejski - stan techniczny dobry, na obszarach wiejskich: Krzemlin, Żabów, Okunica, Brzesko, Brzezin, Stróżewo, Nowielin, Mielęcín, Nieborowo - stan techniczny dobry,
- Kompleksu boisk „Orlik 2012” w miejscowości Krzemlin wraz z zapleczem socjalnym - stan techniczny dobry.

Zatrudnienie w OSiR wg stanu na dzień 31.12. 2023 roku

Stan na dzień 01 stycznia 2023 roku		Stan na dzień 31 grudnia 2023 r.	
Kadra zarządzająca	Pozostała kadra (administracja, księgowość, pracownicy gospodarczy)	Kadra zarządzająca	Pozostała kadra (administracja, księgowość, pracownicy gospodarczy)
1	8	1	9

Źródło: Opracowanie OSiR w Pyrzycach.

Koszty utrzymania OSiR – wg stanu na 31.12.2023 roku

L.p.	Rodzaj zdarzenia	Kwoty (zł)
1.	Dochody budżetowe ogółem	63 309,86
2.	Wydatki ogółem	1 213 988,63

Źródło: Opracowanie OSiR Pyrzyce.

W 2023 roku na obiektach sportowych przeprowadzone zostały prace remontowe pozwalające na utrzymanie ich w należyłym stanie technicznych:

Hala Widowiskowo- Sportowa ul Rolna 5 w Pyrzycach, wykonano:

- renowacja elewacji przy wejściu do obiektu,
- montaż piktogramów informacyjnych wewnątrz obiektu,
- modernizacja instalacji elektrycznej w magazynku sportowym,

Nie zrealizowano z powodu ograniczonych możliwości finansowych:

- modernizacji centralnego ogrzewania,
- modernizacji systemu wentylacyjno – klimatyzacyjnego,
- zakupu elektronicznej tablicy wyników i pomiaru czasu.

W latach następnych w celu poprawy warunków osób korzystających z obiektu oraz poprawy jego dobrostanu niezbędne jest wykonanie:

- modernizacji centralnego ogrzewania,
- zakup elektronicznej tablicy wyników i pomiaru czasu,
- modernizacji systemu wentylacyjno-klimatyzacyjnego,
- dostosowanie do aktualnych wymogów przeciwpożarowych,
- monitoring obiektu.

Stadion Miejski im. Leszka Słoninki w Pyrzycach ul. Sportowa, wykonano:

- podziemną instalację rur i zraszaczy dookoła płyty treningowej boiska (nr 2), jak i w nim, montaż urządzeń sterujących, okablowania zasilającego, montaż elementów łączących i zaworów,
- montaż słupów i siatki ochronnej wraz z osprzętem (piłko-chwyty) na piłkarskim boisku treningowym (nr 2),
- montaż 2 kabin dla zawodników rezerwowych przy płycie głównej,
- montaż kompletnego osprzętu do plażowej piłki siatkowej,
- montaż belki do skoku w dal,
- montaż 2 bramek wraz z siatkami do piłki nożnej na boisku głównym,
- renowację elewacji budynku socjalno-administracyjnego,
- prace remontowe w szatniach w budynku socjalno-administracyjnym, w tym montaż nowych ławek i wieszaków,
- zaplecza socjalno-sanitarne dla trenerów i sędziów,
- montaż szlabanu parkingowego i ogrodzenia przy wjeździe na obiekt,
- montaż ławostolów do użytku na terenie rekreacyjnym,
- oddanie do użytkowania płyty bocznej boiska nr 3,
- nowy, murowany grill z rusztem na terenie rekreacyjnym,
- montaż tablicy informacyjnej oraz regulaminu obiektu.

Boisko z zapleczem gospodarczo-socjalnym w miejscowości Brzesko, wykonano:

- wymianę darni trawy z rolki przy bramkach na boisku głównym,
- montaż nowych bramek z siatkami.

Nie wykonano renowacji murawy boiska głównego z powodu ograniczonych możliwości finansowych.

Kompleks boisk „Orlik 2012” w Krzemlinie wraz z zapleczem socjalnym:

Zaplanowane na rok 2023 prace nie zostały zrealizowane z powodu ograniczonych środków finansowych. W planach jest:

- gruntowne czyszczenie nawierzchni boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią i uzupełnienie granulatu;
- wymiana oświetlenia w obiekcie.

Na pozostałych boiskach sportowych nie były prowadzone prace remontowe. Realizowano czynności wynikające z bieżącego utrzymania.

IX.2. Gminne programy sportowo – rekreacyjne.

W roku 2023 nie opracowano gminnego programu sportowo-rekreacyjnego. Jednostka realizowała wydarzenia przyjęte w „Kalendarzu imprez sportowo-rekreacyjnych na 2023 rok” oraz własne wynikające z zakresu jej funkcjonowania.

IX.3. Organizacja imprez i wydarzeń sportowych.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pyrzycach przy udziale Gminy Pyrzyce, Stowarzyszeń brał czynny udział w przygotowaniu i organizacji wydarzeń i imprez o charakterze sportowym. Zrealizowano m.in.:

- Pyrzycka Szybka Dycha - 19.03.2023 r. - VIII edycja imprezy sportowej podczas której biegacze tradycyjnie pokonali dystans 5 km i 10 km. W wyścigu udział wzięło ponad 500 uczestników.
- Mistrzostwa Województwa Sędziów Piłkarskich ZZPN 12.02.2023 r. - w turnieju udział wzięło 12 drużyn złożonych z sędziów piłkarskich naszego województwa co dało łączną ilość uczestników około 150 osób.
- Wieczór Kobiet - 17.03.2023 r I edycja wydarzenia rekreacyjno-kulturalnego skierowanego dla kobiet z gminy Pyrzyce.
- Amatorska Liga Siatkówki - I edycja (od 24.03 do 01.07.2023 r.) - udział wzięło 7 drużyn siatkarskich z Pyrzyc, Stargardu i Kozielic. Rywalizowano systemem „każdy z każdym”, o końcowej klasyfikacji zdecydowała faza play off. Mecze rozgrywano w hali OSiR. Mecze Kadr Wojewódzkich Zachodniopomorski Związek Piłki Nożnej i Dolnośląski Związek Piłki Nożnej - 05.04.2023 r. - po raz pierwszy na Stadionie Miejskim w Pyrzycach rozegrano mecze kadr wojewódzkich, w których zagrali najlepsi, wyselekcjonowani przez trenerów młodsi piłkarze z Województwa Zachodniopomorskiego i Dolnośląskiego.
- V Pyrzyckie Grand Prix- Pomorze Zachodnie Tour - Klasyki Szosowe- 28.05.2023 r. Ponad 100 zawodniczek i zawodników wzięło udział w piątej edycji wyścigu promującego Pyrzyce na mapie Polski jako miasta przyjaznego pasjonatom rowerów. Trasa Pyrzyckiego Grand Prix biegła z Pyrzyc przez Mechowo do Brzeska, przez Bylice, Krasne, obok Batowa, przez Skrzynkę, Lipiany, Mielęcinek, Mielęcin i kończyła się na ulicy Sportowej w Pyrzycach. Zawodnicy rywalizowali na dwóch dystansach FUN - krótszy, jedna 48 kilometrowa pętla i CLASSIC - dłuższy, dwie pętle i dystans 94 kilometrów.
- III edycja „Turnieju Charytatywnego dla Mai i Kai” - 03.06.2023 r. Po raz trzeci rozegrany został charytatywny turniej piłki nożnej dla pyrzyckich trojaczek - Kai, Mai i Szymona. Na pyrzyckim stadionie spotkało się 6 drużyn. Warunkiem udziału w turnieju było zasilenie finansowe konta fundacji „Serce dla maluszka”, na którym prowadzona była zbiórka na leczenie dzieci.
- VII Pyrzycki Wyścig Rowerkowy o Puchar Burmistrz - 10.06.2023 r. W siódmej edycji Pyrzyckiego Wyścigu Rowerkowego wzięło udział ponad 130 uczestników, którzy w zależności od wieku mieli do pokonania trasę od 200 m do 1800 m, każde dziecko otrzymało pamiątkowy medal natomiast najlepsi zawodnicy za zdobycie miejsc I - VI uhonorowani zostali pucharem/statuetką/nagrodą rzeczową. Podsumowaniem wyścigu było losowanie nagród - łącznie pięciu rowerów i dziesięciu voucherów o wartości 100,00 zł do zrealizowania w sieci sklepów Decathlon.
- Wakacyjna półkolonia pn. „Ekologicznie, Zdrowo i Sportowo - Eko będę - Świat zdobędę”. Zajęcia i wyjazdy zorganizowane dla dzieci z gminy Pyrzyce w dniach od 10 do 15 lipca 2023 r. Półkolonia obejmowała działania o charakterze edukacyjnym, sportowym, rekreacyjnym i rozrywkowym. Odbiorcami projektu była 35-osobowa grupa dzieci w wieku od 8 do 13 lat zamieszkujących gminę Pyrzyce. W ramach półkolonii zapewnione było wyżywienie, transport, bilety wstępu, napoje oraz owocowo - słodki poczęstunek.

- Dożynkowy Wielobój Sołectw - zorganizowany 26.08.2023 r. podczas Dożynek Gminnych Brzesku. Reprezentacje trzech sołectw zmierzyły się w wieloboju sportowo-rekreacyjnym. Sześćosobowe drużyny z Brzeska, Turza i Żabowa wzięły udział w sportowych konkurencjach „na wesoło”.
- Konferencja Wojewódzka Trenerów Piłkarskich - 11.09.2023 r. - całodniowe szkolenie zgromadziło w pyrzyckiej hali blisko 300 szkoleniowców z terenu naszego województwa, którzy wzięli udział w szkoleniu praktyczno-teoretycznym.
- 52. Biegi Gryfitów - 28.09.2023 r. W wydarzeniu, które odbyło się na Stadionie Miejskim im. Leszka Słoninki udział wzięło około tysiąc osób: zawodników, opiekunów, kibiców. W biegach udział wzięło 700 zawodniczek i zawodników w poszczególnych kategoriach wiekowych. Na linii mety każdy uczestnik otrzymał medal. We wszystkich kategoriach pierwsza zwycięska szóstka otrzymała puchary lub statuetki oraz nagrody rzeczowe. W wydarzeniu udział wzięli zaprzyjaźnieni olimpijczycy, goście z gminnych, powiatowych i zachodniopomorskich instytucji samorządowych i stowarzyszeń, dyrektorzy jednostek powiatowych i gminnych, reprezentanci klubów i związków, działacze sportowi i trenerzy.
- Cyclocross Cup 2023 - Pyrzyckie Przełajowe Winobranie - 12.11. 2023 r. Kolejny etap wyścigu rowerowego Stevens Cyclocross Cup - Pyrzyckie Przełajowe Winobranie, po raz trzeci odbył się w sadach Państwa Bekasiak. W pyrzyckim etapie udział wzięło 120 zawodników w 14 konkurencjach wiekowych i sprzętowych.
- 14. IX Pyrzycka Senioriada - „Sport dla Wszystkich - Zdrowie dla Każdego” - 04.11 2023 r. W pikniku sportowo - rekreacyjnym udział wzięli mieszkańcy i mieszkanki gminy Pyrzyce, którzy reprezentowali lokalne organizacje: Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku, Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych, Stowarzyszenie Europejski Klub Seniora. Igrzyskom przyświecał jeden cel: integracja i współdziałanie lokalnej społeczności, zacieśnienie relacji poprzez uczestnictwo we wspólnej sportowej zabawie, jak również kształtowanie postawy fair-play. Na zakończenie każda z czterech drużyn otrzymała pamiątkowy puchar symbolizujący zwycięstwo.
- Jubileusz 65 lecia MLKS Sokół Pyrzyce - Spotkanie Wigilijne - 9 grudnia 2023 r. Spotkanie miało na celu podsumowanie najważniejszych wydarzeń mijającego roku w MLKS Sokół Pyrzyce oraz podziękowanie partnerom, sponsorom i tym, którzy wspierają pyrzycki klub sportowy.

Pozyskane środki finansowe przez OSiR oraz Gminę Pyrzyce w 2023 r .

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pyrzykach aktywnie współdziała i współpracuje z Gminą Pyrzyce, stowarzyszeniami i klubami sportowymi celem pozyskiwania środków finansowych na różnego rodzaju działania oraz wydarzenia sportowe odbywające się w Gminie Pyrzyce:

- „Turniej Siatkówki Amatorskich Drużyn Żeńskich z okazji Dnia Kobiet” - dofinansowanie w wysokości **3 690,00 zł** od Totalizatora Sportowego Sp. z o.o..
- „VII Pyrzycki Wyścig Rowerkowy” - dofinansowanie w wysokości **5 000,00 zł** od Decathlon Sp. z o.o. na zakup nagród rzeczowych dla uczestników wyścigu.
- „52. Biegi Gryfitów” - dofinansowanie w kwocie **3 000,00 zł** z Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego na zakup nagród dla uczestników zawodów: statuetek, pucharów i medali (współpraca ze stowarzyszeniem MLKS Sokół Pyrzyce), dofinansowanie w wysokości **5 000,00 zł** od Decathlon Sp. z o.o. na nagrody dla zwycięzców i uczestników wydarzenia.

- Nagroda za zdobycie I miejsca w „XV Europejskim Tygodniu Sportu dla Wszystkich” - XXIX Sportowy Turniej Miast i Gmin - **6 000,00 zł** - na organizację pikniku rekreacyjnego pod hasłem „Sport dla wszystkich, zdrowie dla każdego”. W wydarzeniu udział wzięło 120 uczestników z lokalnych organizacji zrzeszających emerytów i rencistów z Gminy Pyrzyce.
- Modernizacja Stadionu Miejskiego przy ul. Sportowej 5 w Pyrzycach, poprzez zakup elementów wyposażenia infrastruktury sportowej. W ramach pomocy finansowej udzielanej jednostkom samorządu terytorialnego z obszaru województwa zachodniopomorskiego na poprawę i modernizację infrastruktury sportowej w 2023 r., Gmina Pyrzyce otrzymała dotację z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego z przeznaczeniem na realizację zadania pn. Modernizacja Stadionu Miejskiego przy ul. Sportowej 5 w Pyrzycach, poprzez zakup elementów wyposażenia infrastruktury sportowej. Koszt ogólny zadania - **62 756,47 zł**. Środki z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego - **30 000,00 zł**. Środki z budżetu gminy - **32 756,47 zł**.
- We współpracy ze stowarzyszeniem „Pracujmy Razem” pozyskano środki finansowe na półkolonię letnią pn. „Ekologicznie, Zdrowo i Sportowo - Eko będę - Świat Zdobędę” w kwocie **5 000,00 zł** ze środków Programu Społecznik 2022-2024.

Ponadto jednostka złożyła wnioski o dofinansowanie:

- do Fundacji Lotto w ramach projektu „Sportowo, Kulturalnie, Lokalnie” 2023 na modernizację Hali Widowiskowo - Sportowej przy ul. Rolnej 5 w Pyrzycach poprzez wymianę nagłośnienia i elektronicznej tablicy wyników,
- do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa - Oddział Terenowy w Szczecinie na konkurs sportowy pn. „Wieś usportowiona jest” podczas Dożynek Gminnych w Brzesku.

IX.4. Współpraca na rzecz pyrzyckiego sportu.

Współpraca na rzecz pyrzyckiego sportu opierała się na współdziałaniu z instytucjami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami przy czynnym udziale mieszkańców gminy Pyrzyce. Ośrodek Sportu i Rekreacji aktywnie współpracował również ze Stowarzyszeniami i Klubami celem pozyskania środków finansowych na organizację imprez, turniejów i wydarzeń sportowych. Jednostka prowadziła także aktywne działania mające na celu pobudzenie aktywności fizycznej mieszkańców gminy Pyrzyce. W obiektach administrowanych przez OSiR odbywają się zajęcia i rozgrywki w wielu dyscyplinach: piłka nożna, piłka siatkowa, piłka koszykowa, lekkoatletyka, zapasy, karate, z których skorzystało łącznie ok. 700 uczestników klubów sportowych i stowarzyszeń. OSiR Współpracował m.in. z:

- Urzędem Miejskim w Pyrzycach,
- Sołectwami Gminy Pyrzyce,
- Starostwem Powiatowym w Pyrzycach,
- Urzędem Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego,
- Powiatowym Międzyszkolnym Ośrodkiem Sportowym w Pyrzycach,
- Pyrzyckim Klubem Olimpijczyka,
- Klubami sportowymi i stowarzyszeniami (MLKS Sokół Pyrzyce, LZS Sęp Brzesko, Oldboje Sokoła Pyrzyce, Stowarzyszenia Black Team, LMKS Żak Pyrzyce, Klub Karate Kamikaze, Klub Karate Antai, LKS Spartakus, Klub Sportowy Fuzja, Liturgiczna Służba Ołtarza, NSZZ Policjantów),

- Stowarzyszeniami: „Pyrzycką Grupą Miłośników Sportu”, „K 2 Partners”, „Husaria Fight Team”),
- Zachodniopomorską Federacją Sportu w Szczecinie,
- Zachodniopomorski Związek Piłki Nożnej w Szczecinie,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pyrzycach,
- Pyrzyckim Domem Kultury,
- Komendą Powiatową Policji,
- Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Pyrzycach,
- Zachodniopomorską Radą Olimpijską,
- Szkołami i Przedszkolami,
- Gminami Powiatu Pyrzyckiego,
- Pyrzyckimi Przedsiębiorcami,
- Pyrzycką Biblioteką Publiczną,
- Zachodniopomorskim Związkiem Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej,
- Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Pyrzycach,
- Europejskim Klubem Seniora,
- Uniwersytetem Trzeciego Wieku,
- Ochotniczą Strażą Pożarną.

Promocja działań OSiR w Pyrzycach

W celach informacyjnych i promocyjnych OSiR w Pyrzycach prowadził stronę internetową osir.wpyrzycach.pl oraz profil na portalu społecznościowym Facebook: facebook.com/osirwpyrzycach. Prowadzono współpracę medialną z „Pulsem Powiatu”, TVP O/Szczecin, „Kurierem Szczecińskim”, Twoje Radio Stargard, Radio Pyrzyce FM.

X. Zarządzanie samorządowe.

X.1. Władze Gminy Pyrzyce

Organem wykonawczym gminy Pyrzyce jest Burmistrz Pyrzyc a uchwałodawczym Rada Miejska licząca 15 radnych.

Na strukturę organizacyjną Urzędu Miejskiego w Pyrzycach składają się wydziały, biura, samodzielne stanowiska oraz USCISO.

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiło 87 pracowników i było niższe w stosunku do roku 2022 o 5,43%. W ramach realizacji programów wsparcia oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Pyrzycach, zatrudniono na:

- prace społecznie użyteczne - 20 osób,
- prace interwencyjne - 2 osoby,
- staże - 5 osób,
- roboty publiczne - 1 osoba.

Na wolne stanowiska urzędnicze przeprowadzono 9 konkursów, co skutkowało zatrudnieniem 7 pracowników.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników jest stałym i nieodłącznym elementem całego procesu rozwoju pracowników Urzędu Miejskiego, a ich zakres i tematyka ściśle związana z zakresem realizowanych zadań na stanowiskach pracy. W 2023 roku przeszkolonych zostało 24 pracowników w trybie online oraz stacjonarnym.

**Statystyka wydanych dokumentów w rozbiciu na wydziały i biura Urzędu Miejskiego
w Pyrzycach w roku 2023**

Lp.	Nazwa Wydziału	Decyzje/ Postanowienia	Upoważnienia/ Pełnomocnictwa	Zaświadczenia	Zarządzenia	Umowy
1	PNiGM	196	4	483	30	117
2	liiD	92	14	1	8	113
3	EKSIZ	157	34	0	69	70
4	BiF	11236	0	409	90	0
5	SM	2	5	0	0	4
6	WO	0	19	9	54	182
7	USCISO	127	3	948	0	0
8	OCiZK	12	1	2	0	4
9	GKŚiR	588	17	83	4	40
Razem		12410	97	1935	255	530

Źródło: Urząd Miejski w Pyrzycach WO.

Statystyka korespondencji

- Przychodzącej- 18 351,
- Wychodzącej drogą pocztową - 29 300,
- Ilość skarg i wniosków - 6,
- Dostęp do informacji publicznej - 76,
- Petycje - 5.

Urząd Stanu Cywilnego i Spraw Obywatelskich

- Zarejestrowano 102 małżeństwa, w tym:
 - śluby konkordatowe - 39,
 - śluby cywilne - 45,
 - transkrypcje (umiejscowione śluby z zagranicy) - 18.
- Zgony - 205,
- Urodzenia - 90.
- Wydano:
 - dowody osobiste - 1655,
 - zezwolenia na sprzedaż alkoholu – 55,
- Działalność gospodarcza:
 - założono - 97 działalności gospodarczych,
 - zawieszono - 121 działalności gospodarczych,
 - wznowiono - 68 działalności gospodarcze,
 - zmiany w wpisie działalności gospodarczej - 116 ,
 - zakończono - 95 działalności gospodarczych.

X.2. Realizacja uchwał Rady Miejskiej.

Rada Miejska w Pyrzycach w 2023 roku obradowała na 10 Sesjach i podjęła 77 uchwał (o 31 mniej uchwał niż w roku 2022), które zgodnie z art. 90 ustawy o samorządzie gminnym zostały przekazane w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia ich podjęcia, do organów nadzoru, jakim jest Wojewoda Zachodniopomorski i Regionalna Izba Obrachunkowa w celu zbadania ich pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Zachowane zostały terminy publikacji uchwał prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego oraz Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Pyrzyce. W 2023 roku w Radzie Miejskiej w Pyrzycach funkcjonowały 4 stałe Komisje:

- Komisja Budżetu i Gospodarki - obradowała 10 razy i wypracowała 73 opinie.
- Komisja Polityki Społecznej i Komunalnej - obradowała 10 razy i wypracowała 82 opinie.
- Komisja Rewizyjna - odbyła 2 posiedzenia.
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji - odbyła 2 posiedzenia.

Realizacji uchwał Rady Miejskiej w 2023 roku

Lp.	Nr uchwały	Z dnia	W sprawie	Uwagi
1.	LVII/447/23	26 stycznia 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały, w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin wymienionych w Uchwale Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.	Uchwała zrealizowana.
2.	LVII/448/23	26 stycznia 2023 r.	W sprawie zmiany uchwały, w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, zasiłku celowego albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.	Uchwała zrealizowana.
3.	LVII/449/23	26 stycznia 2023 r.	W sprawie przyjęcia Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 r. dla Gminy Pyrzyce.	Uchwała zrealizowana.
4.	LVII/450/23	26 stycznia 2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego dotyczącego zlecenia Gminie Miasto Szczecin zadania publicznego polegającego na realizacji przez Gminę Miasto Szczecin za pośrednictwem Szczecińskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień - Dział Pomocy Osobom Nietrzeźwym Izba Wytrzeźwień programu edukacyjno - motywacyjnego dla osób nietrzeźwych zatrzymanych i dowiezionych z terenu Gminy Pyrzyce.	Uchwała zrealizowana.
5.	LVII/451/23	26 stycznia 2023 r.	W sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu celem zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci niepełnosprawnych.	Uchwała zrealizowana.
6.	LVII/452/23	26 stycznia 2023 r.	Zmieniająca Uchwałę Nr XXIII/169/20 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania	W trakcie realizacji.

			czystości i porządku na terenie Gminy Pyrzyce.	
7.	LVII/453/23	26 stycznia 2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na wniesienie majątku Gminy Pyrzyce w formie wkładu niepieniężnego (aportu) poprzez zakup materiałów do Pyrzyckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Pyrzycach.	Uchwała zrealizowana.
8.	LVII/454/23	26 stycznia 2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do realizacji projektu konkursowego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Poprawa ergonomii pracy oraz profilaktyka zdrowia pracowników Urzędu Miejskiego w Pyrzycach” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa „VI Rynek Pracy”, Działanie „6.8 Wdrożenie kompleksowych programów zdrowotnych oraz przedsięwzięć zapobiegających istotnym problemom zdrowotnym regionu oraz dotyczących chorób negatywnie wpływających na rynek pracy, ułatwiających powroty do pracy, umożliwiających wydłużenie aktywności zawodowej oraz zwiększenie zgłaszalności na badania profilaktyczne”.	Uchwała zrealizowana.
9.	LVII/455/23	26 stycznia 2023 r.	W sprawie przyjęcia programu rozwoju pod nazwą „Plan Odnowy i Rozwoju Miejscowości Mielęcin Gmina Pyrzyce na lata 2023-2030”.	Uchwała w realizacji.
10.	LVII/456/23	26 stycznia 2022 r.	W sprawie zatwierdzenia planów pracy stałych komisji rady na 2023 rok.	Uchwała zrealizowana.
11.	LVIII/457/23	23 lutego 2023 r.	w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Pyrzyce na rok 2023.	Zrealizowana zgodnie z przyjętymi w niej celami. Wielkość wprowadzonych zmian została wykazana w informacji o przebiegu budżetu Gminy Pyrzyce stanowiącej informację uzupełniającą Raport.
12.	LVIII/458/23	23 lutego 2023 r.	W sprawie uchwalenia Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Pyrzyckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Spółka z o.o. w Pyrzycach na lata 2022-2032.	W trakcie realizacji.
13.	LIX/459/23	30 marca 2023 r.	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek o numerach ewidencyjnych 152 i 153/2 obręb nr 8 w mieście Pyrzyce.	Uchwała zrealizowana (przyjęto mpzp) Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 2476 z dnia 24 kwietnia 2023r.
14.	LIX/460/23	30 marca 2023 r.	W sprawie przyjęcia Harmonogramu Działań na rok 2023 na podstawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Pyrzyce na lata 2022 – 2025.	chwata zrealizowana.
15.	LIX/461/23	30 marca 2023 r.	W sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Pyrzyce na rok 2023.	Zrealizowana zgodnie z przyjętymi w niej celami. Wielkość wprowadzonych zmian została wykazana w informacji o przebiegu budżetu Gminy Pyrzyce stanowiącej informację uzupełniającą Raport.

16.	LIX/462/23	30 marca 2023 r.	W sprawie uchwalenia zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pyrzyce.	Zmiany wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pyrzyce.
17.	LIX/463/23	30 marca 2023 r.	Zmieniająca uchwałą w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie Stowarzyszenia „Obszaru Funkcjonalnego Lider Pojezierza” oraz na przystąpienie do Stowarzyszenia.	Uchwała w realizacji.
18.	LIX/464/23	30 marca 2023 r.	W sprawie przyjęcia „Programu usuwania Barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Pyrzyce”.	W trakcie realizacji.
19.	LIX/465/23	30 marca 2023 r.	W sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Pyrzyce na 2023 r.	Uchwała zrealizowana.
20.	LIX/466/23	30 marca 2023 r.	W sprawie zawarcia kolejnych umów najmu nieruchomości stanowiących własność Gminy Pyrzyce.	Uchwała zrealizowana
21.	LX/467/23	08 maja 2023 r.	W sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Pyrzyce na rok 2023.	Zrealizowana zgodnie z przyjętymi w niej celami. Wielkość wprowadzonych zmian została wykazana w informacji o przebiegu budżetu Gminy Pyrzyce stanowiącej informację uzupełniającą Raport.
22.	LX/468/23	08 maja 2023 r.	W sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Pyrzyce na lata 2023 - 2027.	Uchwała w trakcie realizacji.
23.	LX/469/23	08 maja 2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 18/22 o pow. 0,7452 ha położonej w obrębie geodezyjnym 0014 Krzemlin.	Uchwała w trakcie realizacji.
24.	LX/470/23	08 maja 2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości.	Uchwała w trakcie realizacji.
25.	LX/471/23	08 maja 2023 r.	W sprawie wniesienia aportem do Pyrzyckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Pyrzycach majątku materiałów (rurociąg wraz z armaturą wodociągową) Gminy Pyrzyce.	Zrealizowana, wniesiono aportem majątek (rurociąg wraz z armaturą wodociągową) o wartości 360 134,16 w zamian za objęcie przez Gminę Pyrzyce 7202 nowo utworzonych udziałów.
26.	LX/472/23	08 maja 2023 r.	W sprawie regulaminu korzystania ze świetlic wiejskich Gminy Pyrzyce.	Uchwała w realizacji.
27.	LXI/473/23	25 maja 2023 r.	W sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Pyrzyce na rok 2023.	Zrealizowana zgodnie z przyjętymi w niej celami. Wielkość wprowadzonych zmian została wykazana w informacji o przebiegu budżetu Gminy Pyrzyce stanowiącej informację uzupełniającą Raport.
28.	LXI/474/23	25 maja 2023 r.	W sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów: Brzeziny, Młyny, Pyrzyce 1, Ryszewko, Ryszewo, Rzepnowo, Turze, Żabów w gminie Pyrzyce	Uchwała w trakcie realizacji.
29.	LXI/475/23	25 maja 2023 r.	W sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów: Brzesko, Krzemlin, Letnin, Mielęciny, Nowielin, Obromino, Pstro-	Uchwała w trakcie realizacji.

			wice w gminie Pyrzyce.	
30.	LXII/476/23	29 czerwca 2023 r.	W sprawie udzielenia wotum zaufania Burmistrzowi Pyrzyc.	Uchwała zrealizowana.
31.	LXII/477/23	29 czerwca 2023 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Pyrzyce za 2022 rok	Uchwała zrealizowana.
32.	LXII/478/23	29 czerwca 2023 r.	W sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok.	Uchwała zrealizowana.
33.	LXII/479/23	29 czerwca 2023 r.	w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Pyrzyce na rok 2023.	Zrealizowana zgodnie z przyjętymi w niej celami. Wielkość wprowadzonych zmian została wykazana w informacji o przebiegu budżetu Gminy Pyrzyce stanowiącej informację uzupełniającą Raport.
34.	LXII/480/23	29 czerwca 2023 r.	W sprawie uchwalenia zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pyrzyce.	Zmiany wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pyrzyce.
35.	LXII/481/23	29 czerwca 2023 r.	W sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz określenia wysokości opłaty za świadczenia w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, publicznych przedszkolach w zespołach szkolno-przedszkolnych oraz innych formach wychowania przedszkolnego, dla których organem prowadzącym jest Gmina Pyrzyce w czasie przekraczającym wymiar bezpłatnych zajęć.	Uchwała w trakcie realizacji.
36.	LXII/482/23	29 czerwca 2023 r.	W sprawie wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na obszarze Gminy Pyrzyce.	W trakcie realizacji.
37.	LXII/483/23	29 czerwca 2023 r.	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w części obrębów geodezyjnych nr 4, nr 7 i nr 12 m. Pyrzyce	Uchwała zrealizowana (przyjęcie mpzp) Dz. U. Woj. Zach.-pom. Nr 4188 z dnia 21 lipca 2023 r.
38.	LXII/484/23	29 czerwca 2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 34/50 o pow. 0,0221 ha położonej w obrębie geodezyjnym 0002 miasta Pyrzyce.	Uchwała zrealizowana Akt notarialny Rep. 6073/2023 z dnia 27-12-2023 r.
39.	LXII/485/23	29 czerwca 2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 131/14 o pow. 0,2006 ha, położonej w obrębie geodezyjnym 0003 miasta Pyrzyce.	Uchwała zrealizowana Akt notarialny Rep. 2470/2023 z dnia 13-12-2023 r.
40.	LXII/486/23	29 czerwca 2023 r.	W sprawie zmiany uchwały Nr VIII/59/19 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego – należnego od osób fizycznych w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.	Uchwała zrealizowana.
41.	LXII/487/23	29 czerwca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na tawników.	Zrealizowana, powołany został Zespół w składzie 4-ch radnych.
42.	LXIII/488/23	31 sierpnia 2023 r.	W sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy	Zrealizowana zgodnie z przyjętymi

			Pyrzyce na rok 2023.	mi w niej celami. Wielkość wprowadzonych zmian została wykazana w informacji o przebiegu budżetu Gminy Pyrzyce stanowiącej informację uzupełniającą Raport.
43.	LXIII/489/23	31 sierpnia 2023 r.	W sprawie uchwalenia zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pyrzyce.	Zmiany wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pyrzyce.
44.	LXIII/490/23	31 sierpnia 2023 r.	w sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie 237/1000 udziału w nieruchomości zabudowanej, stanowiącej działkę nr 157/6 o pow. 0,2430 ha, położoną w obrębie 0008 miasta Pyrzyce	Uchwała zrealizowana Akt notarialny Rep. 4833/2023 z dnia 06-12-2023 r.
45.	LXIII/491/23	31 sierpnia 2023 r.	W sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Pyrzyce.	Uchwała realizowana zgodnie z przyjętymi w niej wytycznymi.
46.	LXIV/492/23	28 września 2023 r.	W sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Pyrzyce na rok 2023.	Zrealizowana zgodnie z przyjętymi w niej celami. Wielkość wprowadzonych zmian została wykazana w informacji o przebiegu budżetu Gminy Pyrzyce stanowiącej informację uzupełniającą Raport.
47.	LXIV/493/23	28 września 2023 r.	W sprawie uchwalenia zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pyrzyce.	Zmiany wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pyrzyce.
48.	LXIV/494/23	28 września 2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim, a Gminą Pyrzyce i Powiatem Pyrzyckim w sprawie określenia zasad współdziałania i udzielenia w 2023 roku pomocy finansowej Województwu w celu realizacji przez nie zadania pn.: „Budowa zatoki postojowej przy ulicy Warszawskiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 122 w m. Pyrzyce”	Uchwała zrealizowana.
49.	LXIV/495/23	28 września 2023 r.	W sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach znajdujących się na terenie Gminy Pyrzyce wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków	Uchwała uchylona przez RIO.
50.	LXIV/496/23	28 września 2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy użyczenia na okres 30 lat, nieruchomości stanowiącej własność Gminy Pyrzyce.	Uchwała uchylona -Rozstrzygnięcie Nadzorcze stwierdzenie nieważności dnia 20.10.2023r. Znak:P-1.4131.370.2023.KN przez Wojewodę Zachodniopomorskiego
51.	LXIV/497/23	28 września 2023 r.	w sprawie określenia zasad sprawienia pogrzebów oraz zwrotu kosztów pogrzebów realizowanych przez Gminę Pyrzyce	Uchwała realizowana zgodnie z przyjętymi w niej wytycznymi.
52.	LXIV/498/23	28 września 2023 r.	zmieniająca Uchwałę nr LXIII/491/23 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Pyrzyce	Uchwała realizowana zgodnie z przyjętymi w niej wytycznymi.
53.	LXV/499/23	26 października 2023 r.	W sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań	Uchwała zrealizowana

			i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pyrzyce.	(przyjęcie suikzp dla miasta i gminy Pyrzyce).
54.	LXV/500/23	26 października 2023 r.	W sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Pyrzyce na rok 2023.	Zrealizowana zgodnie z przyjętymi w niej celami. Wielkość wprowadzonych zmian została wykazana w informacji o przebiegu budżetu Gminy Pyrzyce stanowiącej informację uzupełniającą Raport.
55.	LXV/501/23	26 października 2023 r.	W sprawie uchwalenia zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pyrzyce.	Zmiany wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pyrzyce.
56.	LXV/502/23	26 października 2023 r.	W sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na rok 2024.	Uchwała w trakcie realizacji.
57.	LXV/503/23	26 października 2023 r.	W sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych ciężących na osobach fizycznych, osobach prawnych oraz jednostkach organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej.	Zrealizowana, wydano decyzje o naliczeniu podatku od środków transportowych.
58.	LXV/504/23	26 października 2023 r.	W sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości.	Zrealizowana, wydano decyzje o naliczeniu podatku od nieruchomości.
59.	LXV/505/23	26 października 2023 r.	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin wymienionych w Uchwale Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.	Uchwała w trakcie realizacji od 1 stycznia 2024 roku.
60.	LXV/506/23	26 października 2023 r.	W sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028.	Uchwała w trakcie realizacji od 1 stycznia 2024 roku.
61.	LXV/507/23	26 października 2023 r.	W sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, zasiłku celowego albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.	Uchwała w trakcie realizacji od 1 stycznia 2024 roku.
62.	LXV/508/23	26 października 2023 r.	W sprawie utworzenia Placówki Wsparcia Dziennego	Uchwała w trakcie realizacji.
63.	LXV/509/23	26 października 2023 r.	W sprawie nadania nazwy ulicy na terenie miasta Pyrzyce	Uchwała zrealizowana.
64.	LXV/510/23	26 października 2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 196/2 o pow. 0,0056 ha, położonej w obrębie geodezyjnym 0008 miasta Pyrzyce	Uchwała w trakcie realizacji.
65.	LXVI/511/23	30 listopada 2023 r.	W sprawie Programu Współpracy Gminy Pyrzyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok.	Uchwała przyjęta do realizacji na 2024 rok.
66.	LXVI/512/23	30 listopada 2023 r.	W sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy	Zrealizowana zgodnie z przyjętymi

			Pyrzyce na rok 2023.	mi w niej celami. Wielkość wprowadzonych zmian została wykazana w informacji o przebiegu budżetu Gminy Pyrzyce stanowiącej informację uzupełniającą Raport.
67.	LXVI/513/23	30 listopada 2023 r.	W sprawie uchwalenia zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pyrzyce	Zmiany wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pyrzyce.
68.	LXVI/514/23	30 listopada 2023 r.	W sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.	W trakcie realizacji.
69.	LXVI/515/23	30 listopada 2023 r.	Zmieniająca Uchwałę Nr LXV/508/23 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 26 października 2023 r. w sprawie utworzenia Placówki Wsparcia Dziennego.	Uchwała w trakcie realizacji.
70.	LXVII/516/23	21 grudnia 2023 r.	W sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Pyrzyce na rok 2023.	Zrealizowana zgodnie z przyjętymi w niej celami. Wielkość wprowadzonych zmian została wykazana w informacji o przebiegu budżetu Gminy Pyrzyce stanowiącej informację uzupełniającą Raport.
71.	LXVII/517/23	21 grudnia 2023 r.	W sprawie uchwalenia zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pyrzyce	Zmiany wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pyrzyce.
72.	LXVII/518/23	21 grudnia 2023 r.	W sprawie uchwalenia budżetu Gminy Pyrzyce na rok 2024.	Uchwała realizowana w 2024 roku.
73.	LXVII/519/23	21 grudnia 2023 r.	W sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pyrzyce na lata 2024-2030	Uchwała w trakcie realizacji.
74.	LXVII/520/23	21 grudnia 2023 r.	W sprawie ustalenia kwoty wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2023, oraz ustalenia planu finansowego tych wydatków.	Uchwała w trakcie realizacji.
75.	LXVII/521/23	21 grudnia 2023 r.	W sprawie wyrażenia woli utworzenia linii komunikacyjnych publicznego transportu zbiorowego.	Uchwała przyjęta do realizacji na 2024 rok.
76.	LXVII/522/23	21 grudnia 2023 r.	W sprawie udzielenia zgody na zawarcie umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.	Uchwała przyjęta do realizacji na 2024 rok.
77.	LXVII/523/23	21 grudnia 2023 r.	W sprawie uchwalenia planu pracy Rady Miejskiej w Pyrzycach do miesiąca kwietnia 2024 roku.	Uchwała w trakcie realizacji.

Źródło: Opracowanie własne BRM w Pyrzycach.

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Pyrzyce stanowi Załącznik Nr 2 do Raportu.

X.3. Gminne jednostki organizacyjne.

W roku 2023 liczba jednostek organizacyjnych Gminy Pyrzyce, instytucji kultury oraz jednostek pomocniczych zwiększyła się o jeden obiekt w stosunku do 2022 (nowa Świetlica Wiejska w Młynach). Na terenie Sołectw funkcjonuje 18 świetlic wiejskich i Klub w Letninie.

Budowa Świetlicy Wiejskiej w Młynach

9 maja 2023 roku oddano do użytku Świetlicę Wiejską w Młynach. Inwestycja dofinansowana z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Całkowity koszt zadania - **688 451,90 zł** (roboty budowlane) + **24 108,00 zł** (nadzór inwestorski), w tym dofinansowanie - **453 401,00 zł**, środki własne Gminy Pyrzyce - **259 158,90 zł**.

W 2023 roku wykonano remonty świetlic:

- Remont świetlicy wiejskiej w Turzu - w ramach zadania wykonano nowe pokrycie dachowe z blachodachówki. Całkowity koszt zadania - **146 493,00 zł**, w tym Fundusz Sołecki - **20 500,00 zł**.
- Remont Świetlicy Wiejskiej w Mielęcinie - w ramach zadania pomalowano ściany i wymieniono oświetlenie. Zadanie zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Koszt zadania - **9 999,88 zł**.
- Remont Świetlicy Wiejskiej w Krzemlinie - w ramach zadania wyremontowano podjazd, schody oraz wymieniono drzwi. Zadanie zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Koszt zadania - **39 000,00 zł**.
- Remont Świetlicy Świetlicy Wiejskiej w Nowielinie - w ramach zadania ułożono kostkę z obrzeżami wokół świetlicy, wymieniono drzwi zewnętrzne, pomalowano ściany w sali głównej oraz pomalowano elewację budynku. Zadanie zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Koszt zadania - **21 482,00 zł**.
- Remont Świetlicy Wiejskiej w Ryszewku - w ramach zadania wymieniono w części kuchennej posadzkę, płytki, sedesy w łazienkach oraz wyszpachlowano i pomalowano ściany w sali głównej świetlicy. Koszt zadania - **30 787,13 zł**.
- Zakup klimatyzatora wraz z montażem na salę wiejską w Brzesku - zadanie zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Koszt zadania - **13 200,00 zł**.

Potrzeby:

- Remont świetlicy w miejscowości Turze (wykonanie odwodnienia, klamrowanie ścian).
- Remont świetlicy w Ryszewku zmiana systemu ogrzewania, wykonanie ocieplenia.
- Remont świetlicy w Rzepnowie.
- Budowa świetlicy kontenerowej miejscowości Czernice - w 2023 roku przystąpiono do opracowania kompletnej dokumentacji projektowej i kosztorysowej wraz z materiałami geodezyjnymi i uzyskaniem decyzji pozwolenia na budowę dla inwestycji pn.: „Zakup kontenera dla Sołectwa Czernice - etap I - z przeznaczeniem na utworzenie świetlicy”. Zadanie finansowane ze środków własnych Gminy Pyrzyce. Całkowity koszt zadania **20 000,00 zł**.

Urząd Miejski w Pyrzycach w 2023 roku zrealizował poniższe zadania:

- Poprawa ergonomii pracy w Urzędzie Miejskim w Pyrzycach projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich „Poprawa ergonomii pracy oraz profilaktyka zdrowia pracowników Urzędu Miejskiego w Pyrzycach” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa „VI Rynek Pracy”, Działanie „6.8 Wdrożenie kompleksowych programów zdrowotnych oraz przedsięwzięć zapobiegających istotnym problemom zdrowotnym regionu oraz dotyczących chorób negatywnie wpływających na rynek pracy, ułatwiających powroty do pracy, umożliwiających wydłużenie aktywności zawodowej oraz zwiększenie zgłaszalności na badania profilaktyczne”. W ramach projektu zrealizowano zadania: Dostosowanie stanowisk pracy do indywidualnych potrzeb UP – w ramach zadania zakupiono: 44 biurka, 44 krzesła ergonomiczne, 23 lampki biurkowe oraz 30 zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem biurowym; Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy – warsztaty skuteczne strategie walki z wypaleniem zawodowym, poznanie technik relaksacyjnych, właściwe planowanie zadań, zarządzanie czasem; walka ze stresem - organizowanie pikników połączonych z działaniami edukacyjno- zdrowotnymi – działania, których głównym zadaniem było obniżenie stresu, integracja pracowników, nauka pierwszej pomocy, gry psychoedukacyjne, bezpłatny pomiar glukozy, ciśnienia, BMI, itp. „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy” – wsparcie indywidualne fizjoterapeuty dla 53 pracowników oraz psychologa dla 8 pracowników. Dofinansowanie projektu w kwocie **381 469,37 zł**.
- Projekt grantowy „Cyfrowa Gmina” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia. W ramach projektu zrealizowano zadania: zakupiono sprzęt informatyczny w postaci 30 komputerów przenośnych, 28 komputerów PC, 5 UPS, macierzy dyskowej, przetłączników sieciowych, serwera, skanerów dokumentów, ekranu multimedialnego, infokiosku multimedialnego, kompletu urządzeń sieciowych służących do uruchomienia sieci bezprzewodowej; w celu zwiększenia bezpieczeństwa przetwarzanych danych w Urzędzie zmodernizowane zostało pomieszczenie serwerowni poprzez rozbudowę szafy krosowniczej o 2 nowe switche zarządzalne, wymianę kabli krosowniczych oraz konfigurację nowej infrastruktury w tym konfigurację UTM; w celu zachowania ciągłości działania systemów informatycznych oraz ich odtwarzalności, zakupiono oprogramowanie do backupu danych; zakupiono oprogramowanie antywirusowe, które zwiększyło poziom bezpieczeństwa przetwarzanych danych w Urzędzie, chroniąc jednostkę przed szkodliwym oprogramowaniem oraz atakami z zewnątrz; zrealizowano zadania polegające na szkoleniu urzędników z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz zakupiono nową stronę Biuletynu Informacji Publicznej zgodną z obecnymi przepisami w tym WCAG2.1. Dofinansowanie projektu z UE w kwocie **576 810,00 zł**.
- „Wymiana stolarki okiennej w budynku Urzędu Miejskiego w Pyrzycach” - zadanie realizowane w ramach „Poprawy efektywności energetycznej w Gminie Pyrzyce.” Zadanie obejmowało wymianę stolarki okiennej (drewnianej) na okna PVC wraz parapetami wewnętrznymi i zewnętrznymi (88 szt.) Całkowity koszt zadania wyniósł **260 760,00 zł** - środki własne Gminy Pyrzyce.
- „Dostosowanie budynku Urzędu dla potrzeb osób niepełnosprawnych - wykonanie dźwigu platformowego z szybem samonośnym przeszklonym” – w ramach „Konkursu dostępny

samorząd” Gmina Pyrzyce otrzymała dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w ramach projektu „Dostępny samorząd- granty”. Całkowity koszt zadania **397 290,00 zł**, w tym dofinansowanie **199 995,79 zł**, środki własne Gminy Pyrzyce **197 294,21 zł**.

- 6 grudnia 2023 roku podpisany został akt notarialny, na mocy którego parter Ratusza stał się własnością Gminy Pyrzyce. Koszt wykupu to **1 300 000,00 zł**. Przez ostatnie 16 lat parter budynku był własnością prywatnego właściciela. Samodzielna własność parteru umożliwi podejmowanie decyzji dotyczących dalszych remontów i modernizacji, bez konieczności uzgadniania ich z dotychczasowym współwłaścicielem.
- „Cyberbezpieczny Samorząd” - 14 grudnia 2024 roku Gmina Pyrzyce złożyła wniosek do Centrum Projektów Polska Cyfrowa w ramach konkursu grantowego „Cyberbezpieczny Samorząd” realizowanego w ramach Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC), mającego na celu podniesienie bezpieczeństwa informacji w JST przez poprawę odporności i umiejętność efektywnego przeciwdziałania oraz reagowania na incydenty w systemach informacyjnych. Gmina znalazła się na liście wniosków grantowych wybranych do dofinansowania w wysokości **850 000,00 zł**. Pozyskana dotacja zostanie przeznaczona na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Miejskim w Pyrzycach, m.in. poprzez rozwijanie kompetencji pracowników, przegląd oraz aktualizację procedur bezpieczeństwa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a także wdrożenie najnowocześniejszych technologii w zakresie sprzętu i oprogramowania komputerowego.

X.4. Udział mieszkańców w zarządzaniu gminą.

W 2023 roku wznowiła działalność Pyrzycka Rada Seniorów.

O odbytych posiedzeniach:

- Komisja mieszkaniowa - 2,
- Zespół interdyscyplinarny - 6,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 13,
- Pyrzycka Rada Seniorów – 1.

Fundusz sołecki

W roku 2023 w ramach środków własnych Gminy Pyrzyce - fundusz sołecki zrealizowane zostały zadania na ogólną kwotę **533 507,83 zł**. Na wydatki inwestycyjne i remontowe przeznaczona została kwota **258 576,12 zł**, w ramach której zrealizowano min.: budowę oświetlenia drogi w Sołectwie Pyrzyce przy ul. Reymonta, wykonano dokumentację projektową budowy oświetlenia w Sołectwach Brzezin, Giżyn i Pstrowice, wykonano remont drogi poprzez wymianę nawierzchni chodnika w Sołectwie Letnin, doposażono place zabaw w Sołectwie Pstrowice, Żabów i Nieborowo, wybudowano chodnik na cmentarzu w Sołectwie Okunica, zakupiono kosiarkę traktorek do Sołectwa Giżyn, wykonano remont dachu w budynku świetlicy wiejskiej w Turzu, dokonano remontu podjazdu, schodów i wymiany drzwi w budynku świetlicy wiejskiej w Krzemlinie, zamontowano klimatyzację w budynku świetlicy wiejskiej w Brzesku. Wydatki bieżące w kwocie **217 692,91 zł** poniesione zostały na funkcjonalność świetlic wiejskich poprzez zakup niezbędnego wyposażenia oraz potrzeby sołectw t.j.: zakup stołów i krzeseł, artykułów AGD, regałów metalowych, gablot informacyjnych, mebli kuchennych, art. chemicznych, drabiny, maszyn do popcornu i waty cukrowej, kuchenki gazowo-elektrycznej, regałów na znicze, utwardzono teren przy świetlicy wiejskiej w Nowielinie, wykonano cięcia korekcyjne drzew w sołectwie Brzesko i Mechowo, wymieniono elementy zabawowe na

placach zabaw w sołectwach w Brzeźnie, Ryszewie, Rzepnowie i Stróżewie oraz wykonano ogrodzenie placu zabaw w sołectwie Pyrzyce przy ul. Rycerza Przybora, zamontowano bramki z siatką na boiskach sportowych w sołectwie Brzesko i Brzezin. Ponadto zakupiono kosiarki, pilarki, kosy, dmuchawy spalinowe oraz paliwo i materiały eksploatacyjne do kosiarek oraz środki do ochrony roślin. Pozostałe środki kwocie **57 238,09 zł** wydatkowano na organizację imprez integracyjnych dla mieszkańców sołectw poprzez organizację dożynek wiejskich, festynów rodzinnych, turniejów i wyjazdów edukacyjno-integracyjnych.

Realizacja funduszu sołectkiego wg stanu na dzień 31.12.2023 roku

Lp.	Sołectwo	Kwota
1.	Brzesko	44 596,08 zł
2.	Brzezin	18 027,89 zł
3.	Czernice	11 975,96 zł
4.	Giżyn	18 975,49 zł
5.	Krzemlin	47 044,92 zł
6.	Letnin	24 747,65 zł
7.	Mechowo	22 203,48 zł
8.	Mielęcín	27 858,92 zł
9.	Młyny	15 315,40 zł
10.	Nieborowo	21 466,75 zł
11.	Nowielin	30 570,04 zł
12.	Obromino	15 522,23 zł
13.	Okunica	22 570,19 zł
14.	Pstrowice	13 987,99 zł
15.	Pyrzyce	51 127,00 zł
16.	Rzepnowo	18 020,28 zł
17.	Ryszewko	17 867,02 zł
18.	Ryszewo	17 240,30 zł
19.	Stróżewo	18 801,30 zł
20.	Turze	24 939,94 zł
21.	Żabów	50 649,00 zł
	Razem	533 507,83 zł
	Wykonanie	94,81%

Źródło: Opracowanie własne WO.

Fundusz sołectki został zrealizowany w 100%. Oszczędności w wysokości 5,19 % kwoty ogólnej funduszu wynikają z niższych kosztów zakupu.

X.4.1. Budżet obywatelski.

2023 roku odstąpiono od realizacji Budżetu Obywatelskiego.

X.4.2. Konsultacje społeczne.

W 2023 roku w gminie Pyrzyce przeprowadzone zostały konsultacje społeczne w sprawie:

- upamiętnienia Rotmistrza Witolda Pileckiego poprzez umieszczenie tablicy pamiątkowej na kamieniu usytuowanym na działce nr dz. nr 173/2 obręb 8 miasta Pyrzyce przy „Kaplicy pw.

Św. Ducha” przy ul. Zabytkowej. W konsultacjach wzięło udział 767 mieszkańców, w tym 404 zagłosowało za umieszczeniem tablicy, a 363 przeciw;

- programu współpracy Gminy Pyrzyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku. Konsultacje odbyły się w dniach 19.09.2023 - 4.10.2023 roku. W okresie prowadzonych konsultacji nie wpłynęła żadna uwaga lub opinia do przedstawionego projektu uchwały.

X.4.3. Lokalny program rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Pyrzyce, przyjęty Uchwałą Nr LIV/439/06 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 28 września 2006 roku zaktualizowany Uchwałą NrXLI/339/17 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 28 września 2017 roku i zmieniony Uchwałą Nr XLVI/411/18 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 22 lutego 2018 roku, stanowi istotny instrument wspierający zarządzenie rozwojem gminy w zakresie wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez powiązane ze sobą działania społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcyjne i techniczne. Pozwala on na prowadzenie wieloletniego procesu rewitalizacji w sposób skoordynowany, zintegrowany, zgodny z potrzebami i oczekiwaniami. W roku 2023 realizację programu przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Podmiot	Projekt	Realizacja projektu
1.	Geotermia Pyrzyce.	<p>Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej.</p> <p>Wykonanie przyłączy wraz z węzłami cieplnymi - dwufunkcyjnymi na ciepło i na ciepłą wodę użytkową.</p>	<p>Prowadzenie edukacji i promocji dotyczących efektywnego wykorzystania OZE na przykładzie wód geotermalnych do produkcji energii cieplnej, jest wykonywane za pomocą strony internetowej oraz informacji umieszczanych na platformie facebook. Pracownicy spółki przyjmują indywidualnych uczniów na praktyki przygotowania zawodowego, a także grupy studentów i kadre naukową, popularyzując ideę dalszych badań w celu wykorzystania potencjału wód termalnych i wiedzy na temat OZE.</p> <p>Działania przedsiębiorstwa skupione są na rozwiązaniach technologicznych, których celem jest poprawa wykorzystania energii wód geotermalnych do produkcji ciepła oraz zabezpieczenie stabilnych dostaw ciepła. Na bieżąco realizowana jest koncepcja przyłączenia nowych budynków do sieci, tak by maksymalizować wielkość przyłączy.</p>
2.	Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie.	„Poprawa dostępności i funkcjonalności budynków poprzez budowę nowej siedziby KPP Pyrzyce przy ul. Młodych Techników”.	<p>KPP Pyrzyce – budowa nowej siedziby przy ul. Młodych Techników w Pyrzycach.</p> <p>Termin rozpoczęcia budowy : 02.02,2021 r.</p> <p>Termin zakończenia budowy: 30.06.2023 r.</p> <p>Zaawansowanie realizacji inwestycji – protokół zakończenia odbioru końcowego robót budowlanych z dn. 30.06.2023 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budynek główny - 100% • Budynek garażowy ze strzelnicą - 100% • Budynek kojców dla psów wraz z zapleczem socjalnym - 100% • Obiekt na agregat i śmietnik - 100% • Parking oraz zespół wiat - 100%

3.	„MENTOR” Zarządanie Nieruchomościami.	„Modernizacja budynków mieszkalnych - wielorodzinnych na terenie obszaru rewitalizacji wraz z poprawą efektywności energetycznej”.	W 2023 r. projekt rewitalizacyjny nie był realizowany.
4.	Powiatowy Urząd Pracy w Pyrzycach.	„Kompetencje na miarę potrzeb - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, w tym osób po 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych”.	<p>W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacyjnego Powiatowy Urząd Pracy od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. aktywizował osoby bezrobotne m.in. osoby powyżej 50 roku życia oraz osoby długotrwale bezrobotne w następujących formach wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6 osób powyżej 50 roku życia zostało skierowane na szkolenie, • 13 osób powyżej 50 roku życia zostało skierowane do odbycia stażu, • 18 osób powyżej 50 roku życia zostało skierowanych do odbycia prac interwencyjnych, • 15 osób powyżej 50 roku życia zostało skierowanych do odbycia robót publicznych, • 3 osoby powyżej 50 roku życia otrzymały jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, <p>oraz</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 osób długotrwale bezrobotnych zostało skierowane na szkolenia, • 43 osoby długotrwale bezrobotne zostały skierowane do odbycia stażu, • 2 osoby długotrwale bezrobotne zostały skierowane do pracy w ramach wyposażenia/wyposażenia stanowiska pracy, • 11 osób długotrwale bezrobotnych zostało skierowanych do odbycia prac interwencyjnych, • 11 osób długotrwale bezrobotnych zostało skierowane do odbycia robót publicznych, • 11 osób długotrwale bezrobotnych otrzymało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. <p>Sytuacja osób długotrwale bezrobotnych i powyżej 50 roku życia jest monitorowana przez doradców klienta i pośrednictwo pracy.</p>
5.	Starostwo Powiatowe w Pyrzycach	<p>„Nowoczesna szkoła - nowoczesny pracownik”</p> <p>„Modernizacja budynków użyteczności publicznej”.</p>	<p>Projekt zrealizowany.</p> <p>Projekt wykonany częściowo:</p> <p>1) termomodernizacja Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Pyrzycach - projekt zrealizowany.</p> <p>2) Zespół Szkół nr 1 im. Noblistów Polskich w Pyrzycach - termomodernizacji budynku - projekt zrealizowany.</p> <p>3) Zespół Szkół nr 2 Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Tadeusza Kościuszki w Pyrzycach - projekt częściowo zrealizowany - zakończono termomodernizację budynku warsztatów szkolnych, budynku szkoły wraz z salą gimnastyczną oraz budynku internatu. Pozostał ostatni etap prac - wymiana co w budynku internatu, którą zaplanowano na rok bieżący.</p>

		<p>„Modernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie obszaru rewitalizacji poprzez dostosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych wraz z poprawą efektywności energetycznej – Budynek Szpitala Powiatowego.</p>	<p>cy. 4) siedziba Starostwa Powiatowego w Pyrzycach - projekt w trakcie realizacji - zadanie zrealizowano częściowo poprzez ocieplenie stropodachu metodą wtryskiwanego granulatu. Ponadto, przygotowana została kompletna dokumentacja projektowa w tym: projekt wraz z kosztorysem inwestorskim, przedmiarem robót, audyt energetyczny, ekspertyza przyrodnicza - uzyskano również zgodę RDOŚ na wykonanie prac.</p> <p>Projekt w trakcie realizacji.</p>
6.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach	<p>„Promocja działalności OPS w zakresie pomocy osobom współzależnym oraz dotkniętym przemocą domową”.</p>	<p>W roku 2023 projekt był realizowany poprzez: udzielanie przez pracowników ośrodka w ramach prac socjalnej, poradnictwo w zakresie uzależnień, problemu przemocy, rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych; wskazywania miejsc oraz form wsparcia osób dotkniętych tymi problemami. Oddziaływano na osoby doświadczające przemocy oraz stosujące przemoc w ramach prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”. Część osób wymagała podejmowania działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego. Rodzinom, które przejawiały problemy opiekuńczo wychowawcze przydzielano wsparcie asystenta rodziny, którego celem było wypracowanie z rodziną właściwych postaw wychowawczych, zwiększenia zaradności życiowej i poprawy funkcjonowania społecznego. Na stronie internetowej ośrodka oraz Urzędu Miejskiego publikowane były informacje dotyczące poradnictwa specjalistycznego na terenie Gminy Pyrzyce. Współpracowano z innymi instytucjami na rzecz poprawy życia osób wymagających wsparcia. Podejmowano działania interwencyjne w zakresie zabezpieczenia małoletnich dzieci w przypadku zagrożenia życia i zdrowia. Rozpowszechniano materiały promocyjne dotyczące problemu alkoholowego oraz przemocy (plakaty, ulotki, poradniki). Przez cały rok dostępna była pomoc psychologiczna, udostępniana online. W grudniu 2023 r. powstał Gminny Punkt Wsparcia, mieszczący się w budynku Urzędu Miejskiego, w którym udzielane jest poradnictwo pedagoga, psychoterapeutów, przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego. Dyżury pełnione są od wtorku do piątku po godzinach pracy urzędu. Działania umożliwiły zwiększenie świadomości mieszkańców gminy w sferze rodzajów i form pomocy oferowanych przez instytucje samorządowe, organizacje pozarządowe</p>

		<p>"Społeczny bank czasu w Pyrzycach".</p> <p>"Rodzina i praca - to się opłaca!"</p> <p>"Aktywizacja zawodowa i integracja społeczna osób niepełnosprawnych".</p>	<p>bezpośrednio osobom uzależnionym, współuzależnionym, dotkniętym przemocą i stosującym przemoc, świadkom przemocy oraz innym osobom przeżywającym kryzys psychiczny.</p> <p>Nie realizowano projektu.</p> <p>Nie realizowano projektu.</p> <p>Nie realizowano projektu.</p>
7.	Urząd Miejski w Pyrzycach	<p>"Trzeźwy umysł - kampania społeczna skierowana do mieszkańców obszaru rewitalizacji".</p> <p>"Poszerzenie oferty edukacyjnej oraz oferty zajęć pozalekcyjnych".</p> <p>„Poprawa dostępności, bezpieczeństwa i estetyki przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji”.</p> <p>"Budowa i rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego na terenie Miasta Pyrzyce".</p>	<p>Brak realizacji nie pojawiły się możliwości finansowania.</p> <p>Brak realizacji nie pojawiły się możliwości finansowania.</p> <p>„Budowa dojścia pieszego wraz z oświetleniem na działce 335 obręb 9 m. Pyrzyce – Etap II.” Całkowity koszt zadania 70 540,50 zł. Zadanie współfinansowane przez firmę DINO Polska S.A. w kwocie 25 875,80 zł. Środki własne Gminy Pyrzyce 44 664,70 zł.</p> <p>Utworzenie systemu monitoringu miejskiego w pełnym jego zakresie we współpracy ze Starostwem, Policją, Strażą Miejską, Spółdzielniami Mieszkaniowymi, wspólnotami mieszkaniowymi i firmami z uwzględnieniem szkół, osiedli, placów zabaw, osób prywatnych." - Sygnału monitoringu wizyjnego dostarczany był do punktów Monitoringu Miejskiego w Pyrzycach z przyłączeniem do Centrum Monitoringu, umiejscowionym w Komendzie Powiatowej Policji w Pyrzycach przy ul. Młodych Techników 4, w celu zapisu i odczytu obrazu przez znajdujące się tam urządzenia oraz do punktu odbioru obrazu Straży Miejskiej w Pyrzycach przy ul. Plac Ratuszowy nr 1, które obejmują następujące obszary kontrolowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Burgerpark” przy ul. Górna – szt. 1 obszar monitorowania okolice Stawu „Złotej Rybki”. • Plac Wolności - szt. 2 obszar monitorowania okolice skrzyżowania ronda oraz mini fontanna. • Park Jana Pawła II – szt. 1 obszar monitorowania Park Jana Pawła II w kierunku ul. Jana Pawła II. • ul. Rejtana przy Szkole Podstawowej - szt.1 obszar monitorowania obszar wejścia do budynku szkoły od ulicy Rejtana, przejście dla pieszych na ul. Rejtana. • ul. Rejtana na terenie Miasteczka Ruchu

		<p>"Rozwój przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji".</p> <p>"Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego i mobilności</p>	<p>Drogowego – szt. 1 obszar monitorowania miasteczko ruchu drogowego dojście do szkoły.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. 1 go Maja Budynek Urzędu Miejskiego w Pyrzycach - szt. 2 to jest obszar monitorowania wejście do budynku Urzędu Miejskiego - szt 1 i obszar monitorowania skrzyżowanie ulicy 1 go Maja ul. Ks. Barnima wraz z przejściem dla pieszych - szt.1. • ul. Jana Kilińskiego – szt. 1 obszar monitorowania teren Fontanny Miejskiej. <p>System monitoringu oparty jest o sieć IP oraz kamery IP pracujące w standardzie MPEG 4. Centrum pracuje na oprogramowaniu firmy Milestone Xprotect Professional. Kamera spełniają poniżej podane warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kolorowe z zoomem min 18x • czułość < 0,7 lux, f = 1,4 migawka 1/50 s • nocne widzenie z czułością < 0,05 lux • tryb pracy: równoczesny zapis, podgląd „na żywo”, odtwarzanie nagrań, archiwizacja • tryb nagrywania: ciągły • rejestr zdarzeń do 10 000 zdarzeń • dostarczenie sygnału monitorowania w jakości HD, umożliwiającą rozpoznanie twarzy osób. <p>Gmina Pyrzyce zawarła umowę z Wykonawcą wyłonionym w trybie zapytania ofertowego, zgodnie z zarządzeniem nr 591/2021 Burmistrza Pyrzyce z dnia 29.01.2021r. w sprawie wprowadzenia procedury udzielania zamówień publicznych, związanych z wydatkowaniem w Gminie Pyrzyce kwot o wartości nie przekraczającej 130 000,00 zł. Netto, której przedmiotem jest usługa dostarczenia sygnału monitoringu wizyjnej i obsługa sprzętu do obserwacji punktów Monitoringu Miejskiego w Pyrzycach z przyłączeniem do Centrum Monitoringu, umiejscowionym w Komendzie Powiatowej Policji w Pyrzycach przy ul. Młodych Techników 4, w celu zapisu i odczytu obrazu przez znajdujące się tam urządzenia oraz dostarczenia sygnału monitoringu wizyjnego do siedziby Straży Miejskiej w Pyrzycach mieszczącej się w budynku Urzędu Miejskiego w Pyrzycach przy ul. Plac Ratuszowy nr 1 za pomocą stacjonarnych kamer z nagrywaniem obrazu w jakości HD, umożliwiającym rozpoznawanie twarzy osób w celu odczytu obrazu przez znajdujące się tam urządzenia do 31.12.2023 roku.</p> <p>W 2023 roku z budżetu Gminy Pyrzyce wydatkowano na funkcjonowanie systemu monitoringu - 107 526,60 zł m brutto.</p> <p>Brak realizacji - nie pojawiły się możliwości finansowania.</p> <p>W 2023 r. zakończono realizację zadania „Przebudowa wraz z budową ulicy 2-go Marca w Pyrzycach”.</p>
--	--	--	--

		<p>miejskiej w obszarze rewitalizacyjnym”.</p> <p>„Poprawa dostępności do infrastruktury wod.-kan. na terenie obszaru rewitalizacji”.</p> <p>„Modernizacja obiektów zabytkowych w obszarze rewitalizacji”.</p>	<p>Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład .W ramach zadania wykonana została przebudowa ulicy 2-go marca wraz z przebudową oświetlenia ulicznego na działkach nr 195, 190/3, 175, 172 obręb 8 miasta Pyrzyce oraz budowa ulicy 2-go marca w Pyrzycach wraz z budową oświetlenia ulicznego na działkach nr 13, 22, 175, 179, 190/3 obręb 8 miasta Pyrzyce. Całkowity koszt zadania 3 836 676,40 zł, w tym dofinansowanie 3 644 842,58 zł, środki własne Gminy Pyrzyce 191 833,82 zł.</p> <p>W 2023 roku zakończono realizację zadania „Modernizacja sieci dróg gminnych na terenie Miasta Pyrzyce”. Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład. Inwestycja obejmowała modernizację 9 dróg na terenie miasta Pyrzyce w tym drogę osiedlową od ul. Stargardzkiej do ul. G. Narutowicza, która znajduje się w obszarze rewitalizacyjnym. Realizację zadania zaczęto od przebudowy powyższej drogi. Całkowity koszt zadania 17 219 999,98 zł (roboty budowlane) + 110 700,00 zł (nadzór inwestorski) w tym dofinansowanie 10 773 000,00 zł. Środki własne Gminy Pyrzyce 6 557 699,98 zł.</p> <p>W roku 2022 rozpoczął się kolejny etap realizacji inwestycji dotyczącej „Budowy obejścia miasta Pyrzyce w ciągu drogi wojewódzkiej nr 119”. Głównym założeniem realizacji inwestycji jest polepszenie warunków komunikacyjnych, usprawnienie a także poprawa bezpieczeństwa ruchu. Przedsięwzięcie realizowane będzie w celu wyprowadzenia z centrum miasta ruchu tranzytowego a w szczególności ruchu samochodów ciężarowych, który obecnie odbywa się ulicami Pyrzyc, kumulacją ruch z trzech dróg wojewódzkich łączących się w centrum miasta. Inwestycja obejmować będzie m.in. budowę obwodnicy miasta Pyrzyce klasy GP o długości ok. 7,54 km, budowę skrzyżowań z drogami niższych kategorii, budowę dodatkowych jezdni obsługujących tereny przyległe, budowę zjazdów z dróg dodatkowych oraz budowę oświetlenia drogowego w obrębie skrzyżowań. Aktualnie Urząd Marszałkowski czeka na uzgodnienia z PKP oraz na decyzję wodno -prawną. Jeśli etap projektowy będzie przebiegał zgodnie z planem, budowa obwodnicy Pyrzyc rozpocznie się w 2024 roku. Szacowana wartość zadania wynosi 82 mln. Wsparcie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wynosi 30 mln zł.</p> <p>W 2023 r. nie wystąpiła realizacja działania w obszarze rewitalizacyjnym.</p> <p>Przygotowana dokumentacja celem zachowania zabytków i ubiegania się o środki zewnętrzne : - w lipcu 2022 r. Gmina Pyrzyce przystąpiła do opracowania dokumentacji projektowej na „Remont i</p>
--	--	--	---

			adaptację Bramy Bańskiej wraz z dobudową schodów zewnętrznych”. Planowany termin wykonania dokumentacji - 2024 r. Dokumentacja obejmuje prace restauratorsko-konserwatorskie przy zabytku, doświetlenie, dobudowę schodów zewnętrznych celem udostępnienia w możliwym zakresie obiektu dla zwiedzających.
--	--	--	---

Źródło: Opracowanie własne UM w Pырzycach.

X.5. Współpraca międzynarodowa.

W roku objętym raportem liczba miast partnerskich Gminy Pырzyce nie uległa zmianie tj.: Bad Sülze, Korbach oraz Ueckermünde (Niemcy), Hörby (Szwecja), Vysoké Mýto (Czechy), Carpinione (Włochy), Goleniów, Złocienec. W ramach współpracy z miastami partnerskimi delegacje Gminy Pырzyce odbyły następujące wizyty partnerskie:

- 6 maja 2023 roku delegacja Gminy Pырzyce wzięła udział w wystawie fotografii wykonanych przez klub fotograficzny Alter Ego w Ueckermünde.
- W dniach 1-3 września 2023 r., na zaproszenie Burmistrza Korbach Klaus Friedricha, delegacja Pырzyc odwiedziła Korbach. Delegacja wzięła udział w festiwalu HanseFestival.

Wizyty delegacji miast partnerskich w Gminie Pырzyc:

- Wizyta delegacji Ueckermünde w związku ze Spotkaniem Noworocznym w PDK 3 lutego 2023 r.
- Wizyta delegacji Ueckermünde na Pырzyckim Długim Weekendzie 10 czerwca 2023 r.
- Wizyta delegacji Korbach i Vysoké Mýto w związku z obchodami jubileuszu podpisania aktów partnerstwa (25-lecie partnerstwa z Korbach i 20-lecie partnerstwa z Vysoké Mýto) w dniach 7-9 lipca 2023 r.
- Wizyta delegacji Ueckermünde na Gminnych Dożynkach w Brzesku 26 sierpnia 2023 r.

X.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Gminny Program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego został przyjęty Uchwałą Nr LV/427/22 Rady Miejskiej w Pырzycach z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie Programu Współpracy Gminy Pырzyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok. Głównym celem programu jest wspólne podejmowanie działań przez Gminę Pырzyce oraz organizacje pozarządowe na rzecz zaspakajania potrzeb społecznych oraz podnoszenia poziomu życia mieszkańców.

Celami szczegółowymi programu, wynikającymi z założonego celu głównego, są:

- umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
- tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, w szczególności wspieranie wolontariatu,
- budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnej oraz zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów,
- prowadzenie nowatorskich i efektywnych działań na rzecz mieszkańców,
- poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych,

- pobudzanie aktywności gospodarczej mieszkańców, kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości,
- tworzenie systemowych rozwiązań, ważnych dla funkcjonowania Gminy i jej mieszkańców.

Zgodnie z prowadzoną przez Urząd Miejski Mapą Organizacji Pozarządowych działających na terenie Gminy Pyrzyce, swoją działalność prowadzi łącznie 57 stowarzyszeń, organizacji i klubów współpracujących w zakresie:

- Kultury fizycznej i sportu - 21,
- Kultury i dziedzictwa kulturowego - 9,
- Przeciwdziałanie patologii społecznej - 2,
- Turystyki -1,
- Oświaty – 4,
- Pomocy społecznej - 1,
- Ochotnicze Straże Pożarne - 9,
- Koła Gospodyń Wiejskich - 10.

Gmina Pyrzyce z własnych środków w roku 2023 udzieliła 35 organizacjom dotacji na łączną kwotę **441 341,00 zł** oraz przekazano dotację udzieloną przez Wojewodę Zachodniopomorskiego w kwocie **892 384,48 zł** na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Mielęcinie. W 2023 roku organizacje pozarządowe złożyły łącznie 51 projektów w tym w otwartych konkursach 23 i w trybie pozakonkursowym 28. Zawarto 51 umów.

Przekazane przez gminę wsparcie pozwoliło na realizację zadań w zakresie:

- Upowszechniania kultury, sztuki, w kwocie **23 200,00 zł**
- Upowszechniania edukacji, oświaty i wychowania w kwocie **11 750,00 zł**
- Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu w kwocie **245 000,00 zł**
- Zapewnienie gotowości bojowej oraz przygotowania jednostek Ochotniczych Straży Pożarnej do działań ratowniczo-gaśniczych w kwocie **32 391,00 zł**
- Wspieranie rozwoju turystyki w kwocie **3 000,00 zł**
- Prowadzenie Klubu Abstynenta „Krokus” w kwocie **45 000,00 zł**
- Przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym w kwocie **80 000,00 zł**
- Pomoc społeczna - **1 000,00 zł**
- Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych w kwocie **892 384,48 zł** (zadanie zlecone przez Wojewodę Zachodniopomorskiego).

Współpraca Gminy Pyrzyce z organizacjami pozarządowymi odbywa się również w formie pozafinansowej i obejmuje wsparcie merytoryczne i organizacyjne, działalność informacyjną, szkoleniowo-konsultacyjną, udostępnianie obiektów na preferencyjnych warunkach jak i w formie nieodpłatnej (sala konferencyjna UM, OSiR, PDK, świetlic wiejskich), a także na współorganizacji uroczystości o charakterze państwowym oraz imprez społeczno-kulturalnych z Urzędem Miejskim oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy Pyrzyce.

Corocznie z realizacji zadań opracowywana jest informacja z realizacji Program współpracy gminy Pyrzyce z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, która podlega akceptacji przez Radę Miejską. W roku 2023 Rada Miejska w Pyrzycach przyjęła informację z realizacji programu za rok 2022.

Statystyka udzielonych dotacji w latach 2022-2023

Lp.	Stowarzyszenia	Stan na 31.12.2022 r. (ilość)	Stan na 31.12.2023 r. (ilość)
1.	Kultura fizyczna i sport	15	15
2.	Kultura i dziedzictwo narodowe	7	7
3.	Przeciwdziałanie patologiom społecznym	1	1
4.	Turystyka	1	1
5.	Oświata i wychowanie	3	3
6.	Ochotnicze Straże Pożarne	8	7
7.	Pomoc Społeczna	3	2
razem		38	36
Dofinansowanie		409 306,47 zł	441 341,00 zł

Źródło: Opracowanie Wydział EKSIZ.

W 2023 roku zmniejszyła się liczba stowarzyszeń korzystających z dotacji, tj. OSP Ryszewko nie korzystało z dotacji Gminy Pyrzyce, natomiast Polski Związek Niewidomych zwrócił w całości niewykorzystaną dotację.

X.7. Promocja gminy.

Działania promocyjne w roku 2023 w Gminie Pyrzyce realizowane były poprzez jednostki organizacyjne, instytucje kultury, jednostki pomocnicze - Sołectwa, Stowarzyszenia itp., które oparte były na kontynuacji dotychczas realizowanych przedsięwzięć oraz projektów obejmujących m.in.:

- Współpracę z jednostkami samorządowymi - Urzędem Marszałkowskim w Szczecinie, Urzędem Wojewódzkim, Starostwem Powiatowym w Pyrzycach, gminami ościennymi, miastami partnerskimi,
- Publikację: m.in.: kalendarza Gminy Pyrzyce, „Podsumowania Kadencji Burmistrz Pyrzyc”,
- Briefingi prasowe m.in. briefing związany z organizacją VIII Edycji Pyrzyckiej Szybkiej Dychy.
- Organizację wspólnych imprez sportowych i kulturalnych o zasięgu regionalnym i ponad regionalnym m.in.: Pyrzycka Szybka Dycha, Pyrzyckie Kolarskie Grand Prix, Pyrzycki Długi Weekend,
- Wykorzystanie stron internetowych: www.pyrzyce.um.gov.pl, [Pyrzyce 360.pl.](http://Pyrzyce360.pl), portali społecznościowych, BIP,
- Promowanie mieszkańców i liderów gminy Pyrzyce np Gala Nagród „Pyrzyczanek”, Gryfy Zachodniopomorskie”, Gala Nagród „Ludzie Ziemi Pyrzyckiej”,
- Udział w projekcie „Radio Pyrzyce” na częstotliwości UKF 91.10 MHz (10 edycji),
- Członkostwo w stowarzyszeniach - „Lider Pojezierza”, „Lider Pojezierzy”, Związek Miast Polskich”,
- Współpraca ze stowarzyszeniami sportowymi, kulturalnymi i społecznymi, funkcjonującymi na terenie gminy, m.in. „Coolturałni”, „Pracujmy Razem”, „Pyrzycką Grupą Miłośników Sportu”, „Husaria Fight Team”, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Europejskim Klubem Seniora,
- Współpraca z Instytutem Pamięci Narodowej w organizacji wystaw okolicznościowych.

X.8. Nagrody i wyróżnienia dla gminy przyznane w roku obejmującym raport.

W 2023 roku gmina Pyrzyce została wyróżniona i otrzymała nagrodę w kwocie **6 000,00 zł** za zajęcie I miejsca w XV Europejskim Tygodniu Sportu dla Wszystkich, w ramach XXIX Sportowego Turnieju Miast i Gmin 2023” w kategorii Miasto i Gmina Grupa IV od 15 do 40 tyś. mieszkańców, organizowanym przez Krajową Federację Sportu. Piętnasty raz z rzędu Gmina Pyrzyce znalazła się w czołówce najlepiej usportowionych miejsc. Środki z nagrody zostały przeznaczone na organizację pikniku sportowo-rekreacyjnego w ramach promocji hasła - „Żyjmy zdrowo na sportowo”.

XI. Dziedzictwo historyczne.

XI.1. Zabytki i miejsca o szczególnym znaczeniu historycznym na terenie Gminy Pyrzyce.

W 2023 roku stan zabytków w Gminie Pyrzyce nie uległ zmianie w stosunku do roku 2022. Zabytki położone na terenie gminy podlegają ochronie prawnej, poprzez wpis do rejestru zabytków prowadzonego przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie oraz do Gminnej Ewidencji Zabytków. Gminę Pyrzyce na tle innych gmin powiatu Pyrzyckiego wyróżniają zabytki o wysokiej wartości naukowej i historycznej m.in.:

- Teren Starego Miasta pochodzący z XIII wieku, pierwotnie gęsto zaludniony i zabudowany kamienicami.
- Obwarowania miejskie - mury obronne, pochodzące z drugiej połowy XIII wieku, o długości około 2000 m. W XV w. ich wysokość podwyższono do 7 m, a w niektórych nawet do 9 m. W wyniku zniszczeń wojennych zachowały się: baszty Sowia, Prochowa, Lodowa, Pijacka, Mnisia oraz bramy: Bańska i Szczecińska.
- Kościół pw. Wniebowzięcia NMP – pierwsze wzmianki pochodzą z 1312 roku, w którym w 2021 roku w wyniku prowadzonych badań natrafiono na 4 nieznane dotąd płyty epitafijne. Te wysokiej klasy zabytki będące najprawdopodobniej pozostałością pierwotnego wyposażenia kościoła pw. Św. Maurycego obecnie są przedmiotem prac badawczych.
- Kościół NMP Bolesnej – najstarszy kościół w Pyrzycach, będący dawniej kościołem klasztornym augustianów, pochodzący z drugiej połowy XIII w.
- Wczesnośredniowieczne grodzisko - związane z misją chrystianizacyjną Św. Ottona z Bambergu na Pomorzu Zachodnim (jak podają źródła niegdyś stała tam świątynia pogańska).
- Zespół kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP w Brzesku, obejmujący dzwonnice, ogrodzenie z bramami, pastorówkę oraz cmentarz.
- Kościoły parafialne położone w miejscowościach: Mechowo, Mielęcín, Nieborowo, Nowielin, Obromino, Pstrowice, Ryszewko, Żabów, Letni oraz ruiny kościoła gotyckiego w miejscowości Ryszewo, którego historia sięga XV wieku.
- Barokowe arcydzieło pochodzące z pierwszego ćwierćwiecza XVII – odrestaurowany obraz przedstawiający „Chrystusa w chwili przyjmowania chrztu z rąk Jana Chrzciciela” autorstwa Petra Jana Brandla znajdujący się w kościele parafialnym w miejscowości Żabów.
- Neorenesansowy Pałac w Mielęcínie zaprojektowany w tzw. kostiumie francuskim” zbudowany pod koniec XIX wieku, obecnie siedziba Szkoły Podstawowej im. W. Broniewskiego w Mielęcínie.

- Kaplica szpitalna Świętego Ducha, obecnie znajduje się w niej Muzeum Ziemi Pyrzyckiej.
- Studnia św. Ottona , wzniesiona w miejscu chrztu Pyrzyčan 1124 roku, stanowiąca własność Parafii pw. NMP Bolesnej w Pyrzycach.
- Budynek Poczty Polskiej położony przy ul. Ks. Bogusława X w Pyrzycach.
- Parki dworskie położone w miejscowościach Krzemlin, Nowielin, Mielęcín, Mechowo, Pstrowice, Ryszewko, Żabów.

XI.2. Pozyskane środki i działania zmierzające do odrestaurowania, rekultywacji lub remontu w/w obiektów.

W miarę posiadanych środków finansowych, zabytki podlegają sukcesywnej konserwacji i renowacji, w szczególności mury obronne, kościoły, parki, baszty. Na renowację Gmina Pyrzyce pozyskuje środki finansowe m.in. z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego a w przypadku braku możliwości prace konserwatorskie i restauratorskie wykonywane są w ramach własnych środków finansowych.

W 2023 roku kontynuowane były prace dotyczące opracowania dokumentacji projektowej na zadanie pn.: „Remont i adaptacja Bramy Bańskiej wraz z dobudową schodów zewnętrznych”. Dokumentacja obejmuje prace restauratorsko-konserwatorskie przy zabytku, doświetlenie, dobudowę schodów zewnętrznych celem udostępnienia w możliwym zakresie obiektu zwiedzającym. Planowany termin zakończenia prac - 2024 r. Kontynuacja podjętych przez gminę działań przyczynia się do efektywnego zachowania dziedzictwa kulturowego.

Remonty kościołów

W 2023 roku Gmina Pyrzyce złożyła 10 wniosków do Prezesa Rady Ministrów za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Dofinansowanie otrzymały dwa wnioski:

- „Remont i konserwacja kościoła filialnego pw. Niepokalanego Serca NMP w Nowielinie” dofinansowanie w kwocie **499 800,00 zł**. Przewidywana wartość inwestycji **510 000,00 zł**.
- „Remont i konserwacja elewacji zewnętrznej kościoła filialnego pw. MB Różańcowej w Letninie” - dofinansowanie w kwocie **686 000,00 zł**. Przewidywana wartość inwestycji **700 000,00 zł**.

Przebudowa wraz z modernizacją Szkoły Podstawowej w Mielęcínie

W 2023 roku Gmina Pyrzyce uzyskała dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Edycja 6 PGR na przebudowę wraz z Modernizacją Szkoły Podstawowej w Mielęcínie. Kwota dofinansowania - **3 130 000,00 zł**. Obecnie trwa procedura przetargowa mająca na celu wyłonienie wykonawcy.

Dotacje i refundacje Burmistrz Pyrzyc na zabytki

Gmina Pyrzyce udziela dotacji i refundacji z budżetu gminy, właścicielom zabytków wpisanych do rejestru zabytków na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych. Dotacja i refundacja udzielana jest na podstawie Uchwały Nr LX/534/14 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 24.06.2014 roku. W roku obejmującym raport nie udzielono dotacji ani refundacji.